

Základná škola Ľ. Podjavorinskej 1, 040 11 Košice

**Školský vzdelávací program
pre žiakov s mentálnym postihnutím
I. a II., V. a VI. ročník pre žiakov s ľahkým
stupňom mentálneho postihnutia**

ISCED 1 – primárne vzdelávanie

Školský vzdelávací program

Vzdelávací program:

Stupeň vzdelania: ISCED 1
Dĺžka štúdia: ISCED 1 deväť rokov

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk
Študijná forma: denná
Druh školy: štátna škola

Predkladateľ:

Názov školy: Základná škola Ľ. Podjavorinskej 1, 040 11 Košice
Adresa: Ľ. Podjavorinskej 1, 040 11 Košice
IČO: 355 42 870
Riaditeľ školy: PaedDr. Viera Šotterová
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Dáša Tirdilová
Ďalšie kontakty: Mgr. Mária Poláková

Zriaďovateľ:

Názov: Mesto Košice
Adresa: Tr. SNP 48/A, 040 11 Košice
Kontakty:

Platnosť dokumentu: od: 01. 09. 2016

PaedDr. Viera Šotterová

Obsah

Základná škola Ľ. Podjavorinskej 1, 040 11 Košice.....	1
Školský vzdelávací program.....	1
ISCED 1 – primárne vzdelávanie	1
1 Všeobecná charakteristika špeciálnych tried.....	6
1.1 Veľkosť školy.....	6
1.2 Charakteristika žiakov.....	6
1.3 Charakteristika pedagogického zboru	6
1.4 Prijímanie žiakov do špeciálnych tried	7
1.5 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	7
1.6 Priestorové a materiálne - technické podmienky špeciálnych tried	8
1.7 Škola ako životný priestor.....	8
1.8 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	9
2 Charakteristika školského vzdelávacieho programu	10
2.1 Zameranie špeciálnych tried.....	10
2.2 Stupeň vzdelania	10
2.3 Profil absolventa.....	11
3 Školský učebný plán.....	15
3.1 Školský učebný plán pre I. ročník:	15
3.2 Školský učebný plán pre II. ročník:	16
4 Učebné osnovy pre I. ročník	17
4.1 Slovenský jazyk a literatúra	17
4.2 Matematika.....	21
4.3 Vecné učenie	26
4.4 Pracovné vyučovanie.....	33
4.5 Hudobná výchova.....	37
4.6 Výtvarná výchova	40
4.7 Telesná a športová výchova	44
5 Učebné osnovy pre II. ročník	48
5.1 Slovenský jazyk a literatúra	48
5.2 Matematika.....	53
5.3 Vecné učenie	57
5.4 Pracovné vyučovanie.....	68
5.5 Hudobná výchova.....	73
5.6 Výtvarná výchova	77
5.7 Telesná a športová výchova	83
6. Učebný školský plán II. stupňa	87
7. Učebné osnovy pre II. stupeň – V. ročník.....	88
7.1 Slovenský jazyk a literatúra	88
7.2 Matematika.....	92
7.3 Informatika	96
7.4 Vlastiveda.....	100
7.5 Pracovné vyučovanie.....	104
7.7 Hudobná výchova.....	114
7.8 Telesná a športová výchova	117
7.9 Etická výchova	121
8 Školský učebný plán pre VI. ročník	126
9. Učebné osnovy pre VI. ročník.....	127
9.1 Slovenský jazyk a literatúra	127

9.2 Matematika.....	132
9.3 Informatika	137
9.4 Vlastiveda.....	141
9.5 Pracovné vyučovanie.....	148
9.8 Telesná a športová výchova	162
9.9 Etická výchova	166

1 Všeobecná charakteristika špeciálnych tried

1.1 Veľkosť školy

Základná škola Ľ. Podjavorinskej 1, Košice je plne organizovanou základnou školou s právnou subjektivitou. Škola poskytuje úplné základné vzdelanie.

Špeciálne triedy boli zriadené v školskom roku 2005/2006 s počtom tried 4 a počtom žiakov 46.

V školskom roku 2016 /2017 máme plánovaných 15 špeciálnych tried pre žiakov s mentálnym postihom. Vzdelávanie žiakov v špeciálnych triedach sa uskutočňuje v priestoroch základnej školy. Žiaci prvého stupňa špeciálnych tried sú v samostatnom pavilóne a žiaci druhého stupňa špeciálnych tried sú v pavilóne, kde sú bežné triedy základnej školy.

1.2 Charakteristika žiakov

Špeciálne triedy pri Základnej škole Ľ. Podjavorinskej 1, Košice navštevujú od 1. 9. 2005 (t. z. 100 %) iba rómski žiaci, prevažne zo sídliska Luník IX. Do špeciálnych tried prichádzajú žiaci so zníženými rozumovými schopnosťami, žiaci so závažnými poruchami učenia, ktorí opakovane zlyhávajú pri výučbe v základných školách a žiaci nevládajúci učivo základnej školy. Najzreteľnejší deficit majú v myslení, najmä pri abstrakcii, dedukcii a úsudku. Žiaci sú málo zvedaví a vynaliezaví, nevedia sa hrať, majú neadekvátne prejavy správania. Reč je zo stránky obsahovej a formálnej u väčšiny žiakov narušená. Prejavuje sa aj porucha interpersonálnych vzťahov a v komunikácii, zníženou prispôsobivosťou k sociálnym a školským požiadavkám, impulzívnosťou a hyperaktivitou alebo celkovou spomalenosťou správania. Medzi žiakmi sa prejavuje veľká diferenciacia v ich možnostiach a schopnostiach pri osvojovaní teoretického učiva a pri získavaní návykov a zručností.

Pri organizácii práce školy treba vychádzať z podmienok, v ktorých naši žiaci vyrastajú a sú vychovávaní pre život. Rodina v mnohých prípadoch ovplyvňuje v negatívnom zmysle správanie žiaka. Žiaci často nemajú potrebné učebné pomôcky, doma sa na vyučovanie nepripravujú, pretože nemajú vytvorené vhodné podmienky. Ich vedomosti sú nadobúdané iba v škole, čo samozrejme nestačí. Aj úroveň dosiahnutých výsledkov je adekvátna podmienkam, v ktorých žijú. Skutočnosť, že v rodinách komunikujú iba rómskym jazykom, sa negatívne odráža v jazykovom prejave žiakov. Slovná zásoba žiakov je chudobná, ich vyjadrovanie je strohé, gramaticky nesprávne. Vedomosti žiakov sú krátkodobé, učivo v podstate ovládajú, ale nízka úroveň ovládania slovenského jazyka im bráni, aby dané úlohy zvládli.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

V špeciálnych triedach od 01. 09. 2016 bude pracovať 15 pedagogických zamestnancov. Niektoré vyučujúce sú plne kvalifikované (špeciálna pedagogika), niektoré vyučujúce majú vysokoškolské pedagogické vzdelanie s inou aprobáciou doplnené o rozširujúce štúdium špeciálnej pedagogiky, alebo stredoškolské pedagogické vzdelanie a majú dlhodobé skúsenosti s prácou so žiakmi s mentálnym postihom. V škole pracuje výchovný poradca, ktorý úzko spolupracuje nielen s učiteľmi v špeciálnych triedach, ale aj so psychológmi z centra pedagogicko - psychologického poradenstva a so špeciálnymi pedagógmi. Veľmi dobrú činnosť vykazujú koordinátori pre environmentálnu výchovu,

dopravnú výchovu, výchovu k manželstvu a rodičovstvu a etike intímnych vzťahov a primárnu prevenciu drogových závislostí a iných sociálno-patologických javov. Zamestnávateľ umožňuje a podporuje ďalšie priebežné vzdelávanie a školenia organizované Metodickým centrom v Bratislave, regionálne pracovisko v Prešove a inými organizáciami.

1.4 Prijímanie žiakov do špeciálnych tried

Do špeciálnych tried sú začlenení žiaci na základe psychologických a špeciálno - pedagogických vyšetrení. K prijatiu žiaka je potrebný písomný súhlas rodiča - zákonného zástupcu. Každé prijatie a preradenie žiaka do špeciálnej triedy musí prerokovať a schváliť pedagogická rada.

1.5 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi žiakov nie je na požadovanej úrovni. Rodičia sa môžu informovať o výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiaka v škole počas konzultačných hodín u triedneho učiteľa alebo u výchovného poradcu. Pravidelne sa uskutočňujú triedne aktivity učiteľov s rodičmi na ktorých sú motivovaní k zodpovednejšiemu prístupu ku vzdelávaniu svojho dieťaťa a pozitívnemu vzťahu k vzdelávacím inštitúciám. Nie všetci rodičia považujú za povinnosť zúčastniť sa ich. Spolupráca s rodičmi bezproblémových žiakov je dobrá. Nedostatočná je spolupráca s rodičmi žiakov, ktorí majú vymeškané neospravedlnené hodiny. Aj napriek finančnému postihu - pozastavenie vyplácania rodinných prídavkov - títo žiaci vymeškávajú z vyučovania aj naďalej. Rodičia k záškoláctvu svojich detí pristupujú laxne. Problémy sú riešené aj v spolupráci s príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Rodičia sa uspokojujú s tým, že ich deti navštevujú školu a nemajú problémy s úradmi štátnej správy, ale o výchovno-vzdelávacie výsledky svojich detí nemajú záujem. Preto aj naďalej budeme informovať rodičov o problémoch detí na vyučovaní a pravidelne budeme sledovať dochádzku žiakov do školy, zanedbávanie povinnej školskej dochádzky zo strany rodičov s cieľom znižovania počtu neospravedlnených hodín. Sme si vedomí, že si musíme získať dôveru rodičov a vzbudiť u nich záujem o problémy ich detí v škole, záujem o ich výchovno-vzdelávacie výsledky. Musíme ich v prvom rade presvedčiť, že učiteľ chce ich dieťaťu pomôcť. Chceme motivovať žiakov a rodičov k tomu, aby deti čo najdlhšie navštevovali školu a mali ambície pokračovať v štúdiu na učňovských školách.

Každoročne v októbri v rámci Európskeho dňa rodičov a škôl organizujeme Deň otvorených dverí pre rodičov žiakov našej školy. Rodičia majú možnosť vidieť kultúrny program, pripravený žiakmi našej školy, zúčastniť sa tvorivých dielní, pozrieť si školské práce svojich detí. Koncom kalendárneho roka pripravujeme pre rodičov akadémiu, na ktorej sa žiaci prezentujú svojim kultúrnym programom. Pri príležitosti Dňa matiek organizujeme triedne aktivity s kultúrnym programom pre matky žiakov.

Pretože škola nemá vlastného psychológa, spolupracujeme s Centrom pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie Košice, Zuzkin park 10 a so Špeciálno – pedagogickou poradňou Košice, Bocatova 1. Vedeniu školy pri práci pomáha rada školy, ktorá je zložená z pedagógov, zamestnancov školy a zástupcov rodičov. Škola spolupracuje s kultúrnymi inštitúciami v meste (s Maticou Slovenskou v Košiciach, s knižnicou na Humenskej ulici, s knižnicou Nezábudka), s Materskou školou v Košiciach na Hrebendovej ulici. Je dôležité vytvárať podmienky na zaškolenie päťročných detí s využitím všetkých foriem prípravy na vstup do základnej školy.

Výborná spolupráca je aj s US Steel a. s. Košice, ktoré nám pomáhajú materiálne zabezpečiť školské dielne a učebňu IKT, finančne podporujú školské i mimoškolské kultúrne akcie.

Aj v nasledujúcom období budeme spolupracovať s Centrom pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Košiciach s cieľom diagnostikovať žiakov s poruchami učenia a správania a využívať odborný a poradenský servis poradne pri výchovnej práci nielen so žiakmi, ale aj rodičmi.

Spolupracujeme aj s policajným zborom SR nielen pri ochrane objektu a majetku školy, ale aj pri riešení a objasňovaní priestupkov a trestnej činnosti maloletých. Sme zapojení do projektu „Správaj sa slušne“, ktorý vedú príslušníci policajného zboru. V prípade poškodenia školského majetku spolupracujeme s rodičmi pri riešení problému.

1.6 Priestorové a materiálno - technické podmienky špeciálnych tried

V školskom roku 2005/2006 boli otvorené 4 špeciálne triedy pre žiakov s mentálnym postihom s počtom žiakov 46. V školskom roku 2006/2007 boli dané do užívania školské dielne, ktoré boli vybavené za pomoci US Steel a. s. Košice, ktoré využívajú aj žiaci II. stupňa špeciálnych tried. Žiaci majú zabezpečené stravovanie v školskej jedálni.

Škola má zriadené tieto odborné učebne: veľkú a malú telocvičňu, bazén, odborné učebne pre vyučovanie fyziky a chémie, učebne výpočtovej techniky, školské dielne, kuchynku a školskú knižnicu, ktoré využívajú aj žiaci špeciálnych tried. Tieto odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty. Pretože nemáme spoločenskú miestnosť, veľkú telocvičňu využívame na spoločenské a kultúrne akcie (akadémie, divadelné predstavenia). Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie. Mnoho pomôcok pochádza ešte z prvotného vybavenia školy. Chýba nám školské ihrisko. Škola má zabezpečený bezbariérový prístup, upravené triedy a hygienické zariadenia pre potreby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Pri obnove učebných pomôcok nie sú rodičia nápomocní.

1.7 Škola ako životný priestor

Dbáme, aby školské priestory pôsobili kultúrne a esteticky, dôraz kladieme na úpravu tried. U žiakov formujeme estetické cítenie, vedíme ich k tomu, aby dbali o svoje životné prostredie, neničili školský majetok a vybavenie tried. V každej triede a na chodbách sú zriadené kútiky živej prírody. V triedach, na chodbách a vo vestibule školy visia nástenky s prácami žiakov. Na vstupnej nástenke vo vestibule školy sú aktuálne informácie o škole, jej aktivitách a úspechoch žiakov. Na spríjemnenie životného priestoru žiaci pod vedením pedagógov vymaľovali svojimi kresbami chodby školy a školskú jedáleň.

Na vytvorenie priaznivej klímy v škole dbá vedenie školy spolu s pedagogickými a výchovnými pracovníkmi. Snažíme sa, aby sa žiaci správali zdvorilo, ohľaduplne, slušne medzi sebou a tiež k vyučujúcim. Tiež budujeme u žiakov pocit spolupatričnosti, zodpovednosti a vzájomnej pomoci.

1.8 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Na zaistenie bezpečnosti ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní na začiatku školského roka zabezpečuje zamestnávateľ školenie pedagogických, výchovných a správnych zamestnancov. Školenie zabezpečuje certifikovaný bezpečnostný technik. Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení s hlavnými zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a protipožiarnej ochrany, s vnútorným poriadkom školy. Pre prácu v telocvičniciach, v bazéne a odborných učebniciach je vypracovaný samostatný poriadok. Žiaci sú pravidelne počas celého školského roka, hlavne pred prázdninami, opätovne poučaní o hore uvedených bezpečnostných opatreniach. Žiaci sú oboznamovaní o správaní sa počas vychádzok, exkurzií, cvičeniach v prírode, didaktických hier, školských výletoch. Podľa výsledkov kontroly revízneho technika a následných opatrení, ktoré nám boli uložené, prípadné nedostatky urýchlene odstraňujeme.

2 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

2.1 Zameranie špeciálnych tried

Pri analýze výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov špeciálnych tried v minulom školskom roku sme vychádzali z podmienok, v ktorých žiaci vyrastajú, sú vychovávaní a pripravovaní na vyučovací proces. V učení dosahujú nízke výkony, aj v dôsledku poruchy vytvárania pamäťovej stopy, nedostatočnej diferenciacie podstatného od nepodstatného. Prevláda mechanická pamäť nad logickou. Narušená je stálosť pozornosti, zúžený rozsah pozornosti. Udržanie vedomosti v pamäti je krátkodobé. U detí pretrvávajú nedostatky v motivácii k učeniu. Rodičia ovplyvňujú žiakov v podstate asociálne, pestujú v nich nesprávne názory na vzdelanie, školu a na prácu. Deti vyrastajú v prostredí, v ktorom prakticky chýbajú etické a sociálne kritériá dobra a zla, vytvára sa často scestná hierarchia hodnôt. Tieto postoje sa prejavujú u žiakov v dochádzke do školy, v prospechu a správaní, v profesijnej príprave, v ich začlenení do pracovného a spoločenského procesu.

Vo svojej výchovno – vzdelávacej práci sa zameriame:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážene rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť,
- rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

2.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

2.3 Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- vie samostatne písomne komunikovat' (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získava základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovat' a spolupracovat',
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

Zásady výchovno – vzdelávacieho procesu:

Pri práci so žiakmi budeme klásť dôraz na:

- Uvedomelosť a zodpovednosť za učenie sa, dodržiavanie základných pracovných a hygienických návykov, odstraňovanie záškoláctva.
- Na dôsledné plnenie učebných plánov, učebných osnov, vzdelávacích štandardov a iných schválených pedagogických dokumentov.
- V obsahu vyučovania neprekračovať požiadavky učebných osnov, v organizácii vyučovacích hodín vytvárať potrebný priestor a čas na osvojenie vedomostí, zručností a návykov žiakov, pravidelne preverovať a hodnotiť ich úroveň.
- Predchádzanie všetkých foriem diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných prejavov intolerancie.
- Úlohy a ciele výchovy realizovať vo výchovno-vzdelávacom procese na všetkých hodinách.

Vo výchovno - vzdelávacom procese využívame tieto zložky výchovy:

Zmyslová výchova:

- Cieľavedome a systematicky rozvíjať analyzačné schopnosti zmyslových orgánov mentálne postihnutých detí.
- Zamerať sa na výcvik zrakového vnímania, sluchového vnímania, hmatového vnímania, čuchového vnímania, chuťového vnímania.

- Na všetkých vyučovacích predmetoch zameriavať sa na rozvoj zmyslového vnímania a prelínať ho celým vyučovacím procesom.

Rozumová výchova:

- Rozvíjať u žiakov elementárne poznávacie procesy - vnímanie, predstavy, pamäť, pozornosť a myslenie.
- Pestovať u žiakov aktívny postoj k učeniu, učiť ich samostatne prekonávať problémy, z učiva vyčleňovať podstatné veci, správne ich chápať a trvale zapamätať.
- Využívať vhodné metódy, formy práce zamerané na upevňovanie poznatkov, rozvoj logického myslenia.
- Spolupracovať s výchovnou poradkyňou a psychológom.

Rečová výchova a čitateľská výchova:

- V jazykovej výchove znižovať rozdiel medzi aktívnym a pasívnym slovníkom.
- Rozvíjať slovnú zásobu slovným, asociačným, gramatickým a pojmovým slovníkom.
- Na I. a II. stupni venovať sústavnú pozornosť čítaniu s porozumením vzhľadom na to, že žiaci slovenský jazyk málo používajú mimo školy. Vhodnými ukážkami čítania motivovať žiakov k väčšiemu záujmu o čítanie detskej literatúry. Stálu pozornosť venovať technike čítania a písania.

Mravná výchova:

- Viesť žiakov k dôslednému dodržiavaniu školského poriadku, k ochrane spoločného vlastníctva, kultúrnych a materiálnych hodnôt, životného a pracovného prostredia, vytvárať základy osobnej zodpovednosti.
- Viesť žiakov k odporu k protispoločenským činom, vysvetľovať škodlivosť fajčenia, drog a alkoholu.
- Venovať sa problematike zneužívania, týrania detí, prehlbovať poznatky o ľudských hodnotách a právach.
- Vysvetľovať negatívny vplyv šikanovania.
- Venovať náležitú pozornosť príprave žiakov na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlavia a priateľstva medzi národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami, ako to vyplýva z Dohovoru o právach dieťaťa. Využívať vhodné tematické celky učebných osnov občianskej a etickej výchovy ako i medzipredmetové vzťahy na posilnenie tolerancie, odstraňovanie rasizmu, antisemitizmu a xenofóbie.

Výchova k vlastenectvu, humanizmu, demokracie:

- Rozvíjať u žiakov vlastenecké cítenie s dôrazom na výchovu slovenskému národnému povedomiu a štátnosti.
- Vštepovať žiakom primerané poznatky o našom regióne – pamätne miesta, história, vývoj regiónu počas celého školského roka.
- Viesť žiakov k humanizmu, k výchove k ľudským právam a proti rasizmu.

Pracovná výchova:

- Rozvíjať technickú tvorivosť, viesť žiakov k šetreniu materiálov, k správnej organizácii práce a zodpovednosti za vykonanú prácu.
- Utvárať návyky uvedomelej pracovnej disciplíny.
- Viesť žiakov k osvojovaniu si najdôležitejších technických a výrobných poznatkov, zručností a návykov a pôsobiť na harmonický rozvoj žiakov.
- Vypestovať u žiakov kladný vzťah k práci.

Estetická výchova:

- Dbieť na kultúrne a estetické prostredie školy, úpravu tried.
- Formovať u žiakov estetické cítenie, dbať o svoj zovňajšok, kultúru reči, spoločenské správanie.

- Zvyšovať úroveň estetickéj výchovy prípravou a realizáciou kultúrnych, literárnych, výtvarných, hudobných súťaží a výstavou žiackych prác.

Environmentálna výchova:

- Učiť žiakov o životnom prostredí .
- Vychovávať žiakov prostredníctvom životného prostredia – rozvíjať zručnosti žiakov, ktoré umožňujú riešiť problémy a rozhodovať na základe získaných skúseností zo životného prostredia školy a jej širšieho okolia.
- Vychovávať u žiakov záujem o životné prostredie - rozvíjať pozitívne hodnoty a postoje žiakov, viesť ich k priamej účasti na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia.

Telesná výchova:

- Viesť žiakov k správnym návykom celkovej životosprávy, k pravidelnému telesnému pohybu a telesnej kultúre a prispieť k správne telesnému vývinu.
- Zapájať žiakov do športových súťaží organizovaných v rámci každej triedy.

Zdravotná výchova:

- Na vyučovaní viesť žiakov k hygiene tela, bielizne, šiat, starostlivosti o chrup, k správnej životospráve.
- Dať im základy poskytovania prvej pomoci, viesť ich k prevencii pred chorobami a úrazmi, poznať symbol „ Červený kríž“.
- Zintenzívniť zdravotnú osvetu medzi žiakmi a rodičmi.

Ochrana človeka a prírody:

- Viesť žiakov k ochrane človeka a prírody tak, aby žiaci získali nevyhnutné vedomosti a zručnosti, poznatky a návyky a vedeli ich využiť pri vzniku mimoriadnej udalosti.
- Žiaci by mali teoreticky aj prakticky ovládať vybrané úlohy:
 - z riešenia mimoriadnych udalostí – civilná obrana,
 - zo zdravotnej prípravy, z pohybu a pobytu v prírode,
 - z dopravnej výchovy,
 - z výchovy bezpečného správania sa v škole i mimo nej.
- Vzhľadom na vek a pohlavie optimálne zvyšovať psychickú, fyzickú pripravenosť a odolnosť pre vznik predpokladaných mimoriadnych udalostí.

Prevencia drogových závislostí:

- Šíriť osvetu nielen medzi žiakmi, ale aj rodičmi v tom zmysle, aby sa viac venoval duchovným problémom detí.
- Zamerať prevenciu na zmysluplné trávenie voľného času a budovanie zodpovednosti za svoje správanie.
- Vychovávať žiakov k humanizácii a k tolerancii v kolektíve.
- Zabezpečovať odbornú pomoc lekárom a psychológom.

Dopravná výchova:

- Získať vedomosti a zručnosti v oblasti bezpečnosti cestnej premávky:
 - pravidlá cestnej premávky,
 - taktika bezpečného správania sa pri chôdzi a jazde v cestnej premávke
 - podmienky premávky na cestách (vplyv počasia, riadenie premávky v okolí školy, nebezpečné úseky...)
 - organizácia a riadenie cestnej premávky.
- Získať vedomosti a zručnosti z oblasti:
 - dopravné prostriedky (technický stav),
 - prostriedky riadenia premávky.
- Získať vedomosti a zručnosti z oblasti:

- zdravotná príprava v súvislosti s cestnou premávkou.
- Získať zručnosti s využívaním didaktických prostriedkov pri výučbe a simulácii dopravných situácií na dopravnom ihrisku.

3 Školský učebný plán

3.1 Školský učebný plán pre I. ročník:

Vzdelávacia oblasť:	Predmety:	Počet hodín I. ročník:	Poznámky:
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Človek a príroda	Vecné učenie	1 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Človek a svet	Pracovné vyučovanie	1 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	
	Výtvarná výchova	1 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	
Spolu:		18 + 4	

3.2 Školský učebný plán pre II. ročník:

Vzdelávacia oblasť:	Predmety:	Počet hodín II. ročník:	Poznámky:
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Človek a príroda	Vecné učenie	1 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Človek a svet	Pracovné vyučovanie	2	
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	
	Výtvarná výchova	1 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	
Spolu:		19 + 4	

4 Učebné osnovy pre I. ročník

4.1 Slovenský jazyk a literatúra

Slovenský jazyk a literatúra pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	I. ročník
Štátny vzdelávací program	8
Školský vzdelávací program	0
Spolu	8

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v I. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihu 8 vyučovacích hodín týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Charakteristika predmetu:

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenský jazyk je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Žiaci sa učia vnímať rôzne informácie, rozumieť im a reprodukovať ich.

Oblasti slovenského jazyka a literatúry sa navzájom prelínajú a prispievajú k plneniu cieľov výchovy rozvoja zmyslovej, emocionálno-vôľovej a rozumovej stránky osobnosti žiaka, spoluutvárajú charakter žiaka. Jazykový rozvoj žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia prebieha paralelne s rozumovým a emocionálnym dozrievaním.

Slovenský jazyk a literatúra v I. ročníku špeciálnej základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v I. ročníku ŠZŠ. K hlavným aspektom výchovy a vzdelávania patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mali žiaci zvládať na elementárnej úrovni.

Ciele predmetu:

Všeobecným cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry v špeciálnej základnej škole je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvárať u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Čiastkovými cieľmi vyučovania slovenského jazyka a literatúry v I. ročníku ŠZŠ je:

- Postupne poznávať niektoré hlásky a príslušné písmená, čítať jednoslabičné a dvojslabičné slová,
- rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu potrebnú na vyučovanie písania.

Obsah predmetu:

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v I. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

1. JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA - písanie
2. KOMUNIKÁCIA A SLOH - komunikácia, ústny prejav
3. ČÍTANIE A LITERATÚRA - technika čítania a literárna výchova

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie:

Písanie je základným znakom gramotnosti, zároveň slúži ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslíc s ohľadom na dodržiavanie hygienických zásad. Pri výcviku písania sa vytvárajú potrebné hygienické, pracovné a estetické návyky. Žiaci sa učia správne zaobchádzať s písacími nástrojmi a materiálom a dbať na úhladnú úpravu. Grafický záznam sa vhodne motivuje a sprevádza slovom. Určené cvičenia sa postupne rozvíjajú, opakujú a zdokonaľujú. Úlohou je rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu potrebnú na vyučovanie.

Pri nácviku písania pozornosť venujeme:

- cvikom na prípravné písanie nepodopretou rukou,
- správne držaniu ruky – čmáranie rudkou, kriedou, fixkou, progresom,
- dotyk, voľnému čmáraniu a krúženiu, oblúkom,
- nacvičovaniu správneho držania ceruzky pri písaní v liniatúre, prvkom prvých písmen.

Pri nácviku písania písmen zachováme túto postupnosť

- písanie písmen, ktoré sa žiaci učia čítať,
- nacvičovanie písmen v poradí podľa postupu v čítaní,
- písanie slabík a krátkych slov zložených z osvojených písmen,
- prepis slabík a slov z tlačeného do písaného písma,
- diktát písmen a slabík.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Komunikácia, ústny prejav

Nácvik vyjadrovania a výslovnosti žiakov.

Nácvik vecných formulácií, pozdravy, krátke oznámenia, prosba, poďakovanie.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

V rámci zložky čítanie a literatúra dôraz budeme klásť na techniku čítania a osvojenie si poznatkov z literárnej výchovy.

Technika čítania:

Pri nácviku a upevňovaní techniky čítania sa zameriame na:

- poznávanie samohlások a, e, i, o, u, y a príslušných malých a veľkých písmen,
- rozlišovanie krátkych a dlhých samohlások,
- poznávanie a čítanie spoluhlások m, M, I, L, v, V, t, T, p, P, j, J. Nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík s osvojeným písmenom,
- čítanie a výslovnosť mäkkých slabík le, li, te, ti.

- čítanie jednoslabičných, dvojslabičných, niektorých trojslabičných slov zložených najmä z otvorených slabík,
- čítanie jednoduchých viet,
- čítanie písaného písma.

Literárna výchova:

Na literárnej výchove sa zameriame predovšetkým na:

- počúvanie a jednoduché rozprávanie najznámejších jednoduchých rozprávok, založených na jednoduchom časovom radení opakovaných a obmieňaných dejov,
- počúvanie a reprodukovanie krátkych rozprávok o deťoch a zvieratkách (napr. M. Ďuríčková, M. R. Martáková, D. Hevier, H. Zelinová a iní),
- počúvanie a vnímanie krátkych príbehov,
- vnímanie krátkych príbehov a ich dramatizáciu, prípadne ich ilustrovanie,
- nácvik a memorovanie jednoduchých rečovaniiek, básničiek a vyčítaniek (napr. K. Bendová, V. Šimková - J. Domasta, J. Andel, J. Turan, F. Hrubín a iných)
- obrázkové knižky (V. Machaj, Z. Vlach, M. Novacký, J. Kontár, E. Vančurová a iní).

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa zameriame na rozvíjanie a posilnenie týchto kompetencií (spôsobilostí):

Rozvoj zmyslového vnímania - zameriame sa na rozvoj sluchového vnímania pre poznávanie, diferencovanie, určenie a pomenovanie hlások alebo zvuku.

Čitateľskú gramotnosť – dôraz budeme klásť nielen na správne čítanie hlások, ale aj na správnu výslovnosť a intonáciu, pritom budeme používať rôzne druhy a techniky čítania (hlasné, tiché).

Komunikačné spôsobilosti žiakov – naučiť žiakov funkčne používať jazyk v rozličných komunikačných situáciách. Naučiť žiakov počúvať s porozumením tak, aby porozumeli základným povelom, pokynom, porozumeli otázkam učiteľa, spolužiakov, aj cudzích ľudí. V ústnom prejave by mali správne vyslovovať hlásky, slová, jasne, nahlas a zrozumiteľne rozprávať, správne používať gramatické rody podstatných mien, používať správne prídavné mená, slovesá, zámená, primerane situácii používať zdvorilostné frázy (pozdrav, poďakovanie, blahoželanie, prosba, ospravedlnenie).

Písomný prejav - u žiakov budeme rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú koordináciu potrebnú na vyučovanie písania a tiež na rozvoj hygienických, pracovných a estetických návykov a výcvik grafomotorických zručností, podporovať správne hygienické návyky pri písaní a kreslení: držanie tela, držanie písacieho náradia, postavenie ruky pri písaní a kreslení, uvoľnenie ruky, tlaku na podložku. Naučiť žiakov písať samohlásky, spoluhlásky, dvojhásky, arabské číslice, písmená malé písané, veľké písané, veľké tlačené.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo slovenského jazyka sa prelína s učivom z vecného učenia, matematiky. Piesne naučené na hudobnej výchove budeme využívať na motiváciu, oddychnutie a spestrenie hodín. Pri dodržiavaní hygienických požiadaviek budeme využívať prvky telesnej a športovej výchovy v relaxačných cvičeniach.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Ide predovšetkým o syntetickú metódu,

didaktické hry, hravé aktivity, práca s obrázkami, využitie mimočítankového čítania. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách či návštevu školskej knižnice.

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie mentálne postihnutých má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Aby sme povzbudili žiakov k lepšiemu výkonu, do hodnotenia zahrňujeme nielen kvalitu vedomostí a zručností, ale aj ich aktivitu a usilovnosť. V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

1. Moja kniha I. časť, II. časť, III. časť- šlabikár pre I. ročník špeciálnych základných škôl (variant A) od autoriek Mgr. Silvia Škultétyová, Mgr. Eva Antolová, schválilo Ministerstvo školstva SR rozhodnutím číslo 2485/95-153 z 18. 05. 1995.
2. Pracovné listy pre I. ročník špeciálnych základných škôl (variant A) od autoriek Mgr. Silvia Škultétyová, Mgr. Jana Rohovská, schválené Ministerstvom školstva rozhodnutím číslo 4266/95-153 z 21. 07. 1995.
3. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

4.2 Matematika

Matematika pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	I. ročník
Štátny vzdelávací program	4
Školský vzdelávací program	1
Spolu	5

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva matematiky v I. ročníku 4 vyučovacie hodiny týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme doplnili jednu vyučovaciu hodinu zameranú na precvičovanie a upevňovanie matematických zručností.

Charakteristika predmetu:

Vyučovanie matematiky v I. ročníku pre deti s ľahkým mentálnym postihnutím nadväzuje na skúsenosti, ktoré žiaci získali v predchádzajúcom období. Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky v základnej škole. Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom primeraným spôsobom ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života.

Ciele predmetu:

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Základným cieľom vyučovania matematiky je poskytnúť žiakom základné matematické poznatky a vedomosti, naučiť ich mechanicky ovládať spoje sčítania a odčítania a viesť ich k samostatnej práci. Na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a priestore. Systematickým riadením práce žiakov podporovať a upevňovať kladné, morálne a vôľové vlastnosti žiakov (samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, kritickosť). Hravou formou a správnu motiváciou prebúdzat' u žiakov záujem o matematiku.

Ciele vyplývajúce z obsahu učiva matematiky:

- porovnávať a triediť činnosti každodenného života, predmety a vlastnosti podľa určitých kritérií,

- osvojiť si základné geometrické predstavy,

- osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 5,

- osvojiť si základné počtové výkony v obore prirodzených čísel do 5,

- osvojiť si základné prvky numerácie a počtové výkony s číslom 0,

využívať osvojené vedomosti v reálnom živote.

Obsah predmetu:

1. ARITMETIKA

Úvod k učivu o prirodzenom čísle:

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávaný výstup:
Rozvíjať pozorovacie schopnosti prostredníctvom manipulatívnej činnosti.	Triedenie predmetov podľa vlastností. (množstvo, veľkosť, farba, tvar) Dvojica. Vzťahy rovnako – nie rovnako, viac – menej. Usporiadanie – veľa, málo, veľký, malý. Vzťahy pred, za, prvý, posledný.	Triediť predmety podľa vlastností – tvar, farba, veľkosť, množstvo. Rozlišovať, vytvárať dvojice, porovnávať. Určovať polohu na základe preberaných výrazov (napr. pred, za, prvý, posledný).

Prirodzené čísla 1, 2, 3, 4, 5, 0 – numerácia a počtové výkony

Numerácia v obore do 2 a počtové výkony:

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávaný výstup:
Rozvíjať pozorovacie schopnosti prostredníctvom manipulatívnej činnosti. Vytvárať pojem čísla na skúsenostnom základe. Odhaliť súvislosť medzi číslami podľa názoru.	Číslo 1 Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslice 1, znázorňovanie čísla 1. Číslo 2 Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslice 2, znázorňovanie čísla 2. Porovnávanie čísel 1, 2. Vzťahy väčší, menší, rovná sa. Znak $>$, $<$, bez písania. Nerovnosti $1 < 2$, $2 > 1$, rovnosti $1 = 1$, $2 = 2$. Znázorňovanie rovnosti (nerovnosti) pomocou tvorenia dvojíc. Sčítovanie a odčítovanie v obore do dvoch. Sčítovanie – objasnenie podstaty sčítovania. Znak + (plus). Zápis príkladov sčítovania. Znázorňovanie príkladov. Odčítovanie. Objasnenie odčítovania. Znak – (mínus). Zápis príkladov odčítovania. Znázorňovanie príkladov odčítovania. Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do 2. Riešenie jednoduchých slovných úloh.	Určovať a vyznačovať počet predmetov. Písať a čítať číslicu 1, Znázorňovať číslo 1. Určovať a vyznačovať počet predmetov. Písať a čítať číslicu 2, Znázorňovať číslo 2. Porovnávať množstvo na základe praktickej skúsenosti. Získavať zručnosť pri praktickom sčítovaní a odčítovaní. Objasniť jednoduchú slovnú úlohu.

Numerácia v obore do 3 a počtové úkony:

Rozvíjajúce ciele:	Obsah :	Očakávaný výstup:
Odhaliť súvislosť medzi číslami podľa názoru aj na základe	Číslo 3. Osvojenie si pojmov: jeden, dva, tri. Počítanie po jednom do troch.	Orientovať sa v číselnom rade do 3. Porovnávať množstvo

<p>textu. Chápať sčítania a odčítania predmetnou činnosťou. Formovať zovšeobecňovacie schopnosti a schopnosti riešenia matematických problémov. Rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť.</p>	<p>Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslice 3. Porovnávanie čísla 3 s číslami 1, 2, 3. Znázorňovanie nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc. Číselný rad 1, 2, 3. Vzťahy hneď pred, hneď za. Sčítovanie. Sčítovanie a odčítovanie v obore do 3. Zápis príkladov sčítovania. Znázorňovanie príkladov. Odčítovanie. Odčítovanie. Zápis príkladov odčítovania. Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do 3. Riešenie jednoduchých slovných úloh. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie podľa činnosti, na základe obrázku a textu. Oživenie slovnej úlohy kresbou a modelovaním.</p>	<p>na základe praktickej skúsenosti. Určovať polohu na základe preberaných výrazov (napr. pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný). Vedieť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania v obore do 3. Používať zručnosť pri praktickom využívaní sčítania, odčítania, rozkladu a doplnenia sčítancov. Objasniť jednoduchú slovnú úlohu.</p>
---	--	---

Numerácia v obore do 4 a počtové úkony:

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávaný výstup:
<p>Odhaliť súvislosť medzi číslami podľa názoru aj na základe textu. Orientovať sa v číselnom rade do 4. Vzbudzovať záujem u žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier. Chápať sčítanie a odčítania predmetnou činnosťou. Formovať zovšeobecňovacie schopnosti a schopnosti riešenia matematických problémov. Rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť.</p>	<p>Číslo 4. Osvojenie si pojmov: jeden, dva, tri, štyri. Počítanie po jednej. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslice 4. Znázorňovanie čísla 4. Radové číslovky (prvý, druhý, tretí, štvrtý). Porovnávanie čísla 4 s číslami 1, 2, 3, 4. Znázorňovanie nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc. Určovanie čísel menších (väčších) ako je dané číslo. Rad čísel 1, 2, 3, 4. Vzťahy pred, za, hneď pred, hneď za. Sčítovanie a odčítovanie v obore do 4. Sčítovanie. Zápis príkladov sčítovania. Znázorňovanie príkladov. Odčítovanie. Zápis príkladov odčítovania v obore do 4. Znázorňovanie príkladov. Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do 4. Riešenie jednoduchých slovných úloh. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie podľa činnosti, na základe obrázku, textu.</p>	<p>Určovať počet predmetov, vecí, osôb. Orientovať sa v číselnom rade do 4. Porovnávať množstvo na základe praktickej skúsenosti. Určovať polohu na základe preberaných výrazov (napr. pred, za, prvý, posledný, hneď pred, hneď za). Vedieť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania v obore do 4. Získať zručnosť pri praktickom využívaní sčítovania, odčítovania, rozkladu a doplnenia sčítancov. Objasniť jednoduchú slovnú úlohu činnosťou.</p>

	Oživenie slovnej úlohy kresbou a modelovaním.	
--	---	--

Numerácia v obore do 5 a počtové úkony:

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávaný výstup:
<p>Odhalit' súvislosti medzi číslami podľa názoru aj na základe textu.</p> <p>Orientovať sa v číselnom rade do 5.</p> <p>Vzbudzovať záujem u žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier.</p> <p>Chápať sčítanie a odčítanie predmetnou činnosťou.</p> <p>Rozvíjať pamäť.</p>	<p>Číslo 5.</p> <p>Rad názvov - jeden, dva, tri, štyri, päť.</p> <p>Počítanie po jednej.</p> <p>Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.</p> <p>Radové číslovky – piaty.</p> <p>Čítanie a písanie číslice 5, znázorňovanie čísla 5.</p> <p>Radová číslovka – piaty.</p> <p>Porovnávanie čísla 5 s číslami 1, 2, 3, 4, 5.</p> <p>Zápis príslušných nerovností, rovností.</p> <p>Znázorňovanie nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc.</p> <p>Určovanie čísel menších, väčších ako je dané číslo.</p> <p>Rad čísel 1 až 5.</p> <p>Vzťahy pred, za, hneď pred, hneď za.</p> <p>Sčítovanie a odčítovanie v obore do 5.</p> <p>Sčítovanie.</p> <p>Zápis príkladov sčítovania. Znázorňovanie príkladov.</p> <p>Odčítovanie.</p> <p>Zápis odčítovania v obore do 5.</p> <p>Znázorňovanie príkladov odčítovania.</p> <p>Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do 5.</p> <p>Riešenie jednoduchých slovných úloh.</p> <p>Rozklad čísel na sčítance v obore do 5.</p>	<p>Určovať počet predmetov, vecí, osôb.</p> <p>Orientovať sa v číselnom rade do 5.</p> <p>Určovať poradie osôb, zvierat. Porovnávať množstvo na základe praktickej skúsenosti.</p> <p>Určovať polohu na základe preberaných výrazov (napr. pred, za, prvý, posledný, hneď pred, hneď za).</p> <p>Vedieť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania v obore do 5.</p> <p>Zdokonaľovať zručnosť pri praktickom využívaní sčítania, odčítania, rozkladu a doplnenia sčítancov.</p> <p>Objasniť jednoduchú slovnú úlohu.</p> <p>Rozkladať čísel na základe manipulatívnej činnosti.</p>

Číslo 0:

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávaný výstup:
Pochopiť význam čísla 0.	Sčítovanie a odčítovanie s číslom 0	Správne postupovať pri sčítaní a odčítaní 0.

2. GEOMETRIA

Rozvíjajúce ciele:	Obsah :	Očakávaný výstup:
Postupne budovať priestorovú predstavivosť a orientáciu v rovine a v priestore.	Rovinné útvary – štvorec, kruh, trojuholník, obdĺžnik - priradovanie názvu. Priestorové útvary – guľa, kocka.	Vedieť identifikovať niektoré rovinné a priestorové útvary na základe pozorovaných vlastností. Priradiť názov.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo z matematiky sa prelína s učivom vecného učenia, jazyka slovenského a literatúry. Piesne naučené na hudobnej výchove sa využívajú na motiváciu, oddýchnutie a sprestrenie hodín. Pri dodržiavaní hygienických požiadaviek využívame prvky telesnej výchovy v relaxačných cvičeniach.

Metódy a formy:

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka a systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať. Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Najúčinnějšími metódami sú didaktické hry, hrové aktivity, práca s obrázkami, samostatná práca žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách.

Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení uplatňujeme objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, ohľad na druh a stupeň postihnutia dieťaťa. Hodnotenie musí motivovať k lepším výkonom. Negatívne hodnotenie je vhodné oznamovať žiakom taktne. Budeme prihliadať na individuálne osobitosti žiaka a na jeho temperament. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platných Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje :

1. Matematika pre I. ročník špeciálnych základných škôl I. a II. časť – PaedDr. Janka Rýglová, schválilo Ministerstvo školstva SR rozhodnutím číslo 1503/96-153 z 20.03. 1996 ako učebnicu pre I. ročník osobitných škôl s vyučovacím jazykom slovenským.
2. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

4.3 Vecné učenie

Vecné učenie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	I. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	1
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v I. ročníku ŠZŠ 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Vzhľadom na to, že mnohé deti prichádzajúce do I. ročníka ŠZŠ majú slovnú zásobu slovenského jazyka minimálnu, nemajú utvorené základné hygienické návyky a o mnohých veciach, javoch a predmetoch, ktoré nás obklopujú, nemajú žiadne vedomosti, posilnili sme predmet vecné učenie v I. ročníku o 1 hodinu týždenne.

Charakteristika predmetu:

Vecné učenie v I. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je súhrn poznatkov najjednoduchších prírodovedných a spoločenskovedných poznatkov, ktoré žiaci získavajú na základe pozorovania prírodných zmien počas roka a vzťahov medzi človekom a prírodou. Vyučovanie vecného učenia uvádza žiakov vo vybraných tematických okruhoch učiva do základných životných situácií a vzťahov, ktoré vyplývajú z prírodných zmien, zo základných prírodných zákonitostí a zo vzťahov a súvislostí medzi prírodou, jednotlivcom a spoločnosťou. V prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode, v živote rastlín a živočíchov. V spoločensko-vednej oblasti poznávajú žiaci domov a školské prostredie s jeho najbližším okolím. Učia sa o hygienických zásadách, zdravej výžive a starostlivosti o svoje zdravie, učia sa orientovať v čase a v priestore.

Ciele predmetu:

Všeobecným cieľom vecného učenia je dať žiakom najzákladnejšie vedomosti o prírode, o spoločnosti a našej vlasti. Z toho cieľa vyplývajú predovšetkým úlohy rozumovej výchovy. Úlohou vecného učenia je sústavné pozorovanie školského prostredia žiaka, jeho najbližšieho okolia, prírodného a spoločenského diania a utváranie správnych predstáv.

Čiastkovými cieľmi vyučovania vecného učenia je:

- získať základné poznatky o prírode a spoločnosti z ich najbližšieho okolia,
- viesť ich k osvojeniu si základných spoločenských a hygienických návykov,
- orientovať sa v školskej budove a na ceste z domu do školy,
- získať predstavu o ročných obdobiach,
- poznať názvy ročných období, mesiacov a dní v týždni,
- oboznamovať sa so zásadami osobnej hygieny, správnej životosprávy a kultúrneho správania,
- zúčastňovať sa na školských a mimoškolských akciách k sviatkom a pamätným dňom a na oslavách významných udalostí.

Obsah predmetu:

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):
Škola a život v škole	Trieda	Poznať označenie triedy. Pomenovanie zariadenia triedy, rozlišovanie školských potrieb a hračiek (vhodne používať, šetriť a uložiť). Poznať meno svojho učiteľa, prípadne spolužiakov, vedieť sa im predstaviť, pozdraviť. Rozlišovanie vyučovacej hodiny a prestávky. Udržiavanie poriadku v triede, na lavici, v školskej taške.	Vedieť pomenovať zariadenie triedy. Vytvoriť a dodržiavať pravidlá správania sa v triede, v škole. Správať sa úctivo k zamestnancom školy. Vedieť sa predstaviť, pozdraviť. Vedieť rozlišovať vyučovaciu hodinu a prestávku.
	V škole	Orientácia v budove školy. Dodržiavanie poriadku v triede a v budove školy.	Dodržiavať pravidlá správania sa v škole.
	Bezpečnosť cestnej premávky	Osvojovanie si najdôležitejších poznatkov zo zásad dopravnej bezpečnosti a ochrany vlastnej bezpečnosti (rozlišovať cestu, chodník, prechod pre chodcov, význam svetelných signálov).	Dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia. Vedieť rozlíšiť cestu, chodník, priechod pre chodcov. Vysvetliť význam svetelných signálov.
Príroda	Na jeseň	Zmeny v prírode. Zber úrody. Jesenné mesiace. Dodržiavanie hygienických požiadaviek (otužovanie, prezliekanie). Ochrana pred ochorením, lieky (ich význam a používanie), lekár.	Rozlišovať zmeny v prírode na základe znakov. Poznať a vymenovať jesenné mesiace. Dodržiavať pravidlá osobnej hygieny.
	V sade a záhrade	Pozorovanie činností dospelých a detí v jeseni doma, a aj v prírode. Oboznámenie sa so zberom ovocia a zeleniny. Poznávať a rozlišovať	Poznať, pomenovať činnosti v záhrade. Poznať, pomenovať rôzne druhy zeleniny a ovocia. Rozlišovať ovocie a zeleninu na základe určitých znakov.

		ovocie a zeleninu podľa tvaru, chuti a vône.	
	Na poli	Pole – repné a zemiakové, strnisko a zorané pole. Oboznámenie sa so zberom napr. zemiakov, cukrovej repy. Pozorovanie prírody na jeseň (zmeny počasia, rastlín, zvieratá – odlietanie vtákov do teplých krajín, ...).	Poznať plodiny, ktoré sa pestujú na poli, ich význam pre človeka a zvieratá. Poznať typické znaky jesene.
	Zvieratá na jeseň	Získavanie poznatkov o zvieratách (rozprávanie učiteľa, vysielanie rozhlasu a televízie). Oboznámenie sa s prípravou zvierat na jeseň. Starostlivosť o voľne žijúce zvieratá (krmelec pre lesnú zver, krmidlá pre vtáky, zber gaštanov, a iné).	Poznať voľne žijúce zvieratá, starostlivosť človeka o ne. Pracovať s encyklopédiou.
Domov a jeho okolie	Doma	Poznať mená členov rodiny a príbuzenské vzťahy (otec, matka, súrodenci). Pomenovanie zariadenia bytu, triedenie predmetov v domácnosti podľa ich účelu (nábytok, riad, hračky, školské potreby).	Poznať vzťahy v rodine: otec, matka a súrodenci. Poznať zariadenie bytu a jeho funkcie.
	V okolí domova a školy	Orientácia v okolí domova a školy. Poznať obchody kde nakupujeme potraviny. Poznať cestu do školy, prípadne k zastávke najbližšie dopravného prostriedku.	Vedieť sa orientovať v okolí domova. Poznať cestu do školy. Dodržiavať pravidlá bezpečnosti.

Zima	Príroda v zime	<p>Príroda v zime – pozorovanie prírody v zime, porovnávanie s inými ročnými obdobiami.</p> <p>Zmeny počasia a mráz, sneh, ľad). Poznávanie vlastností snehu a ľadu (zrakom).</p> <p>Deň a noc – získavanie poznatkov o tom kedy sa rozvidnieva, kedy sa stmieva, že deň je krátky a noc je dlhá.</p> <p>Oboznámenie sa s pravidlami bezpečnosti na ulici – potrebné odhadzovať sneh, posýpať chodníky pred námrazou, nebezpečné sánkovanie na vozovke a korčuľovať sa na tenkom ľade .</p> <p>Poznať zimné mesiace a zimné činnosti detí.</p> <p>Poznať vhodné oblečenie na zimné obdobie.</p> <p>Oboznámenie sa s vianočnými tradíciami, poznajú nebezpečenstvo požiaru pri zapalovaní sviečok.</p>	<p>Vedieť zaznamenávať počasie podľa znakov: vietor, mráz, slnečno, sneh. Vysvetliť ako sa menia ročné obdobia.</p> <p>Uviesť ako sa mení počasie v jednotlivých mesiacoch v roku.</p> <p>Vedieť rozlišovať kedy sa stmieva, rozvidnieva. Krátky deň - dlhá noc.</p> <p>Poznať nástrahy nebezpečenstva korčuľovania na tenkom ľade, nebezpečné sánkovanie.</p> <p>Poznať a vymenovať zimné mesiace.</p> <p>Poznať význam vianočných sviatkov.</p>
Starostlivosť o zdravie	Starostlivosť o zdravie	<p>Oboznámenie sa so zásadami a dodržiavaní osobnej hygieny – pravidelne ráno a večer sa umyť, umývať si ruky pred jedlom a po ňom, po použití WC.</p> <p>Význam čistoty tela a prostredia pre zdravie.</p> <p>Význam vetrania doma aj v škole.</p> <p>Dodržiavať poriadok v triede, školskej jedálni, získavať návyky sebaobsluhy.</p>	<p>Umývať ruky pred jedlom, po použití WC.</p> <p>Dodržiavať návyky sebaobsluhy.</p> <p>Uprednostňovať zdravé potraviny. Poznať nezdravé a zdravé potraviny.</p>

	Predchádzanie úrazom a chorobám	<p>Predchádzanie úrazom a chorobám.</p> <p>Účelne sa obliekať, otužovať, poznať zdravé a nezdravé potraviny.</p> <p>Uprednostňovať zdravé potraviny – ovocie, zeleninu. Predchádzanie úrazom pri športe, pri prechádzaní cez cestu, pri manipulácii s ohňom a elektrinou, pri kúpaní, opaľovaní. Osvojovať si poznatky ako chrániť svoje zdravie, aj zdravie druhých (používať vreckovku, posýpať šmykľavé miesta, odpadky odhadzovať do koša, vedieť sa správať v prípade karantény a pod.).</p> <p>Zdravotné stredisko – poznať jeho význam a miesto.</p>	<p>Porozprávať o hrozbách a dopadoch nebezpečenstva úrazoch a chorôb.</p> <p>Vedieť chrániť svoje zdravie a zdravie druhých, používať vreckovky, vedieť ako sa správať pri karanténe.</p> <p>Posýpať šmykľavé miesta.</p> <p>Opadky hádzať do koša.</p> <p>Poznať význam zdravotného strediska a jeho miesto.</p>
Jar	Zmeny v prírode	<p>Pozorovanie zmien v prírode (oteplovanie, odmäk, dlhší deň, kratšia noc).</p> <p>Porovnávanie krajiny na jar s predstavou tej istej krajiny na jeseň a v zime.</p>	<p>Zaznamenávať počasie podľa znakov: vietor, dážď, slnečno.</p> <p>Uviesť ako sa menia ročné obdobia.</p>
	Jarné kvety	<p>Oboznámenie sa s niektorými typickými jarnými kvetmi (napr. snežienka, fialka a pod.). Poznať ich časti: koreň, stonka, list a kvet, Poznať jednotlivé fázy vývoja rastliny, starať sa o rastliny v kútiku živej prírody a na školskom pozemku (polievanie, kyprenie, pletie, význam týchto činností).</p>	<p>Poznať druhy jarných kvetov. Porozprávať o vývoji rastlín a ich častí.</p> <p>Starostlivosť o kvety a rastliny v kútiku živej prírody.</p>
	Domáce zvieratá	<p>Domáce zvieratá a ich mláďatá - triedenie z rozličných hľadísk, využívanie z vlastných skúseností. Počúvanie</p>	<p>Rozprávať o vlastných zážitkoch so zvieratami.</p>

		poviedok o zvieratách, rozprávanie o vlastných zážitkoch so zvieratami.	
	Veľkonočné tradície	Oboznamovanie sa s veľkonočnými tradíciami.	Poznať význam veľkonočných sviatkov.
Práca a odpočinok	Deň a jeho časti	Deň a jeho časti (ráno, poludnie, večer).	Vedieť sa orientovať v častiach dňa.
	Týždeň	Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Názvy v týždni. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny. Účelne využívanie voľného času.	Orientovať sa v týždni podľa dní. Účelne využívať voľný čas.
Leto	Zmeny v prírode	Pozorovanie dĺžky dňa (noci), počasia (letné prehánky, búrky). Vedieť, ako sa správať pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom). Pozorovanie odkvitania stromov a dozrievania ovocia (ktoré ovocie dozrieva najskôr, ktoré neskôr). Poznávať rôzne druhy ovocia, jeho farbu a chuť (tvrdé, mäkké, sladké, kyslé, horké, trpké). Poznávať lúčne kvety z najbližšieho okolia.	Vedieť zaznamenávať počasie podľa znakov: vietor, dážď, slnečno. Porozprávať o dĺžke dňa a o tom ako sa správať počas a pred búrkou. Rozlišovať rôzne chute- sladká, kyslá, horká. Tvrdé a mäkké ovocie.
	Letné mesiace	Poznať názvy letných mesiacov	Rozlišovať mesiace podľa ročných období.
	Prázdniny	Príprava na prázdniny – správanie sa v prírode, ako dbať na bezpečnosť pri letných športoch.	Rozprávať zážitky z predošlých prázdnin. Riadiť sa pravidlami bezpečnosti a ochrany zdravia.

Medzipredmetové vzťahy:

Medzi vecným učením a ostatnými výchovno – vzdelávacími predmetmi existuje mnoho medzipredmetových vzťahov. Na základe komunikačných zručností získaných v slovenskom jazyku si žiaci osvojujú vedomosti a zručnosti o prírodných a spoločenských javoch. Zručnosti získané v matematike, triedenie a porovnávanie sú žiakom východiskom na osvojovanie nových vedomostí pri manipulácii s rozličným materiálom. Podľa potreby sa do vyučovania zaraďujú telovýchovné chvíľky. Využívaním ukážok z hudobnej tvorby a ilustrácií z literatúry zameriavame žiakov na umenie okolo seba, na históriu kultúry zvykov a ľudových tradícií. Osvojovaním základov dopravnej disciplíny vedieme žiakov k bezpečnému správaniu sa na komunikáciách. Aplikovaním učiva ochrana života a zdravia sa

integrujú postoje, vedomosti, postoje a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva budú učitelia využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Najúčinnjšími metódami sú didaktické hry, hrové aktivity, práca s obrázkami, samostatná práca žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami, tvorba projektov, pokusy a pozorovanie. Metódy, ktoré sa blížajú objaviteľskému postupu a rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme hodnotiť žiakov na základe kritérií prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka a to formou verbálneho a nonverbálneho hodnotenia, sebahodnotenia. Budeme prihliadať na individuálne osobitosti žiaka, stupeň postihnutia a na jeho temperament. Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

1. Vecné učenie - Mgr. Eva Rosskopfová, schválilo Ministerstvo školstva SR rozhodnutím číslo 284/97-153 zo dňa 30.07.1997 ako pracovné listy pre I. – III. ročník osobitnej školy s vyučovacím jazykom slovenským.
2. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.
3. Detské encyklopédie, výukové programy, knihy.

4.4 Pracovné vyučovanie

Pracovné vyučovanie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	I. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	1
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v I. ročníku špeciálnych základných škôl 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Vzhľadom k tomu, že mnohé deti prichádzajúce do I. ročníka špeciálnej základnej školy nemajú rozvinutú jemnú motoriku, fantáziu, predstavivosť, nemajú osvojené základné pracovné zručnosti, skúsenosť posilnili sme predmet pracovné vyučovanie o 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Pridaná hodina pomôže žiakom získať spôsobilosti ako je vytrvalosť, sústavnosť pri plnení zadaných úloh, osvojenie si základných pracovných zručností.

Charakteristika predmetu:

Pracovné vyučovanie je pre mentálne postihnutých žiakov najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a pôsobí na zvýšenie rozumovej úrovne. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. Pracovné vyučovanie napomáha rozumovému rozvoju žiakov tým, že fyzickú prácu spája s vedomosťami, ktoré získavajú vo vyučovaní ostatných predmetov i v každodennom živote.

Ciele predmetu:

Základnými cieľmi pracovného vyučovania sú:

- utvárať základné hygienické návyky a samoobslužné činnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti a schopnosť napodobňovania,
- rozlišovať rôzne materiály,
- rozvíjať schopnosť adekvátne používať predmety a hračky,
- utvárať základné pracovné zručnosti a návyky.

Obsah predmetu:

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky:

- sebaobslužné činnosti, kde žiaci si osvojujú základy osobnej hygieny, umývanie rúk, tváre, česanie, kloktanie, používanie vreckovky, používanie WC, obúvanie, zaväzovanie šnúrok, čistenie topánok,
- práce v domácnosti žiaci si osvojujú základy hygieny v domácnosti,
- práce v dielni je zameraná na prácu s drobným materiálom, modelovanie, montážne a demontážne práce, práce s papierom a kartónom,
- pestovateľské práce sú zamerané na sadenie, kyprenie pôdy, polievanie, oboznámenie so základným záhradníckym náradím.

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Očakávaný výstup:
Sebaobslužné činnosti	Osobná hygiena	Hygiena rúk, tváre, zubov, použitie mydla, pasty, vreckovky, WC. Obúvanie, šnurovanie a zaväzovanie, čistenie topánok. Ovládanie viacerých druhov zapínania. Samostatne sa obliekať. Čistenie odevu, kefovanie. Odkladanie odevu a obuvi.	Vedieť sa samostatne orientovať v kúpeľni. Poznať účel a význam osobnej hygieny. Osvojiť si základné hygienické návyky. Pokúsiť sa o samostatný nácvik obliekania, obúvania a odkladania vecí na určené miesto. Osvojiť si sebaobslužné činnosti. Osvojiť si základy starostlivosti o odev a obuv.
Práce v domácnosti	Hygiena v domácnosti	Utieranie rôzneho druhu riadu, pomoc pri stolovaní, udržiavanie poriadku na stole, zametanie, utieranie prachu.	Osvojiť si základné domáce práce a precvičovať si ich v cvičnej kuchynke. Poznať rozmiestnenie nábytku – spotrebičov. Vedieť na čo nám slúžia. V praxi uplatňovať kultúra stolovania a prostredia kuchyne.
Práce v dielni	Práce s drobným materiálom	Triedenie a navliekanie korálov podľa veľkosti, tvaru, farby. Skladanie mozaiky, práca s prírodnými materiálmi- napichávanie, navliekanie, nadväzovanie, nalepovanie. Námety: mozaiky, náhrdelníky, náramky, zvieratká z plodov, koláže.	Obdarovať svojho blízkeho. Samostatne zhotoviť darček. Poznať a rozlíšiť prírodný materiál podľa tvaru, povrchu, čuchu.
	Montážne a demontážne práce	Hry so stavebnicami z dreva aj z plastov. Ukladanie, triedenie, zostavovanie jednotlivých komponentov. Voľné zostavovanie a spájanie častí stavebníc, zisťovanie čo patrí a nepatrí do súboru.	Vedieť rozlíšiť tvary, povrchy a variabilnosť demonštračných stavebníc. Cvičiť motoriku, pozornosť, presnosť. Zisťovať lateralitu.
	Práce s papierom a kartónom	Vlastnosti papiera – povrch, hladkosť, drsnosť, hrúbku, farbu. Triedenie papiera podľa vlastnosti – prekladanie,	Poznať význam papiera pre ekológiu – zber. Zmysel pre estetiku – náznakov dekorácie prvkov. Nácvik úchopu

		<p>skladanie, vystrihovanie, nalepovanie, zlepovanie.</p> <p>Perforácia podľa tvaru šablóny.</p> <p>Poučenie o práci s nožnicami.</p> <p>Potláčanie papiera rôznymi odtlačkami a detskými tlačidlami.</p>	<p>a manipulácie s nožnicami.</p> <p>Práca oboch rúk. Zvládnuť prekladanie, skladanie, vystrihovanie, nalepovanie, zlepovanie.</p>
	Modelovanie	<p>Modelovanie s rozličnými plastickými materiálmi (modurit, plastelína, terakota) miesenie, stláčanie valčovanie, guľanie, vyťahovanie, odštipávanie.</p> <p>Techniky modelovania.</p> <p>Modelovanie základných tvarov – valčeky, šišky, placky a iné.</p> <p>Používanie drievka, špajle, špáradla, papiera.</p> <p>Modelovanie na pieskovom stole.</p>	<p>Poznať prírodný materiál - hmatom, čuchom, zrakom-vedieť rozlíšiť rozličné druhy.</p> <p>Rozvíjať zmysly- čuch, hmat.</p> <p>Poznať viacero druhov hliny a modelovacieho materiálu. Význam hliny pre človeka. Naučiť sa pracovať s modelovacím materiálom.</p>
Pestovateľské práce	Príroda okolo nás	<p>Zmeny v prírode – vychádzka do záhrady, parku.</p> <p>Pomoc pri zbere úrody.</p> <p>Pestovanie hrachu a fazule – siatie do črepníka, polievanie.</p> <p>Čistenie záhonov a ciest, vyberanie kamienkov.</p> <p>Oboznamovanie sa s jednoduchým záhradníckym náradím.</p> <p>Starostlivosť o izbové a úžitkové rastliny.</p> <p>Presádzanie kvetov s pomocou učiteľa, zalievanie.</p> <p>Živý kútik v triede.</p>	<p>Pozorovať prírodu podľa charakteristických prejavov počasia v danom ročnom období.</p> <p>Zaznamenať počasie do kalendára prírody.</p> <p>Spríjemniť a skrásliť svoje prostredie.</p> <p>Pomenovať jednotlivé druhy náradia.</p> <p>Poznať dôležitosť rastlín pre život na zemi.</p> <p>Pozorovať stavbu tela rastlín. Pozorovať klíčenie hrachu a fazule na vate.</p> <p>Staráť sa o izbové rastliny, presádzať, polievať a kypriť.</p>

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo pracovného vyučovania sa prelína celým výchovno-vzdelávacím procesom, z čoho vyplýva rozvoj poznávacích možností mentálne postihnutých. Zručnosti získané pracovnou činnosťou, sa stávajú východiskom pre nácvik písania, kreslenia. Žiaci sa učia spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Metódy a formy:

Pre splnenie stanovených cieľov budú učitelia využívať rôzne moderné metódy a formy práce, ktoré sú veku primerané, rešpektujú individuálne schopnosti a možnosti žiakov, stupeň a druh postihnutia. Na hodinách pracovného vyučovania budeme uplatňovať také metódy, ktoré budú prebúdzat', podnecovať a udržiavať záujem detí o svoju vlastnú prácu, viesť deti tak, aby pracovali pozorne, tvorivo a uplatňovali vlastnú iniciatívu. Metódy názornosti, konkrétnosti, postupnosti a individuálneho prístupu budú vyučujúci uplatňovať na každej hodine pracovného vyučovania. Budeme využívať metódy motivujúce prácu dieťaťa, aktivizujúce pracovný záujem, monologické metódy (prednáška, rozprávanie, vysvetľovanie, opis pracovných činností), demonštračné metódy, ktorými učiteľ sprostredkuje žiakom mnohozmyslové zážitky, ktoré získa počúvaním opisu pracovných činností, prehliadkou a vyhmataním objektu. V pracovnej príprave ide o demonštráciu pracovných postupov, nástrojov, operácií, materiálov a podmienok práce.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektívnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňuje druh a stupeň mentálneho postihnutia žiaka jeho disponovanosť. Pri hodnotení si budeme všímať kvalitu a rozsah získaných zručností vykonávať požadované činnosti, schopnosť využívať získané vedomosti a zručnosti, aktivitu v prístupe k činnostiam a záujem o ne, schopnosť samostatnej práce. Hodnotenie má mať povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

4.5 Hudobná výchova

Hudobná výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	I. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v I. ročníku ŠZŠ 1 vyučovaciu hodinu týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Charakteristika predmetu:

Hudobná výchova má kultúrno-estetický charakter a prispieva k všestrannému a harmonickému rozvoju osobnosti žiakov. Umožňuje im tvorivo osvojovať si hudbu a spoznávať umenie. Pôsobenie hudobnej výchovy sa uskutočňuje v aktívnych a tvorivých estetických prístupoch detí k hudbe, v jednotlivých hudobných činnostiach s dôrazom na estetický zážitok. Vzájomným pôsobením vytvára tiež predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa stala súčasťou života žiakov. Prvky hudobnej výchovy rozvíjajú sluchové vnímanie. Počúvaním a napodobňovaním jednoduchých melódií sa u žiaka prebúda elementárny záujem o hudbu a o vlastný hudobný prejav. Hudobná výchova zabezpečuje pri formovaní osobností žiakov rovnováhu duševného a telesného rozvoja, racionálnej a citovej sféry. Pestovaním jednotlivých zložiek hudobnej výchovy v ich vzájomnej prepojenosti a podmienenosti rozvíja celkovú hudobnosť žiakov, pričom rešpektuje ich individuálne schopnosti, záujmy a špecifiká ich rodinnej a regionálnej hudobnej skúsenosti. Osvojovaním hudobného materiálu cez hudobné činnosti sa žiaci v súlade s vekovými predpokladmi esteticky, kultúrne i duchovne rozvíjajú, upevňujú sa v nich hudobné schopnosti a zručnosti, nadobúdajú základné estetické skúsenosti a kultúrne návyky, v ktorých sa sústreďuje a uplatňuje ich poznanie sveta hudby.

Ciele predmetu:

Cieľom hudobnej výchovy v špeciálnej základnej škole je rozvoj hudobnosti spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Ciele, ktoré sme si stanovili na hodinách hudobnej výchovy vyplývajúce z obsahu:

- rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi,

Obsah predmetu:

Obsahom predmetu hudobná výchova je rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia, detské rečovanky, vyčítanky, popevky, piesne o prírode, zvieratách, hudobné

rozprávky, skladby s vyhradenou spoločenskou funkciou (pochod, uspávanka), detské - pohybové hry.

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Očakávaný výstup:
Piesne na spev žiakov	Vrabc muzikant (Ľudová) Prší, prší (Ľudová) Húsky, húsky (A.Čobej) Bude zima, bude mráz (Ľudová) Išiel strašiak (Ľudová) Bola babka (Ľudová) Kytička (F.Alvín) Medveďku, daj labku (Ľudová) Paste sa húsatká, paste (Ľudová) Fúkaj, fúkaj teplý vetrík (A. Čobej) Slniečko nás zobúdz (J.Matuška)	Nácvik piesne- podľa sluchu. Osvojenie si piesne. Osvojenie piesne spevom a pohybom . Spev piesní na neutrálnu slabiku.	Naučiť sa melodizovať slová. Rozvíjať hudobnosť využitím rytmického sprievodu. Spojiť hudbu s pohybom. Spoznávať melódiu známej piesne formou hry.
Hudobno – pohybové hry	A ty Hana, stoj v kole (Ľudová) Tanček (K. Ondrejka-A. Biľová) Na ručníček (K.Ondrejka-A. Biľová) Kolo, kolo mlynské (Ľudová) Tanči, tanči (Ľudová) M sme deti malé (V. Janusová-A. Biľová) Venček (E.Hula)	Vyjadrenie kontrastu tempa a dejovosť piesne.	Vedieť napodobniť jednoduché tance a obsah piesne vyjadriť pohybom.
Počúvanie	Medvedík, Drevený vojačík (T. Frešo) Ježibaba (P. I. Čajkovskij) Spev žabiaka (V. Trojan) Varila myšička kašičku, Jeden kováč koňa kuje, Hijo, hijo, na koničku, Kvá, kvá, kačica (E.	Rozvíjať sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciáciu.	Počúvať rôzne druhy piesní, skladieb, rozlišovať rýchly a pomalý rytmus skladieb.

	Suchoň)		
Piesne na počúvanie	Malý školák (F.Alvín) Jedlička (L. Burlas) Zimní spáči (J. Matuška) Moja rodná zem (EA Čobej)	Uvedomovanie výrazových prostriedkov. Význam hudby v spoločenskom živote.	Počúvať piesne rôzneho charakteru. Vyjadriť pocity pri počúvaní. Rozobrať témy skladby.

Medzipredmetové vzťahy:

Medzi hudobnou výchovou a ostatnými výchovno – vzdelávacími predmetmi existuje mnoho medzipredmetových vzťahov. Hudobné činnosti chápeme ako integráciu so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi, prostredníctvom hier a tvorivej dramatiky. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ich ku kultivovanému pohybu, zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Najúčinnějšími metódami sú hrové aktivity, práca s obrázkami, s učebnými pomôckami, počúvanie hudby, hra na orffových nástrojoch, a návštevy hudobných podujatí. Je vhodné, aby tieto aktivity v jednotlivých ročníkoch prenikli aj za rámec triedy a vyučovacej hodiny hudobnej výchovy a preto budeme organizovať besiedky pre spolužiakov z vyšších i nižších tried, pre rodičov a učiteľov iných predmetov. Dôraz budeme klásť na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces sebarealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehĺbime počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby, hudobné aktivity prinášali radosť, určitý relax a uvoľnenie.

Hodnotenie predmetu:

Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

1. M. Lysáková, Ľ. Krupinová, A. Podhorná: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku, SPN, Bratislava, 1989.
2. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

4.6 Výtvarná výchova

Výtvarná výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	I. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	1
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v I. ročníku špeciálnej základnej školy 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Vzhľadom k tomu, že mnohé deti prichádzajúce do I. ročníka špeciálnych tried nemajú rozvinutú jemnú motoriku, fantáziu, predstavivosť, nepoznajú farby, nemajú skúsenosť s ilustráciami a umeleckými dielami, preto sme posilnili predmet výtvarná výchova o 1 vyučovaciu hodinu týždenne.

Charakteristika predmetu:

Výtvarná výchova je predmet, ktorý sa naplňa realizáciou požadovaného programu a tento program je len východiskom k tvorivému výtvarnému vyjadrovaniu sa žiaka. Cieľom je estetické osvojovanie prírody, sveta, vecí a sveta človeka prostredníctvom výtvarných prác a výtvarného umenia. Výtvarná výchova rozvíja osobnosť človeka, pri ktorej nesmieme zabúdať ani na rozvoj jeho schopnosti esteticky vnímať, prežívať a hodnotiť krásu umenia, prírody, predmetov života a kultivovať jeho estetický vkus. Prostredníctvom výtvarnej výchovy sa veku primerane formujú samostatné a zodpovedné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde a k rôznym kultúram. Hodiny výtvarnej výchovy majú priateľskú, bezprostrednú a radostnú atmosféru bez pocitu nadradenosti a podradenosti.

Ciele predmetu:

Cieľom výtvarnej výchovy v špeciálnej základnej škole je viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu ku prírodnej, umeleckej kráse, k výchove vkusu a získaniu základných výtvarných zručností. Prostredníctvom autentických skúseností získaných z výtvarných činností je cieľom rozvíjať manuálne zručnosti (nástroj, technika, materiál, proces), duševné spôsobilosti (predstavivosť, fantázia, tvorivosť), vedomosti (poznávanie javov, predmetov a vzťahov prostredníctvom ich výtvarného vyjadrovania) a postoje (formovanie si vlastného názoru, prístupu a vkusu).

Ciele výtvarnej výchovy v I. ročníku pre žiakov s mentálnym postihnutím vyplývajú z obsahu:

- upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku,
- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk, uchopenie a pustenie predmetu,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať lateralitu,
- rozvíjať priestorovú orientáciu,
- napomáhať rozvíjať grafomotorické zručnosti.

Obsah predmetu:

Výtvarné osvojovanie skutočnosti tvoria zobrazovacie činnosti, v ktorých žiaci zobrazujú konkrétny obsah na základe estetického vnímania a vzťahu ku skutočnosti. Je to

skutočnosť priamo vnímaná na základe pozorovania, uchovaná v predstavách a vytvorená fantáziou. Obsah výtvarných činností má byť mentálne postihnutým žiakom blízky, zvládnuteľný, aktivizujúci tvorivosť.

Tematický okruh:	Edukačná téma:	Odporúčané námety a techniky:	Očakávaný výstup:
Výtvarné osvojovanie skutočnosti.	Tematické práce	Zo života detí–zážitky zo života detí doma, v škole, na ulici, v prírode. Zo života dospelých a spoločnosti – moja mamička, môj najlepší kamarát, môj dom, školské prostredie, na ihrisku, naše zvieratá, moja najmilšia hračka. Ročné obdobia. Ilustrácie - rozprávka Ako išlo vajce na vandrovku, O dvanástich mesiačikoch.	Rozvíjať tvorivosť. Zobrazovať skupiny figúr v prostredí. Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť. Vyjadriť farebný kontrast. Osvojovať si skutočnosti. Zachytiť dej a priestorové vzťahy.
Práca s výtvarnými prostriedkami.	Kresba	Kresba mäkkou ceruzkou, fixkou: Voľné kreslenie, vertikálne a horizontálne čiary, oblúky, kruhy, malý a veľký pohyb, grafický záznam. Kresba ručkovou : Ovocie a zelenina Kresba kriedou na asfalt a tabuľu: Dopravné prostriedky Kresba suchým pastelom: Jarné kvety, stromy, jesenné listy. Kresba voskovým pastelom: Zimná krajina, zvieratá	Využívať farebnú škálu pri kreslení.
Práca s výtvarnými prostriedkami.	Maľba	Maľba prstovými farbami. Omaľovanky. – vyplňame celú plochu.. Maľba kryciami farbami (temperové) – miešanie farieb, ukladanie farieb štetcom na plochu papiera, prerušovať ťahy štetca – bodky, škvrny, čiarky. Maľba akvarelovými farbami – zapúšťanie farieb do mokrej plochy- letná búrka, kvety. Rozkvitnutý sad – maľba (vodové farby, obrázky,	Farebne vyplňať priestor obrazu. Osvojiť si základné zručnosti pri práci so štetcom. Využívať farebnú škálu. Rozvíjať technickú zručnosť a chápať úlohy farby. Využívať celú farebnú škálu.. Zapúšťať farby do mokrého podkladu.

		konáriky stromov) Maľba drievkom, tampónom, odtlačky: Štruktúra ryby, kvety, zvieratá.	Osvojiť si priestorové rozloženie na ploche.
Práca s výtvarnými prostriedkami.	Modelovanie	Modelovanie z plastelíny: Miesenie, vyťahovanie, vaľkanie. Vytváranie modelov jednoduchého tvaru: ovocie, zelenina, rozličné nádoby, pečivo, hrnčeky, Modelovanie z moduritu: darček pre mamičku, vianočné ozdoby, brošne a prívesky. Ozdobovanie modelov vyrobených z moduritu. Modelovanie z hliny: vaľkanie, vyťahovanie, točenie ušľáňaného valčeka- váza, pohár, misa. Modelovanie z piesku na pieskovisku: cesty, stavba mesta , krajiny.	Poznávať vlastnosti materiálu. Osvojiť si základy proporcionality tvarov. Modelovať z pevne spájaných častí. Rozvíjať hmat, zmysel pre priestor. Dozdobiť model rôznym drobným materiálom. Využívať tvárne možnosti hliny. Osvojiť si nové pracovné postupy pri práci s hlinou. Vytvárať modely z piesku. Využívať rôzne formičky, vykrajovače.

Medzipredmetové vzťahy:

Medzi výtvarnou výchovou a ostatnými výchovno – vzdelávacími predmetmi existuje mnoho medzipredmetových vzťahov. Zo slovenského jazyka je to rozvoj jemnej motoriky žiakov. Podľa potreby sa do vyučovania zaraďujú prvky telesnej výchova – detské pohybové hry. Využívaním ukážok z výtvarnej tvorby a ilustrácií z literatúry zameriavame žiakov na umenie okolo seba, na históriu kultúry zvykov a ľudových tradícií.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov učiteľa budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Najúčinnjšími metódami sú didaktické hry, hrové aktivity, práca s obrázkami a s učebnými pomôckami, pozorovanie, porovnávanie, triedenie materiálu. Okrem základnej vyučovacej hodiny výtvarnú výchovu budeme realizovať aj formou vychádzok, návštev galérií, knižníc.

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie každého predmetu je špecifické, pretože musí zohľadniť špecifický prínos predmetu k vzdelanostnému rastu a osobnostnej formácii žiaka. Hodnotenie má pozitívne motivovať žiaka, usmerniť jeho osobnostný vývin. Učiteľ musí brať ohľad na jeho schopnosti.

Nehodnotíme len výsledok činností, ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu. Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

4.7 Telesná a športová výchova

Telesná a športová výchova pre žiakov s Iahkým stupňom mentálneho postihnutia	I. ročník
Štátny vzdelávací program	2
Školský vzdelávací program	0
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v I. ročníku špeciálnej základnej školy 2 vyučovacie hodiny týždenne. Školský vzdelávací program koreluje so štátnym vzdelávacím programom.

Charakteristika predmetu:

Telesná a športová výchova je dôležitou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a snaží sa o dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, t. j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej a športovej výchovy, zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu. Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku.

Ciele predmetu:

Hlavným cieľom telesnej a športovej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím je vychovávať ich pokiaľ možno k najvyššiemu stupňu telesnej odolnosti, zdatnosti a pohybovej schopnosti, vypestovať u nich správne hygienické návyky, dobrý vzťah k pohybu, cvičeniu, k telovýchove a športu.

Čiastkovými cieľmi vyučovania telesnej a športovej výchovy v 1. ročníku špeciálnych základných škôl sú:

- rozvíjať prirodzenú pohyblivosť žiakov a špeciálnymi prostriedkami dosiahnuť ich optimálny telesný a pohybový rozvoj,
- pri pohybových činnostiach upevňovať základné hygienické návyky,
- formovať základné postoje k pohybovej aktivite v škole i mimo nej a postupne žiakov viesť k dodržiavaniu zásad bezpečnosti pri cvičení.

Obsah predmetu:

Okruhy:	Obsah:	Očakávaný výstup:
Poradové cvičenia	Základný postoj - Pozor! -Pohov! Nástupy do radu. Rozchod. Nástup družstva do radu a zástupu.	Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu).
Kondičné cvičenia	Beh	Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú

		Beh na vytrvalosť.	kompetenciu). Uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním. Osvojiť si správnu techniku chôdze v rôznom teréne, na rôznom povrchu.
	Cvičenia s krátkym švihadlom	Preskoky jednoožmo, striedavo, znožmo.	
	Cvičenia s dlhým švihadlom	Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla. Podbiehanie krúžiaceho švihadla.	
	Cvičenie s využitím lana	Preťahovanie družstiev približne rovnakej výkonnosti.	
	Cvičenia s plnou loptou 1-1,5 kg	Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.	
	Cvičenie s využitím lavičky	Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti. Chôdza, beh, lezenie so sprievodnými pohybmi rúk a nôh, so zmenami postojov a polôh i s nosením ľahkého predmetu. Výskoky, zoskoky jednoožmo i obojznožmo.	
	Cvičenia na rebrinách	Vystupovanie a zostupovanie, vyliezanie a zliezanie.	
	Cvičenia s použitím debny ako prekážky	Preliezanie, prebiehanie a preskakovanie jednotlivých dielov debny.	
Prípravné cvičenia		Prostné cvičenia zamerané na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a kĺboch.	Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu).
Rytmická gymnastika a tanec		Rytmizovaná chôdza a beh. Rytmizácia jednoduchých pohybov rúk, nôh i trupu podľa riekaniak, piesní a hudobného sprievodu. Jednoduché pohybové vyjadrenie hudobných pojmov: ticho-silno, pomaly - rýchlo, nízko-vysoko.	Zladiť pohyby s rytmom, ktorý je navodený slovom, hudbou.
Akrobacie		Zo sedu pádom vzad, ľah vznesmo,	Rozvíjať pohybovú

	<p>stoj na lopatkách s oporou v bokoch - ľah vznesmo, pádom do sedu. Z drepu spojného predpažit' – kotúl vpred do drepu spojného, predpažit'. Kotúl vpred a výskok prehnuto do stoja.</p>	<p>gramotnosť (pohybovú kompetenciu).</p>
Atletika	<p>Skok do diaľky z miesta s odrazom znožmo a z rozbehu. Hod loptičkou horným oblúkom na diaľku a na cieľ.</p>	<p>Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu).</p>
Základné činnosti športových hier	<p>Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi. Dribling na mieste. Podávanie lopty. Prihrávka - obojručne. Vrchná prihrávka jednoručne. Vrchné chytenie obojručne.</p>	<p>Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu).</p>

Metódy a formy:

Pre plnenie optimálneho cieľa a úloh telesnej a športovej výchovy s ohľadom na druh a stupeň postihnutia budeme na hodinách využívať tieto metódy:

- všeobecné vyučovacie metódy,
- metódy oboznámenia s cvičením (slovného opisu, ukážky demonštrácie),
- metódy nácviku (komplexný postup, analyticko-syntetický postup, zmiešaný postup),
- metódy výcviku (opakovania, štandardného zaťaženia, intervalového tréningu, súťaženía),
- metódy kontroly, hodnotenia a klasifikácie,
- špecifické vyučovacie metódy,
- reedukačné, kompenzačné, rehabilitačné, metódu kontrastu, zapojenia viacerých kanálov,
- motivačné metódy.

V jednotlivých tematických celkoch je poskytnutý dostatočný priestor na tvorivú aplikáciu obsahu učiva vzhľadom k možnostiam školy i konkrétnych žiakov. Pri výbere cvičení a hier bude každý učiteľ pristupovať citlivo tak, aby bolo možné u každého žiaka dosiahnuť postupný rozvoj kompetencií. Budeme realizovať tieto organizačné formy:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť) s využitím riekaniak a motivovaných pohybov,
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy (hlavná organizačná forma),
- vyučovacia hodina integrovanej telesnej a športovej výchovy - so spoluúčasťou žiakov intaktných. Školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

Hodnotenie predmetu:

Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie. Pri hodnotení je dôležitý citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov, kde podriadime tieto výkony ako cieľové kategórie emocionalite – radosť z pohybu, spolupatričnosti. Hodnotenie má byť motivačné, výchovné a didaktické.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

5 Učebné osnovy pre II. ročník

5.1 Slovenský jazyk a literatúra

Slovenský jazyk a literatúra pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	II. ročník
Štátny vzdelávací program	8
Školský vzdelávací program	1
Spolu	9

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v II. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihu 8 vyučovacích hodín týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme doplnili jednu vyučovaciu hodinu zameranú na precvičovanie a upevňovanie nového učiva vzhľadom na preberané množstvo nových hlások a písmen.

Charakteristika predmetu:

Slovenský jazyk a literatúra pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Žiaci sa učia rozvíjať hovorenú reč po formálnej, obsahovej a gramatickej stránke. Učia sa prečítanému textu rozumieť a vyjadriť sa jednoducho a zrozumiteľnou ústnou a písomnou formou. Vytvára sa pozitívny vzťah k slovenskej reči, poézii a próze. Slovenský jazyk a literatúra v sebe spája niekoľko oblastí, ktoré sa prelínajú a prispievajú k dosiahnutiu cieľov výchovy.

Ciele predmetu:

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry v špeciálnej základnej škole je systematicky viesť žiakov k vyjadrovaniu osobných a spoločenských zážitkov a skúseností v krátkych hovorených prejavoch.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry v II. ročníku ŠZŠ je:

- Opakovať známe písmená z 1. ročníka,
- osvojovať si zručnosť čítať s porozumením jednoduché vety po slovách a jednoduchých hovorených taktoch,
- naučiť žiakov písať tie písmená malej a veľkej abecedy, ktoré sa žiaci učia čítať.

Obsah predmetu:

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v II. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

1. JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA - písanie
2. ČÍTANIE A LITERATÚRA - technika čítania a literárna výchova
3. KOMUNIKÁCIA A SLOH - Komunikácia, ústny prejav

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Vytvárať zručnosť písať s príslušnými pracovnými, hygienickými a estetickými návykmi. Naučiť sa písať písmená malej a veľkej abecedy, ktoré sa žiaci učia písať.

S ťažšími tvarmi veľkých písmen sa žiaci oboznámia, nemusia ich dokonale zvládnuť. Písanie slabík a slov.

Nacvičovanie písmen v poradí podľa postupu v čítaní. Cvičenia na písanie:

- prvky písaných písmen,
- písané písmená,
- spájanie písmen do slabík
- odpisovanie písaného písma
- prepisovanie slabík a slov
- písanie krátkych viet
- písanie slabík a jednoduchých slov podľa diktátu.

Očakávaný výstup:

- písať osvojené písmená malej a veľkej abecedy,
- písať slabiky a slová.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Komunikácia, ústny prejav

Nácvik krátkych hovorených prejavov, vyjadrovanie osobných zážitkov a skúseností, formulácia odpovedí na otázky, formulácia želania, prosby, poďakovania.

Opísanie jednoduchej známej činnosti, osoby, zvierat'a, veci.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

V rámci zložky čítanie a literatúra dôraz budeme klásť na techniku čítania a osvojenie si poznatkov z literárnej výchovy.

Technika čítania

Poznávanie a čítanie spoluhlások s,S, n,N, d,D, z,Z, b,B, h,H, k,K, š,Š, c,C, r,R, č,Č, ž,Ž, ď,Ď, ť,Ť, ň,Ň, ľ,Ľ.

Čítanie písanej abecedy. Rozvíjanie fonetického sluchu.

Čítanie dvojslabičných a viacslabičných slov, zložených z otvorených slabík (typu mama, veselo).

Automatizácia čítania jednoslabičných slov typu les.

Čítanie zatvorených slabík a dvojslabičných slov, ktoré majú zatvorenú slabiku na začiatku alebo na konci.

Automatizácia čítania niektorých dvojslabičných slov ako celkov viazaných slabikovaním. Čítanie vety s jednoduchou skladbou a slovníkom, ktoré sú obsahom primerané schopnostiam žiakov.

Slovné odpovede na otázky z obsahu čítaného textu.

Literárna výchova

Cieľom literárnej výchovy je približovať deťom literatúru, vyvolávať pocit radosti pri počúvaní rozprávok, príbehov zo života detí a zvierat, pri memorovaní detských rečovaniiek a vyčítaníek, pri sledovaní bábkových scénok, počúvaní vybraných zvukových nahrávok a sledovaní videoprogramov.

Prostredníctvom zážitkov, ktoré poskytuje literatúra, upevňovať citový vzťah k rodine, k domovu, k rodnému kraju.

Viesť žiakov k počúvaniu, prednesu, rozprávaníu a dramatizácii primeraných literárnych diel. Prebúdzat' u žiakov záujem o poznávanie kníh.

Všimáť si osoby vystupujúce v rozprávkach, poviedkach, rozlišovať hlavnú postavu (hrdinu), vyvolávať v deťoch predstavu miesta a času deja.

Navštíviť počas roka aspoň dve detské filmové alebo divadelné predstavenia.

Tento ideovo-umelecký obsah si žiaci osvojujú počúvaním ukážok z literatúry pre deti a mládež.

Recitovať rečovanky a krátke básne od autorov detskej literatúry a z ľudovej tvorby (napr. M. Ďuríčková, J. Andel, J. Navrátil, J. Čapek, J. Hála, Povedačky, Rapotanky).

Počúvanie a reprodukcia krátkej rozprávky od autorov detskej literatúry (napr. M. Rázusová-Martáková, J. Pavlovič, J. Čapek, L.N.Tolstoj, M. Lukešová).

Počúvať rozprávanie o deťoch a zvieratkách (M. Jančová, J. Šrámková, K. Bendová, M. Haštová).

Obrázkové knihy (V. Machaj, E. Weberová, I. Imro, J. Navrátil, A. Okruhlicová).

Očakávaný výstup:

- čítať písanú a tlačenu abecedu,
- čítať jednoslabičné slová typu les,
- čítať dvojslabičné a viacslabičné slová zložených z otvorených slabík,
- čítať zatvorené slabiky a dvojslabičné slová, ktoré majú zatvorenú slabiku na začiatku alebo na konci,
- čítať s porozumením jednoduché vety a slová, primerané slovníkom schopnostiam žiakov,
- odpovedať na otázky z obsahu čítaného textu,
- memorovať krátke verše, rečovanky, piesne,
- počúvať hovorený text (rozprávky, básne),
- počúvať a rozprávať najznámejšie jednoduché rozprávky založené na jednoduchom radení a opakovaných a obmieňaných dejov,
- dramatizovať krátky príbeh,
- sledovať videoprogramy, bábkové hry.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo slovenského jazyka sa prelína celým výchovno-vzdelávacím procesom:

- vecné učenie – zdokonaľovanie, rozširovanie slovnej zásoby pri pozorovaní okolitej

prírody,

- matematika – písanie číslíc, pri ktorých sa zdokonaľuje technika písania,
- výtvarná výchova – ilustrovanie rozprávok, divadelných predstavení, básní,
- pracovné vyučovanie – modelovanie písmen,
- hudobná výchova – využívaním Orfových hudobných nástrojov a tanca sa rozvíja
- pohybová koordinácia a rytmizácia,
- telesná a športová výchova – pohybové cvičenia na naučené riekanky.

Metódy a formy:

Vyučovanie slovenského jazyka je založené na komunikačno poznávacom princípe, preto je vhodné používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- *motivačné metódy*: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, demonštrácia, pochvala, povzbudenie, kritika,
- *slovné metódy*: vysvetľovanie, opis, rozprávanie,
- *metódy samostatnej práce*: samostatná práca s učebnicou, pracovným listom, obrazovým materiálom,
- *inscenačné metódy*,
- *dramatizácia*,
- *fixačné metódy*: opakovanie a precvičovanie učiva.

Vyučovacie hodiny slovenského jazyka a literatúry má byť inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si žiak osvojoval poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku. Z organizačných foriem sa sústreďujeme na frontálnu, skupinovú prácu v podobe didaktických hier a individuálnu prácu so žiakmi, návštevu školskej knižnice. Počas celého roka budeme venovať starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov.

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie mentálne postihnutých žiakov má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Aby sme povzbudili žiakov k lepšiemu výkonu, do hodnotenia zahrnieme nielen kvalitu vedomostí a zručností, ale aj ich aktivitu a usilovnosť. V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektívnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

1. Moje čítanie. Šlabikár pre 2. ročník špeciálnych základných škôl (variant A) a pre 4.–6. ročník špeciálnych základných škôl (variant B) - I. časť, II. časť, III. časť od autoriek Silvia Škultétiová, Mgr. Jana Rohovská, schválilo Ministerstvo školstva SR rozhodnutím číslo 3191/96-153 zo dňa 4. júna 1996.
2. Moje čítanie. Pracovné listy pre II. ročník špeciálnych základných škôl (variant A) a pre 4. - 6. ročník špeciálnych základných škôl (variant B) od autoriek Mgr. Silvia Škultétiová, Mgr. Jana Rohovská, schválené Ministerstvom školstva rozhodnutím číslo 2222-97-153 zo 23. apríla. 1997.

3. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

5.2 Matematika

Matematika pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	II. ročník
Štátny vzdelávací program	4
Školský vzdelávací program	1
Spolu	5

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva matematiky v II. ročníku 4 vyučovacie hodiny týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme doplnili jednu vyučovaciu hodinu zameranú na precvičovanie a upevňovanie matematických zručností.

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet matematika je v základnom vzdelávaní založený predovšetkým na aktívnej činnosti, na realistickom postupe k získavaniu poznatkov. Poskytuje vedomosti a schopnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje získavať matematickú gramotnosť. Preto učivo v II. ročníku pre deti s ľahkým mentálnym postihnutím nadväzuje na skúsenosti, ktoré žiaci získali v I. ročníku. Vzdelávanie kladie dôraz na dôkladné porozumenie základným myšlienkovým postupom a pojmom z matematiky a ich vzájomným vzťahom. Žiaci si postupne osvojujú pojmy, terminológiu, symboliku a spôsoby ich použitia.

Ciele predmetu:

Cieľom predmetu matematika v II. ročníku je induktívnym poznaním, zakladajúcim sa na žiackych skúsenostiach z I. ročníka, rozvíjať tie schopnosti pomocou ktorých sa pripravia na ďalšie získavanie matematických poznatkov a schopností. Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali ciele z obsahu učiva matematiky II. ročníka, ktoré chceme dosiahnuť, ale aj všeobecné požiadavky rozvoja žiackej osobnosti – samostatnosť, vytrvalosť, dôslednosť, kritickosť, rozhodnosť, radosť z výsledku.

Ciele vyplývajúce z obsahu učiva matematiky:

- opakovať a prehľbiť učivo z I. ročníka,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 5,
- vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do 10,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla do 10,
- osvojiť si základné geometrické tvary,
- využívať osvojené vedomosti v reálnom živote.

Obsah predmetu:

1. ARITMETIKA

Numerácia v obore 0 až 10 a počtové výkony:

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávaný výstup:
- Primerane používať spisovný jazyk	- Sčítanie a odčítanie v obore 0 až 10.	- Používať prirodzené čísla k modelovaniu

<p>a správne aplikovať postupne rozširujúce sa vedomosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjať pozorovacie schopnosti prostredníctvom manipulačnej činnosti. - Vytvárať pojem čísla na skúsenostnom základe. - Odhaliť súvislosti medzi číslami podľa názoru. - Chápať sčítanie a odčítanie predmetnou činnosťou. - Vzbudzovať záujem u žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier. - Rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prirodzené čísla 6 až 10. - Určovanie počtu predmetov. - Vytváranie skupín o danom počte predmetov. - Zápis číslíc 6 až 10 a ich názorné vyjadrenie. - Čítanie číslíc 6 až 10. - Vzťahy väčší, menší, rovná sa. - Riešenie slovných úloh na porovnanie. - Usporiadanie čísel 6 až 10 a ich znázorňovanie na číselnej osi. - Porovnanie čísel, vyjadrenie pomocou znakov =, >, <. - - Sčítanie a odčítanie v obore 0 až 10. - Sčítanie a odčítanie v obore do 6. - Sčítanie a odčítanie v obore do 7. - Sčítanie a odčítanie v obore do 8. - Sčítanie a odčítanie v obore do 9. - Sčítanie a odčítanie v obore do 10. - Sčítanie a odčítanie v obore 0 až 10. <p>Vzájomná súvislosť sčítania a odčítania.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riešenie slovných úloh na sčítanie a odčítanie. 	<p>reálnych situácií, počítať predmety v danom súbore.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Určovať a vyznačovať počet predmetov. - Podľa obrázkov rozhodnúť o vzťahu a zapísať porovnanie viac, menej, rovná sa. - Písať a čítať prirodzené čísla v obore do 10. - Prevádzať spamäti jednoduché matematické operácie. - Riešiť a tvoriť úlohy v ktorých sa aplikujú a modelujú osvojené matematické operácie.
--	--	---

2. GEOMETRIA

<i>Rozvíjajúce ciele:</i>	Obsah :	Očakávaný výstup:
<ul style="list-style-type: none"> - Postupne budovať priestorovú predstavivosť a orientáciu v rovine a v priestore. 	<p>Rovinné útvary – priradovanie k názvu.</p> <p>Priestorové útvary – valec – priradovanie k názvu.</p> <p>Priamosť – vlastnosť „priamy“, „nie je priamy“.</p> <p>Modelovanie, kreslenie z geometrických tvarov priamych a krivých čiar (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh) priamych a krivých čiar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedieť identifikovať niektoré rovinné a priestorové útvary na základe pozorovaných vlastností. - Priradiť názov. - Modelovať jednoduché geometrické tvary.

Medzipredmetové vzťahy:

Základné matematické vedomosti a zručnosti žiak aplikuje takmer vo všetkých vyučovacích predmetoch. Prvky logiky, numerického počítania, priestorová predstavivosť sa premietajú aj do ostatných predmetov:

- **výtvarná výchova – priestorové znázorňovanie, predstavivosť, modelovanie číslíc,**
- **pracovné vyučovanie – modelovanie číslíc a priestorové vytváranie,**
- **hudobná výchova – fixácia čísel a číselného radu piesňami, riekankami,**
- **telesná výchova – orientácia v priestore, pohybové hry na vytváranie súborov na daný počet prvkov,**
- **slovenský jazyk a literatúra – písanie číslíc, nácvik riekaniek o číslach, sledovanie v závislosti na čase pri slovných úlohách.**

Metódy a formy:

Podmienkou úspešného učenia sa žiakov je získanie žiakov pre učebnú činnosť a to nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému, z objaveného postupu riešenia. Na splnenie vytýčených cieľov matematiky je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Metódy, ktoré rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Vo vyučovaní sa tieto metódy najúčinnejšie uplatňujú pri samostatnej práci žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami, práca s obrázkami, hrové aktivity, didaktické hry. Učebné pomôcky sú účinnými prostriedkami pre pochopenie matematického učiva. Učiteľ individuálnym prístupom bude objavovať a usmerňovať rozvoj schopností jednotlivých žiakov, riadiť tvorivú prácu kolektívu triedy. Pri vyučovaní matematiky mentálne postihnutých žiakov je dôležité akceptovať a didakticky využívať možnosti a schopnosti: emotívnosť, hravosť, kladný vzťah k manipulačným činnostiam. Veľký význam pre vyučovanie matematiky žiakov s mentálnym postihnutím má používanie moderných prostriedkov výpočtovej techniky, predovšetkým kalkulačiek a osobných počítačov.

V II. ročníku budeme uplatňovať metódy:

- *metódy logického postupu*: analýza, syntéza, porovnávanie,
- *motivačné metódy*: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, demonštrácia, pochvala, povzbudenie, kritika,
- *slovné metódy*: vysvetľovanie, opis, rozprávanie,
- *metódy samostatnej práce*: samostatná práca s pracovným listom, obrazovým materiálom,
- *hra ako metóda*,
- *fixačné metódy*: opakovanie a precvičovanie učiva, domáce úlohy.

Počas vyučovania budeme využívať formy práce:

- *frontálne vyučovanie*, pri ktorom sa žiaci učia chápať matematickú symboliku, matematické operácie a voliť správne matematické algoritmy,
- *individuálne vyučovanie*, ktoré akceptuje schopnosti a tempo práce žiaka,
- *skupinové vyučovanie* na precvičenie a utvrdenie učiva a manipuláciu s drobným materiálom a pomôckami, počítadlo, prvky na magnetickej tabuli, napodobeniny peňazí, výukové programy.

Hodnotenie predmetu:

Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie. Hodnotením budeme zisťovať mieru vedomostí, zručností a návykov žiakov, rozpoznávať ich schopnosti, postoje a tiež zisťovať prednosti a nedostatky. Hodnotenie má žiaka motivovať, povzbudzovať do ďalšej práce. Ukážeme žiakom do akej miery sme spokojní s ich výkonmi. Samozrejme budeme prihliadať na individuálne osobitosti. Pedagogickú klasifikáciu berieme ako základnú formu hodnotenia výchovno–vzdelávacích výsledkov.

Učebné zdroje :

1. Matematika pre II. ročník špeciálnych základných škôl I. a II. časť – PaedDr. Janka Rýglová, schválilo Ministerstvo školstva SR rozhodnutím číslo 1729/97-153 z 26.03. 1997 ako učebnicu pre II. ročník osobitných škôl s vyučovacím jazykom slovenským.
2. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

5.3 Vecné učenie

Vecné učenie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	II. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	1
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v II. ročníku ŠZŠ 1 vyučovaciu hodinu týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme doplnili jednu vyučovaciu hodinu zameranú na precvičovanie a upevňovanie nového učiva vzhľadom na preberané množstvo učiva.

Charakteristika predmetu:

Vecné učenie v II. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je syntézou najjednoduchších prírodovedných a spoločenskovedných poznatkov, ktoré žiaci získavajú na základe pozorovania prírodných zmien počas roka a vzťahov medzi človekom a prírodou. Na základe zmyslového vnímania a činností s jednoduchými prírodninami, obrázkami sa učia chápať význam vecí, ich vlastnosti, vzájomné vzťahy, súvislosti. Obsah predmetu je členený do siedmich tematických okruhov podľa ročných období, kde žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú zmeny spojené s činnosťami ľudí a ich životom. Vytvárajú sa a upevňujú tiež aj zdravotné a hygienické návyky žiakov. Žiaci sa oboznamujú s prácou dospelých, učia sa vážiť ich prácu. Osvojujú si pravidlá kultúrneho správania, vytvárajú sa citové väzby k rodine, spolužiakom, obci, škole, vlasti. Prehľbujú si poznatky o pamätných dňoch.

Ciele predmetu:

Všeobecným cieľom vecného učenia je dať žiakom najzákladnejšie vedomosti o prírode, o spoločnosti a našej vlasti. Z toho cieľa vyplývajú predovšetkým úlohy rozumovej výchovy. Úlohou vecného učenia je sústavné pozorovanie školského prostredia žiaka, jeho najbližšieho okolia, prírodného a spoločenského diania a utváranie správnych predstáv.

Čiastkovými cieľmi vyučovania vecného učenia je:

- získať ďalšie vybrané základné poznatky o prírode a spoločnosti z ich najbližšieho okolia,
- viesť žiakov naďalej k osvojeniu si základných spoločenských, pracovných a hygienických návykov,
- spresniť zručnosť žiakov orientovať sa v budove školy a určovať ich polohu vzhľadom ku škole,
- spresňovať predstavu žiakov o roku a ročných obdobiach,
- uvedomovať si základné vzťahy v rodine,
- učiť sa o práci dospelých,
- upevňovať si hygienické návyky a precvičovať pravidlá kultúrneho správania,
- prehľbovať poznatky žiakov o sviatkoch a pamätných dňoch.

Obsah predmetu:

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Očakávaný výstup:
Škola a jej širšie okolie	Trieda	<ul style="list-style-type: none"> - Pomenovanie zariadenia triedy, jeho účel a použitie. - Určovanie polohy vecí v triede. - Pomenovanie školských potrieb a pomôcok, ich uloženie na lavicu, do aktovky, udržiavanie poriadku. - Rozoznávanie spoločných a osobných vecí. - Dodržiavanie ustáleného poriadku: postavenie, posadenie, zoradenie v tichosti, hlásenie sa o slovo. - Pozdravy pri vstupe do triedy a odchode z triedy, vítanie prichádzajúceho a lúčenie sa s odchádzajúcim. 	<p>Pomenovať zariadenie triedy, poznať účel zariadenia.</p> <p>Poznať funkciu školských potrieb, udržiavať poriadok v školských potrebách.</p> <p>Rozlišovať spoločné a osobné veci.</p> <p>Vytvoriť a dodržiavať pravidlá správania sa v triede, v škole.</p> <p>Vedieť sa predstaviť, pozdraviť, rozlúčiť.</p>
	V škole	<ul style="list-style-type: none"> - Poznávanie riaditeľa školy, zástupcu riaditeľa, učiteľov iných tried, vychovávateľov, školníka a iných zamestnancov. 	<p>Správať sa úctivo k zamestnancom školy. Poznať zamestnancov školy.</p>
	Okolie školy	<ul style="list-style-type: none"> - Poznávanie objektov v okolí školy, určovanie ich polohy smerom od školy (vpravo, vľavo, bližšie, ďalej). - Pozorovanie, ktorým smerom od školy slnko vychádza a zapadá. - Poznávanie najbezpečnejšej cesty z domu do školy. - Rozprávanie o tom, čo cestou žiaci vidia. - Nácvik správneho prechádzania cez križovatku, význam svetelnej signalizácie a reagovanie. 	<p>Vedieť sa orientovať v okolí školy.</p> <p>Rozlišovať časti dňa.</p> <p>Poznať a riadiť sa dopravnými predpismi pre chodcov.</p> <p>Poznať význam svetelných znamení a správne na ne reagovať. Uvedomovať si nebezpečenstvá na ulici.</p>

Jeseň	Jesenné dni	<ul style="list-style-type: none"> - Pozorovanie počasia v jeseni, zaznačovanie do kalendára prírody, poznávanie pojmov slnečný, hmlistý, daždivý. - Pomenovanie jesenných mesiacov. - Oboznamovanie sa s údajmi: hodina, deň, noc, dnes, včera, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr. 	<p>Rozlišovať zmeny v prírode na základe znakov.</p> <p>Zaznamenávať aktuálne počasie do kalendára prírody.</p> <p>Orientovať sa v kalendári.</p> <p>Rozumieť časovým údajom v podaní predstáv a pojmov.</p> <p>Poznať dni v týždni a ich usporiadanie.</p>
	V sade a záhrade a v parku	<ul style="list-style-type: none"> - Rozoznávanie sadu, záhrady a parku. - Zber a spôsob odkladania ovocia. - Rozoznávanie a triedenie zeleniny a ovocia. Ich poznávanie podľa tvaru, chuti a vône. - Pozorovanie stromov, ich zmeny. Poznávanie ovocných stromov. - Veľkosť plodov: menší, väčší, ľahší, ťažší. - Význam ovocia a zeleniny pre zdravie. Ich výstavka v kútiku živej prírody. 	<p>Rozlišovať na základe znakov sad, park, záhradu.</p> <p>Poznať možnosti uskladňovania zeleniny.</p> <p>Rozlišovať ovocie a zeleninu na základe určitých znakov.</p> <p>Rozlišovať rôzne podoby stromu podľa ročného obdobia.</p> <p>Vedieť pomenovať druhy ovocia a zeleniny, spôsob zberu a ukladania ovocia.</p> <p>Poznať hygienické zásady pri konzumácii surového ovocia.</p>
	Na poli	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišovanie poľa s obilím, repou, zemiakmi. - Poznávanie zemiakov a cukrovej repy. Význam ich pestovania, zber plodín. 	<p>Poznať plodiny, ktoré sa pestujú na poli, ich význam pre človeka a zvieratá.</p>
	Zvieratá na jeseň	<ul style="list-style-type: none"> - Poznávanie zvierat v skutočnosti aj na obrázku (veverička, jež, myš, zajac, bažant, vrabec, žaba). - Príprava zvierat na prezimovanie (zhustnutie srsti a peria, odlet vtákov, 	<p>Poznať voľne žijúce zvieratá, starostlivosť človeka o ne.</p> <p>Pracovať s encyklopédiou.</p> <p>Poznávať spôsob života niektorých štvornohých zvierat, vtákov</p>

		tvorenie zásob a vyhľadávanie úkrytov).	v súvislosti s ich prípravou na zimu.
Zima	Prišla zima	<ul style="list-style-type: none"> - Pozorovanie zmeny počasia, rozdiely vzhľadom na predchádzajúce obdobie, dĺžka dňa, stmievanie, rozodnievanie. - Pomenovanie zimných mesiacov. - Poznávanie vlastností snehu a ľadu. - Pozorovanie listnatých stromov v zime. - Poznávanie ihličnatých stromov (smrek, borovica). - Dodržiavanie pravidiel bezpečnosti pri zimných športoch. - Oboznamovanie sa s vianočnými tradíciami. 	<p>Zaznamenávať počasie podľa znakov: vietor, mráz, slnečno, sneh. Rozlišovať kedy sa stmieva, rozvidnieva. Krátky deň - dlhá noc. Poznať zimné mesiace.</p> <p>Rozlišovať skupenstva vody.</p> <p>Porovnávať prírodné javy v jednotlivých ročných obdobiach.</p> <p>Vedieť ako vznikajú úrazy a ako im treba predchádzať. Poznať niektoré tradície vianočných sviatkov.</p>
	Zvieratá v zime	<ul style="list-style-type: none"> - Poznávanie voľne žijúcich zvierat (srnec, jeleň, líška, drozd, sýkorka, vrabec, vrana). - Význam kŕmenia lesnej zvery. Nebezpečenstvo v lese – besnota zvierat. - Zimný spánok niektorých zvierat (medveď, žaba, jašterica, jež, mucha, včela). - Pozorovanie vtákov na kŕmidle, porovnávanie ich vzhľadu. - Poznávanie, čím sa ktoré zviera živí. - Počúvanie poviedok o zvieratách. 	<p>Rozlišovať štvornohé zvieratá a vtáky</p> <p>Vedieť, ako sa ľudia starajú o lesnú zver.</p> <p>Poznať spôsob života niektorých živočíchov v zime.</p> <p>Vedieť kŕmiť vtákov vhodnou stravou.</p>
Rodina a spoločnosť	Doma	<ul style="list-style-type: none"> - Poznávanie zamestnania členov rodiny. - Podieľanie sa jednotlivých členov rodiny na spoločnej práci v domácnosti. - Opisovanie práce, ktorú žiaci doma pravidelne vykonávajú. Význam 	<p>Zapájať sa do činností domácich prác v rodine. Rozprávať o podiele členov rodiny na spoločnej práci v prospech domácnosti</p>

		<p>práce jednotlivca pre celok.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orientácia v príbuzenských vzťahoch – stará mama, starý otec, vnučka, vnuk. - Bydlisko žiaka. Dom a jeho vnútorné členenie, umiestnenie bytu v dome. - Triedenie predmetov podľa účelu (nábytok, kuchynský riad, hračky, školské potreby) a podľa materiálu, z ktorého sú vyrobené. 	<p>Orientovať sa v príbuzenských vzťahoch.</p> <p>Poznať adresu bydliska. Poznať vnútorné členenie bytu a na čo jednotlivé izby slúžia. Triediť predmety v domácnosti podľa účelu a materiálu.</p>
	V obchode	<ul style="list-style-type: none"> - Poznávanie rozdielov v spôsobe nákupu - obchod s predavačmi a samoobsluha. Osvojiť si, čo sa, kde nakupuje. - Nácvik správania sa pri nákupe (hra na obchod). - Poznávanie platidiel – mince. - Oboznámenie sa s najdôležitejšími službami obyvateľstvu (oprava obuvi, oprava odevov, práčovne, čistiarne a pod.). 	<p>Prakticky ovládať činnosť nakupovania, druhy predajní, platidlá.</p> <p>Dodržiavať pravidlá spoločenského správania.</p> <p>Poznať význam služieb pre ľudí.</p>
	Na pošte	<ul style="list-style-type: none"> - Oboznamovanie sa so službami, ktoré pošta zabezpečuje. - Poznávanie práce poštového doručovateľa. 	<p>Využívať poštové služby v živote.</p>
	Bezpečnosť cestnej premávky	<ul style="list-style-type: none"> - Dodržiavanie zásad správneho a bezpečného správania sa pri chôdzi po chodníku a po ceste. - Križovatka, prechádzanie cez riadenú križovatku, prechádzanie cez vozovku mimo vyznačeného priechodu. - Precvičovanie získaných vedomostí žiakov a vytváranie návykov (cvičenia s jednotlivcami, vo dvojiciach, v malých 	<p>Dodržiavať bezpečnosť v cestnej premávke. Uvedomovať si nebezpečenstvá na ceste, na chodníku. Poznať najčastejšie príčiny vzniku dopravných nehôd, nehôd pri hrách.</p>

	<p>skupinkách).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečné miesta na hry v lete a v zime. 	
Starostlivosť o zdravie	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváranie návyku dodržiavať zásady hygieny počas celého šk. roka, rozvíjať a upevňovať návyky osobnej hygieny: umývanie rúk pred jedlom, po použití WC, čistenie zubov, umývanie ovocia a zeleniny, pravidelné cvičenie, vetranie, kúpanie sa, účelné obliekanie a otužovanie, striedme jedenie. - Čistota svojho okolia, udržiavanie poriadku na svojom mieste, v triede, na chodbe. - Udržiavanie čistoty svojho odevu a obuvi. - V školskej jedálni upevňovanie návykov samoobsluhy, nacvičovanie správneho stolovania. - Oboznamovanie sa s niektorými chorobami (napr. chrípka, kašeľ, nádcha, hnačka). - Vyjadrovanie pocity nevolnosti alebo choroby. - Ochrana pred nákazou, správanie sa pri nádche a kašli. - Oboznamovanie s prácou lekárov a zdravotných sestier v zdravotnom stredisku. - Správanie sa u lekára. 	<p>Vedieť o význame čistoty tela a prostredia pre zdravie človeka. Umývať ruky pred jedlom, po použití WC.</p> <p>Dodržiavať pravidlá správneho stolovania a správania sa v jedálni.</p> <p>Vedieť ako sa prejavuje choroba a ako predchádzať chorobám. Poznať význam práce zdravotníckych pracovníkov.</p>

Jar	Prišla jar	<ul style="list-style-type: none"> - Pozorovanie zmien počasia na jar (oteplovanie, odmäk, dlhší deň) a ich vplyv na prírodu. - Uvedomovanie si jari ako ročného obdobia. Porovnávanie krajiny v predjari s predstavou tej istej krajiny v jeseni a v zime. - Porovnávanie záznamov v kalendári prírody s pomocou učiteľa. - Pomenovanie jarných mesiacov. - Pozorovanie činnosti detí a práce dospelých na jar doma a v prírode. Primerané vyjadrovanie svojich poznatkov. - Poznávanie niektorých jarných kvetov z okolia domova žiakov (napr. snežienky, prvosenky, fialky, tulipány a iné). Opisovanie ich vzhľadu a miesta, kde rastú. - Nebezpečenstvo požiaru v prírode pri vypaľovaní suchej trávy. - Poznávanie a pomenovanie domácich zvierat a ich mláďat (pes, mačka, králik, hus, sliepka, sviňa, krava, kôň). 	<p>Zaznamenávať počasie podľa znakov: vietor, dážď, slnečno. Vedieť ako sa menia ročné obdobia.</p> <p>Rozprávať o prírode v predjari a porovnávať ju s prírodou na jeseň, v zime.</p> <p>Zaznamenávať aktuálne počasie do kalendára prírody. Poznať symboly, meteorologické značky.</p> <p>Rozprávať na základe pozorovania o činnostiach vykonávaných v záhrade na jar.</p> <p>Poznať a opísať jarné kvety.</p> <p>Poznať nebezpečenstvo vypaľovania trávy.</p> <p>Poznať zvieratá podľa ich vonkajších znakov a niektorých životných prejavov. Rozlišovať domáce a voľne žijúce zvieratá.</p>
	Jar v záhrade a v sade	<ul style="list-style-type: none"> - Pozorovanie jarných prác v záhrade. - Pomoc pri príprave záhonov a poznávanie základných prác na záhonoch. - Význam rýľovania, hrabania, polievania a kyprenia pre správny vývoj rastlín. - Oboznamovanie sa s najdôležitejším 	<p>Poznať dôvod a význam jednotlivých pracovných úkonov.</p> <p>Pomenovať záhradné náradie.</p>

		<p>záhradným náradím.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sadenie (veľkých) semien a pozorovanie klíčenia rastlín v kútiku živej prírody. - Pozorovanie sadu v čase kvitnutia ovocných stromov. Rozlišovanie včely, čmeliaka. - Pozorovanie včiel a ich vlietanie do úl'ov. 	<p>Vedieť ako sa seje a ošetruje hrach, fazuľa.</p> <p>Rozprávať o zmenách stromov v čase kvitnutia a význame včiel pre opelenie.</p>
Práca a odpočinok	Ludia a veci	<ul style="list-style-type: none"> - Poznávanie výrobkov, ktoré sa denne používajú. Určovanie, z čoho sú vyrobené. - Oboznamovanie sa s pojmami továreň, dielňa, predajňa. 	<p>Určovať z akého materiálu sú vyrobené bežné výrobky.</p> <p>Poznať rozdiel medzi ručnou a strojovou výrobou.</p>
	Práca a odpočinok	<ul style="list-style-type: none"> - Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny. - Osvojovanie si názvov dní v týždni. - Určovanie časti dňa. - Sledovanie času na hodinách, určovanie celých hodín. <p>Účelné využívanie voľného času.</p>	<p>Poznať názvy pracovných dní, dní pracovného voľna a pokoja v týždni.</p> <p>Rozprávať o účelnom využívaní voľného času.</p>

Leto	Začína sa leto	<ul style="list-style-type: none"> - Pozorovanie zmien v prírode (teplé dni, slnko dlho hreje, otepľuje sa voda). - Pozorovanie počasia, osvojenie si správania sa pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom). Oboznámenie sa s bleskozvodom. - Pozorovanie dozrievania letného ovocia (čerešne, jahody). - Pomenovanie niektorých záhradných a lúčnych kvetov z najbližšieho okolia. - Poznávanie rastlín, ktoré ohrozujú zdravie (jedovaté plody rastlín, huby a pod.). - Kalendár prírody v lete. - Uvedomovanie si ročného obdobia, osvojenie názvov letných mesiacov. 	<p>Určovať hlavné znaky leta. Poznať súvislosť medzi mrakmi, bleskom a hromom. Vedieť ako sa chrániť pred bleskom. Vedieť, aké prírodné zmeny nastávajú s príchodom leta.</p> <p>Poznať prvé dozrievané ovocie.</p> <p>Poznať niektoré lúčne, záhradné kvety.</p> <p>Poznať nebezpečenstvo jedovatých rastlín.</p>
	Rok a ročné obdobia	<ul style="list-style-type: none"> - Uvedomovanie si striedania ročných období. - Primerané vyjadrovanie svojich poznatkov v priebehu celého roka. - Rozlišovanie situácie v prírode podľa ročných období. 	<p>Poznať postupnosť striedania ročných období a poradie mesiacov v nich. Vedieť charakterizovať ročné obdobia.</p>
	Príprava na prázdniny	<ul style="list-style-type: none"> - Význam pobytu na čerstvom vzduchu pre zdravie. - Vhodné obliekanie vzhľadom na počasie. - Poznávanie letných športov, bezpečnosť, opatrnosť pri kúpaní a opaľovaní. - Osvojovanie si správania v prírode, ochrana prírody. 	<p>Dodržiavať pravidlá bezpečného správania, ochrany zdravia a pobytu v prírode, pri vode, športe. Chrániť prírodu.</p>

Medzipredmetové vzťahy:

Vecné učenie kooperuje vo vzťahu s inými vyučovacími predmetmi:

- pracovné vyučovanie: modelovanie, kútik živej prírody, zostavenie kalendára prírody a sledovanie zmien počasia. Žiaci sa pomocou zmyslového vnímania učia poznávať prírodné javy.

- telesná výchova: vychádzky majú prvky telesnej výchovy – chôdza, orientácia v priestore,

- matematika: triedenie a porovnávanie sú východiskom na osvojovanie nových vedomostí počas konkrétnej myšlienkovej činnosti vo vecnom učive, pri manipulácii s rozličným materiálom,

- slovenský jazyk a literatúra: na základe získaných vyjadrovacích zručností si žiaci osvojujú vedomosti a zručnosti vo vecnom učive. Žiaci recitujú básne o zvieratách, prírode, Využíva sa dramatizácia, rôzne modelové situácie,

- výtvarná výchova: ilustrácie základných prvkov prírody, učia sa umelecky vnímať a vyjadrovať krásu prírody.

Metódy a formy:

Základným predpokladom úspešnosti vyučovania vecného učenia je aktivita žiakov, ktorú učiteľ môže dosiahnuť variabilitou použitých vyučovacích prostriedkov, vyučovacích metód, organizačných foriem a materiálnych prostriedkov a poznaní individuálnych a psychologických osobitostí žiakov. Učiteľ si volí primerané špeciálne pedagogické metódy, ktoré sa opierajú o zmyslové poznávanie žiakov.

Metódy:

- *motivačné metódy*: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, demonštrácia, pochvala, povzbudenie, kritika, slovné metódy: vysvetľovanie, opis, rozprávanie,

- *metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov*: demonštračné metódy, pozorovanie, manipulácia s predmetmi,

- *metódy samostatnej práce*: samostatná práca s pracovným listom, obrazovým materiálom,

- *hra ako metóda*,

- *fixačné metódy*: opakovanie a precvičovanie učiva, domáce úlohy.

Z organizačných foriem využívame najmä frontálnu a individuálnu prácu. Hlavným zdrojom poznania sú pozorovania prírody a spoločenského diania, exkurzie, práca v kútiku živej prírody, návštevy akcií, jednoduché pokusy, sledovanie videozáznamov a prezentácií, zostavenie kalendára prírody.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme hodnotiť žiakov na základe kritérií prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka a to formou verbálneho a nonverbálneho hodnotenia, sebahodnotenia. Budeme prihliadať na individuálne osobitosti žiaka, stupeň postihnutia a na jeho temperament. Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

- 1.** Vecné učenie - Mgr. Eva Rosskopfová, schválilo Ministerstvo školstva SR rozhodnutím číslo 284/97-153 zo dňa 30.07.1997 ako pracovné listy pre I. – III. ročník osobitnej školy s vyučovacím jazykom slovenským.
- 2.** Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.
- 3.** Detské encyklopédie, výukové programy, knihy.

5.4 Pracovné vyučovanie

Pracovné vyučovanie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	II. ročník
Štátny vzdelávací program	2
Školský vzdelávací program	0
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v II. ročníku ŠZŠ 2 vyučovacie hodiny týždenne. Školský vzdelávací program koreluje so štátnym vzdelávacím programom.

Charakteristika predmetu:

Pracovné vyučovanie je pre mentálne postihnutých žiakov najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky. Žiaci sa na hodinách pracovného vyučovania učia pracovať efektívne (ekonomicky, zodpovedne, presne, bezpečne atď.), oboznamujú sa s vlastnosťami technických materiálov a technológiami, rozvíjajú sa kombinačné schopnosti a technické myslenie, žiaci sa učia riešiť jednoduché technické problémy, ktoré sú zamerané na rozvoj technického myslenia a technickej tvorivosti, hodnotia výsledok svojej práce, dodržiavajú požadované bezpečnostné a hygienické pravidlá pri práci.

Na hodinách pracovného vyučovania sa žiaci oboznamujú so základnými biologickými zákonmi. Učia sa chápať podstatu javov, ich zákonitosti a poznávajú úlohu zásahov človeka do prírody, poznávajú a pomenúvajú vybrané druhy úžitkových a okrasných rastlín, získavajú teoretické poznatky ich pestovania, osvojujú si základné pestovateľské zručnosti a hygienické návyky, učia sa pomenovať a používať náradia a pomôcky.

Ciele predmetu:

Medzi základné ciele predmetu pracovné vyučovanie patria:

- Upevňovať základné hygienické návyky a sebaobslužné činnosti,
- oboznamovať sa so základmi jednoduchého pracovného postupu,
- pozorovaním a triedením materiálu získať elementárne poznatky o materiáloch,
- správne používať pracovné nástroje a pomôcky.

Obsah učebného predmetu:

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky sebaobslužné činnosti, práce v domácnosti si žiaci osvojujú základy hygieny v domácnosti, práce v dielni a pestovateľské práce.

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Očakávaný výstup:
Sebaobslužné činnosti.	Osobná hygiena	Hygiena rúk, tváre, zubov, česanie, použitie mydla, pasty, vreckoviek.	Žiak sa dokáže samostatne orientovať v kúpeľni a poznať účel a význam osobnej hygieny.

			Osvojiť základné hygienické návyky.
	Sebaobsluha	Obúvanie, šnurovanie a zaväzovanie a čistenie topánok. Ovládanie viacerých druhov zapínania. Čistenie šiat, kefovanie, prášenie.	Žiak sa dokáže samostatne obliecť, obuť a odložiť veci na určené miesto.
Práce v domácnosti	Hygiena v domácnosti Šitie	Utieranie riadu, pomoc pri stolovaní, estetická úprava stola, rozkladanie obrúskov, príborov, tanierov, ukladanie potrieb, pomôcok na určené miesto. Udržiavanie poriadku na stole, zametanie, utieranie prachu. Prípravné práce na šitie, preťahovanie bužírky na cvičných drevených doskách. Oboznámenie sa s ihlou, prepichovanie kartónu s narysovanými priamkami a bodmi.	Žiak vie pomenovať zariadenie a spotrebiče v cvičnej kuchynke. Vie, na čo nám slúžia. Dodržiava kultúru stolovania. Udržiava čistotu pracovného miesta. Žiak postupne zvláda základné zručnosti pri práci s ihlou. Dodržiava základné pravidlá bezpečnosti pri práci.
Práce v dielni	Práce s drobným materiálom	Skladanie, spájanie, navliekanie, upravovanie, ohýbanie, strihanie, lisovanie, prepichovanie, zväzovanie a zlepovanie drobného materiálu. Určovanie farby, triedenie materiálu podľa farby a tvaru, rozlišovanie prírodného a umelého materiálu. (mozaiky, vláčik a stôl zo zápalkových škatuliek, vianočné a veľkonočné ozdoby, koláže)	Žiak dokáže samostatne zhotoviť darček. Vie rozlíšiť prírodný a umelý materiál podľa tvaru, povrchu, čuchu, farby.
	Montážne a demontážne	Zostavovanie modelov podľa predlohy a podľa	Žiak vie rozlíšiť tvary, povrchy a variabilnosť

	práce	vlastnej predstavy z jednotlivých častí stavebníc. V praktických činnostiach poznávanie vlastností materiálov, ktoré sa používajú na montážne práce a ich porovnávanie s inými materiálmi.	demonštračných stavebníc. Dokáže samostatne alebo s pomocou zostrojiť jednoduché modely podľa vlastnej predstavy alebo predlohy.
	Práce s papierom a kartónom	Prekladanie, skladanie, vytrhávanie, strihanie, nalepovanie, zlepovanie, rezanie, obkresľovanie tvaru podľa šablóny, vystrihávanie jednoduchých symetrických tvarov z predloženého papiera. Určovanie vlastnosti papiera (hrúbka, povrch, farba) v praktických činnostiach. Rozlišovanie druhov papiera, s ktorým sa pracuje: novinový, baliaci, prieklepový, výkresový, farebný, pijavý. (skladačky, vystrihovačky, ozdoby, geometrické tvary).	Žiak pozná význam papiera pre ekológiu – zber. Vie rozlišovať druhy papiera, určovať jeho vlastnosti. Za pomoci učiteľa sa učí manipulácii s nožnicami a do práce zapája obe ruky.
	Modelovanie	Miesenie, stláčanie, valkanie, gúľanie, vyťahovanie, odoberanie, odštipávanie, rozdeľovanie modelovacieho materiálu, vytváranie základných tvarov : valčeky, šišky, placky – sušenie. Poznávanie tvárnosti a súdržnosti materiálu. Modelovanie predmetov z viacerých častí. Doplňovanie	Žiak sa učí poznávať viaceré druhy hĺn, vie vymenovať ich vlastnosti, poznať techniky modelovania a spracovania. Dokáže modelovať jednoduché tvary.

		<p>výrobkov inými materiálmi: drievka, špajle, papier, špáradlá a iné (jednoduché tvary zeleniny, ovocia, pekárenských výrobkov, rozprávkové postavy, zvieratá)</p> <p>Modelovanie na pieskovisku a na pieskovom stole (ulice, križovatka, okolie školy, kopec).</p>	
Pestovateľské práce	Práce na pozemku.	<p>Pestovanie hrachu, fazule a reďkovky-úprava pôdy pred siatím, siatie do riadkov, pretrhávanie, zalievanie, priebežná starostlivosť o rastliny počas vegetácie.</p> <p>Práca s motyčkou a hrablami pri úprave záhonov. Zalievanie a priebežná starostlivosť o trvalky.</p> <p>Pozorovanie klíčenia semien hrachu a fazule, sledovanie zmien na semenách pri klíčení a začiatočnom raste.</p> <p>Pestovanie hrachu a fazule na suchých a predklíčených semenách.</p> <p>Vychádzky do záhrad a parkov.</p>	<p>Žiak sa vie orientovať na školskom pozemku a na školskom dvore. Za pomoci učiteľa sa snaží skrášľovať životné prostredie.</p> <p>Dokáže pestovať a pozorovať klíčenie a rast semien hrachu a fazule.</p>
	Kútik živej prírody	<p>Poznávanie podmienok života rastlín (voda, vzduch, svetlo, teplo, pôda). Ošetrovanie izbových rastlín: polievanie, kyprenie, prihnojenie, čistenie listov od prachu, odstraňovanie odumretých častí.</p> <p>Siatie obilia do misky (príprava veľkonočnej výzdoby).</p>	<p>Vie vysvetliť dôležitosť rastlín pre život na zemi. Chápe zmysel ochrany životného prostredia. Vie opísať stavbu rastlín a vie vymenovať základné podmienky života rastlín (voda, vzduch, svetlo, teplo, pôda).</p>

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo pracovného vyučovania sa prelína celým výchovno – vzdelávacím procesom, z čoho vyplýva rozvoj poznávacích možností žiakov s mentálnym postihnutím. Zručnosti získané pracovnou činnosťou sa stávajú východiskom pre nácvik písania, kreslenia. Žiaci sa učia spájať konkrétnu činnosť s teoretickým poučením, prax s teóriou. Na hodinách sa upevňujú kolektívne vzťahy, zásady hygieny a bezpečnosti.

Metódy a formy:

Pre splnenie stanovených cieľov budú učitelia využívať rôzne metódy a formy práce, primerané veku a individuálnym schopnostiam a možnostiam žiakov s mentálnym postihnutím. Metódy názornosti, konkrétnosti, postupnosti a individuálneho prístupu budú vyučujúci uplatňovať na každej hodine pracovného vyučovania, aby motivovali prácu žiakov a aktivizovali ich pracovný záujem. Z monologických metód budú využívať prednášku, rozprávanie, vysvetľovanie, opis pracovných činností. Demonštračnými metódami učiteľ sprostredkováva žiakovi mnohozmyslové zážitky, ktoré získava počúvaním, prehliadkou a opisom pracovných činností a vyhmataním objektu. V pracovnom vyučovaní ide o demonštráciu pracovných postupov, nástrojov, operácií, materiálov a podmienok práce.

Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení budeme u žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňujúci druh a stupeň mentálneho postihnutia žiaka a jeho disponovanosť. Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

5.5 Hudobná výchova

Hudobná výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	II. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v II. ročníku ŠZŠ 1 vyučovaciu hodinu týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Charakteristika predmetu:

Hudobná výchova vychádza zo spojenia materinskej reči, spevu, pohybu, tanca a ďalších hudobných činností – inštrumentálnej hry, aktívneho počúvania, hudobno-dramatického gesta, tak ako ich komplexne obsahuje detská hra už v predškolskom veku.

Pestovaním jednotlivých zložiek v ich vzájomnej prepojenosti a podmienenosti rozvíja hudobná výchova celkovú hudobnosť žiakov, pričom rešpektuje ich individuálne schopnosti, záujmy a špecifiká ich rodinnej a regionálnej hudobnej skúsenosti. Osvojovaním hudobného materiálu cez hudobné činnosti sa žiaci v súlade s vekovými predpokladmi esteticky, kultúrne i duchovne rozvíjajú: utvárajú a upevňujú sa v nich hudobné schopnosti a zručnosti, nadobúdajú základné estetické skúsenosti a kultúrne návyky, v ktorých sa sústreďuje a uplatňuje ich poznanie sveta hudby.

Ide predovšetkým o rozvoj hodnotovej stránky osobnosti, kultiváciu citov, osvojovanie postojov prostredníctvom estetických zážitkov, na základe ktorých sa žiaci učia vnímať, poznávať a hodnotiť hudobné dielo.

Ciele predmetu:

Cieľom hudobnej výchovy v špeciálnej základnej škole je rozvoj hudobnosti spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Prítom treba rešpektovať osobnosť jedinca s postihnutím, jeho hudobné schopnosti a zručnosti.

Ciele, ktoré sme si stanovili na hodinách hudobnej výchovy vyplývajú z obsahu:

- rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby a hudobno-pohybových hier,
- uvoľňovať telesno-pohybovú a spevácku motoriku,
- rozoznávať hovorený a spievaný prejav,

Obsah predmetu:

Obsahom predmetu hudobná výchova je osvojovanie si piesní, detských rečovaniiek, vyčítaniek, jednoduchých popevkov, piesní o prírode, o zvieratách, inštrumentálnych a vokálnych skladieb, hudobných rozprávok, skladieb s vyhranenou spoločenskou funkciou (napr. uspávanka, pochod), detských hudobno-pohybových hier a grafické znázorňovanie pohybu melódie (vysoko - nízko, stúpanie – klesanie).

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Očakávaný výstup:
Piesne pre spev žiakov	Kohútik jarabý (ľudová) Jeden, dva, tri (L. Galko) Išla sova na tanec (ľudová) Čo je to? (Š. Kantor) Zima nám je, zima (ľudová) Červené jabĺčko (ľudová) Za humnami (ľudová) Heličky, beličky (ľudová) Mamička (O. Francisci) Keby som ja mala prepeličky nôžku (ľudová) Hopsa, Zuzka, srdce moje (ľudová) Prší, prší (E. Hula) Ej oráč (ľudová) Paste sa, húsatká, paste (ľudová) Sláviček (ľudová) Sviet' slniečko (S. Hochel)	Nácvik piesne podľa sluchu. Osvojenie si piesne. Osvojenie piesne spevom a pohybom. Spev piesní na neutrálnu slabiku.	Žiak vie melodizovať slová, pri rozvíjaní hudobnosti využíva rytmický sprievod. Spája hudbu s pohybom. Pozná melódiu známej piesne.
Počúvanie skladieb.	Škovránok (P.I. Čajkovskij). Bábika, Koníček (T. Frešo). Čertík v komíne (J. Matuška). Dana, rúčky, dana. Chodí pavúk po papuči. Kolo, kolo mlynské. Osievame múčku. Ťap, ťap, ťapušky Uspávanka (E. Suchoň).	Nacvičenie hovoreného textu. Improvizácia rytmu.	Žiak spája tieskanie s rytmom reči.
Hudobno – pohybové hry	Češem si hlavičku (ľudová) Na vlka a líšku (K. Ondrejka-A.	Vyjadrenie kontrastu tempa, pohybov zvieratiek a dejovosť piesne.	Žiak vie napodobniť (vyjadriť) obsah piesne pohybom.

	Bíľová) Sviet' slniečko (S. Hocheľ) O husľičky (ľudová)		
Piesne na počúvanie.	Padá sniežik. Hádanky (A. Čobej). Kozipolka (ľudová) Oženil sa Kulifaj (ľudová) Poďme deti na čačky (ľudová)	Uvedomovanie výrazových prostriedkov. Rozoberanie tém skladby. Význam hudby v spoločenskom živote.	Žiak dokáže počúvať piesne rôzneho charakteru, vie vyjadriť pocity pri počúvaní.

Medzipredmetové vzťahy:

Hudobné činnosti chápeme ako integráciu so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi prostredníctvom hier a tvorivej dramatiky. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ich ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb. Na hodinách výtvarnej výchovy, popri práci žiakov, môžeme počúvať rôzne skladby alebo piesne podľa vlastného výberu. Rytmizácia piesní výrazne napomáha pri osvojovaní si otvorených a zatvorených slabík, recitovaní básničiek, pri čítaní. Hudobná výchova sa prelína aj telesnou výchovou pri nácviku tancov.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy práce, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Z motivačných metód sú to rozhovor, rozprávanie, z fixačných metód sú to hrové aktivity, práca s obrázkami, s učebnými pomôckami, počúvanie hudby, hra na Orffových nástrojoch a návštevy hudobných podujatí. Dôraz budeme klásť na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Z foriem práce budeme využívať individuálnu, skupinovú a frontálnu prácu. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehĺbime počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby, hudobné aktivity prinášali radosť, relax a uvoľnenie.

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie má byť motivačné, výchovné a didaktické a má zohľadňovať zdravotné, sociálne a morálne osobitosti každého žiaka. Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

1. M. Lysáková, Ľ. Krupinová, A. Podhorná: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku, SPN, Bratislava, 1989.
2. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.
3. Mgr. D. Benciová, Mgr. L. Robinek: Zborník slovenských piesní, EXPOL *PEDAGOGIKA, s.r.o., Bratislava, 2009*

5.6 Výtvarná výchova

Výtvarná výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	II. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	1
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v II. ročníku ŠZŠ 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Vzhľadom na absenciu jemnej motoriky, fantázie, predstavivosti, s ohľadom na druh, stupeň a typ postihnutia sme posilnili predmet výtvarná výchova o 1 vyučovaciu hodinu týždenne.

Charakteristika predmetu :

Základnou charakteristikou výtvarnej výchovy je tvorivosť, originalita a autenticnosť riešení, ktorá si vyžaduje individuálny prístup. Dôležitý je individuálny postoj človeka ku skutočnosti a k umeniu, prejavujúci sa v jednoduchých tvorivých reakciách. Detskou hrou, kresbou a modelovaním umožňuje hlbšie nahliadnuť do pocitov, fantázie i želaní každého detského jedinca. Tvorivými výtvarnými činnosťami, ako aj vnímaním a prežívaním umeleckých diel, ktoré sa stávajú organickou súčasťou vnútorného sveta žiakov, ich skúseností, zážitkov a predstáv, sa kultivuje estetická citlivosť, rozvíja sa tvorivá fantázia, harmonizuje a integruje sa osobnosť dieťaťa.

Výtvarnou činnosťou v rôznych technikách sa rozvíjajú tvorivé schopnosti, podnecuje sa potreba žiakov vyjadrovať svoj vlastný postoj k spoločnosti a prírode, tým sa prejavuje detská osobnosť, jej cítenie a chápanie života. Prostredníctvom týchto činností a poznávaním tvorivých postupov získavajú žiaci nielen výtvarné skúsenosti, poznatky a návyky, ale rozvíjajú si výtvarné myslenie a schopnosť hodnotiť umeleckú a mimoumeleckú skutočnosť.

Ciele predmetu:

Cieľom výtvarnej výchovy v špeciálnej základnej škole je viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej, umeleckej kráse, k výchove vkusu a získaniu základných výtvarných zručností.

Ciele výtvarnej výchovy vyplývajú z obsahu:

- upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku,
- rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť,
- prostredníctvom výtvarných činností získavať základné zručnosti, poznatky a výtvarné skúsenosti,
- poznávať vlastnosti farby,
- oboznámiť sa s výtvarným dielom prostredníctvom ilustrácií a reprodukcí výtvarných diel.

Obsah predmetu :

Obsah výtvarných činností má byť jedincom s mentálnym postihnutím blízky, zvládateľný a tvorivý. Pozostáva z troch okruhov:

- výtvarné osvojovanie skutočnosti tvoria tematické práce a zobrazovanie prírodných a umelých foriem. Žiaci zobrazujú konkrétny obsah na základe estetického vnímania a vzťahu ku skutočnosti. Je to skutočnosť priamo vnímaná na základe pozorovania, uchovaná v predstavách a vytvorená fantáziou zobrazená kresbou, maľbou, modelovaním. Využívame prácu s prírodnými materiálmi (otlačanie, vtláčanie do vhodných materiálov, prenášanie do plochy).

- výtvarné hry a dekoratívne činnosti, kde žiak poznáva princípy súčasnej dekoratívnej tvorby z hľadiska závislosti predmetu od materiálu, funkcie a prebúdza sa zmysel pre rytmus. Výtvarné hry a dekoratívne činnosti zahŕňajú hry s farbou, priestorové vytváranie a dekoratívne práce.

- výtvarná kultúra, kde sa žiak oboznamuje s ilustráciami z kníh a prezentuje vlastné práce.

Tematický okruh:	Edukačná téma:	Odporúčané námety a techniky:	Očakávaný výstup:
Výtvarné osvojovanie skutočnosti.	Tematické práce	<p><i>Zo života detí: zážitky zo života detí doma, v škole, na ulici, v prírode, z prázdnin, moje prázdniny, zimná krajina, ročné obdobia, rozkvitnuté stromy, jesenné práce v záhrade, tešíme sa na prázdniny.</i></p> <p><i>Zo života dospelých a spoločnosti: moja mamička, môj vysnívaný dom, moja trieda, na ihrisku, naše zvieratá, moja najmilšia hračka.</i></p> <p><i>Ilustrácie: rozprávka O Jankovi a Marienke, Janko Hraško</i></p>	Žiak vie zobrazovať skupiny figúr v prostredí, vie vyjadriť farebný kontrast, zachytiť dej a priestorové vzťahy.
	Zobrazovanie prírodných foriem	<p><i>Prírodné materiály:</i> Kamene - maľba (kamene, farby, štetce) Tlač prírodného materiálu na papier - Jesenné listy - (listy, vodové farby, štetce) Plody, listy, halúzky – mäkká ceruza Halúzky - plastelína Rozkvitnutý sad – maľba (vodové farby, obrázky, konáriky stromov) Jesenné ovocie a zelenina. Krajina v rôznych ročných obdobiach.</p>	Žiak vie prírodné materiály zbierať, zoskupovať, rytmicky radiť, porovnávať, zoskupovať, vtláčať do vhodných materiálov. Pozorovať, výtvarne vnímať tvar a rast prírodnín. Zobraziť zaujímavé prírodné formy. Rozlišovať hmatom

		<p>Strom a premeny v ročných obdobiach. Ovocie, zelenina. Motýle, chrobáky, zvieratá.</p>	<p>rôzne malé predmety. Vtláčaním prírodnín do plastelíny vytvárať obrazy.</p>
	Zobrazovanie umelých foriem	<p><i>Výtvarné osvojovanie predmetov:</i> vytrhávanie z papiera, kresba, maľba, modelovanie – kanvica, tanier, váza a pod.</p>	<p>Žiak dokáže pozorovať predmety z hľadiska tvaru v závislosti od funkcie.</p>
Výtvarné hry a dekoratívne činnosti	Dekoratívne práce	<p>Trhanie, strihanie, nalepovanie, práca so štetcom</p> <ul style="list-style-type: none"> - pásy látok, - návrh na vianočnú stužku, - veľkonočné kraslice, - vianočné prestieranie, - motýlik - záložka do knihy, - detská izba. - koberec. - škatuľka 	<p>Žiak dokáže dekoratívne riešiť plochu radením geometrických prvkov, rytmického radenia rôznych prírodných prvkov, farebných plôch a tvarov, odtlačkov do vhodných materiálov, dekoratívne vyzdobíť predmet, poznávať a chápať princípy súčasnej dekoratívnej tvorby z hľadiska závislosti predmetu od materiálu a funkcie.</p>
	Hry s farbou	<p><i>Kresba mäkkou ceruzkou, fixkou:</i> Voľné kreslenie, obloha, krajina, svetlo a tieň v krajine.</p> <p><i>Kresba rudkou :</i> Zima, snehuliak, školská taška, loď.</p> <p><i>Kresba kriedou na asfalt a tabuľu:</i> Pamätihodnosti, krajina.</p> <p><i>Kresba suchým pastelom:</i> Jarné kvety, stromy.</p> <p><i>Kresba masným pastelom:</i> Jesenná krajina, zvieratá</p>	<p>Žiak využíva farebnú škálu pri kreslení. Žiak má osvojené základné zručnosti pri práci s mäkkou ceruzkou, rudkou, kriedou, suchým a masným pastelom.</p>

		<p><i>Maľba prstovými farbami:</i> Omaľovanky. – vyplňame celú plochu..</p> <p><i>Maľba krycími farbami (temperové):</i> Miešanie farieb, ukladanie farieb štetcom na plochu papiera, prerušovať ťahy štetca –bodky, škvrny, čiarky.</p> <p><i>Maľba akvarelovými farbami:</i> Zapúšťanie farieb do mokrej plochy- letná búrka, kvety jari. Rozkvitnutý sad – maľba (vodové farby, obrázky, konáriky stromov).</p> <p><i>Maľba drievkom, tampónom, odtlačky:</i> Štruktúra ryby, kvety, zvieratá.</p>	<p>Žiak dokáže farebne vyplňať priestor obrazu, má osvojené základné zručnosti pri práci so štetcom, rozvíja technickú zručnosť a chápe úlohu farby. Dokáže zapúšťať farby do mokrého podkladu. Postupne si osvojuje priestorové rozloženie na ploche.</p>
	<p>Priestorové vytváranie</p>	<p><i>Modelovanie z plastelíny:</i> Miesenie, vyťahovanie, valkanie, vykrajovanie. Vytvárať modely jednoduchého tvaru: Moja izba, byt, rozličné nádoby.</p> <p><i>Modelovanie z moduritu:</i> Darček pre mamičku, brošne a prívesky. Ozdobovanie modelov vyrobených z moduritu.</p> <p><i>Modelovanie z hliny:</i> Valkanie, vyťahovanie, točenie ušúl'aného valčeka- váza, pohár, misa.</p> <p><i>Modelovanie z piesku na pieskovisku:</i> Tvarovanie kopcov, údolí, koryta rieky, hlavnej cesty, stavebných dominánt.</p>	<p>Žiak vie vymenovať vlastnosti modelovacích materiálov. Postupne si osvojuje základy proporcionality tvarov. Modeluje z pevne spájaných častí a vytvára konkrétne priestorové situácie.</p> <p>Osvojuje si nové pracovné postupy pri práci s hlinou.</p> <p>Vytvára modely z piesku a využíva rôzne formičky, vykrajovače, makety domov, budov a strojov.</p>

		<i>Modelovanie z cesta:</i> Vianočné ozdoby, náhrdelník pre mamičku.	Dokáže dozdobiť model rôznym drobným materiálom.
Výtvarná kultúra	Charakteristika knižných ilustrácií	<i>Ilustrácia:</i> Oboznamovanie žiakov s ilustráciami kníh pre deti (A. Klimo, Š. Cpin, J. Čapek). Vymenovanie osôb a vecí na obrázku, pokus o jednoduchý opis obrázka.	Žiak vie prezentovať svoje práce. Žiak s pomocou učiteľa dokáže rozlišovať rozdiel medzi obrázkom a ilustráciou a vie opísať ilustráciu.

Medzipredmetové vzťahy:

Výtvarná výchova sa podieľa na rozvoji a utváraní osobnosti človeka. Svojím cieľom a obsahom sa orientuje na estetickú výchovu vo vzťahu s etickou výchovou ako aj ďalšími zložkami výchovy. Pripravuje žiakov pre kultúrne formy života v spoločnosti. Zo slovenského jazyka je to rozvoj jemnej motoriky žiakov. Podľa potreby sa do vyučovania zaraďujú prvky telesnej výchovy – detské pohybové hry. Využívaním ukážok z výtvarnej tvorby a ilustrácií z literatúry zameriavame žiakov na umenie okolo seba, na históriu kultúry zvykov a ľudových tradícií.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy práce, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Z monologických metód sú to rozhovor, rozprávanie, prednáška, vysvetľovanie, opis pracovných činností. Metódy názornosti, konkrétosti, postupnosti a individuálneho prístupu budú vyučujúci uplatňovať na každej hodine výtvarnej výchovy, aby motivovali prácu dieťaťa a aktivizovali pracovný záujem žiakov. Z fixačných metód sú to hrové aktivity, práca s obrázkami, s učebnými pomôckami, návštevy výtvarných galérií. Demonštračnými metódami učiteľ sprostredkováva žiakovi mnohozmyslové zážitky, ktoré získava počúvaním, prehliadkou a opisom pracovných činností a vyhmataním objektu. Z foriem práce budeme využívať individuálnu, skupinovú a frontálnu prácu a okrem základnej vyučovacej hodiny výtvarnú výchovu budeme realizovať aj formou vychádzok a maľovania v prírode.

Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení budeme u žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňujúci druh a stupeň mentálneho postihnutia žiaka a jeho disponovanosť, budeme si všímať kvalitu a rozsah získaných zručností, vykonávanie požadovaných činností, využívanie získaných vedomostí a zručností a schopnosť samostatnej práce. Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

5.7 Telesná a športová výchova

Telesná a športová výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	II. ročník
Štátny vzdelávací program	2
Školský vzdelávací program	0
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v II. ročníku ŠZŠ 2 vyučovacie hodiny týždenne. Školský vzdelávací program koreluje so štátnym vzdelávacím programom.

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet telesná a športová výchova je špecifický svojim zameraním na cieľavedomé telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie detí a mládeže, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, k zvyšovaniu telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Poskytuje základné teoretické a praktické telovýchovné vzdelanie z vybraných odvetví telesnej a športovej výchovy a športu. Pomáha odstraňovať nedostatky zdravotne oslabeným žiakom. Plní významnú kompenzačnú a motivačnú funkciu. Utvára kladný vzťah k pohybovej aktivite, k telesnej výchove a k športu. Významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov. Napomáha k odhaľovaniu a rozvíjaniu pohybovo nadaných detí.

Ciele predmetu:

Hlavným cieľom telesnej a športovej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím je vychovávať ich pokiaľ možno k najvyššiemu stupňu telesnej odolnosti, zdatnosti a pohybovej schopnosti, vypestovať u nich správne hygienické návyky, dobrý vzťah k pohybu, cvičeniu, k telovýchove a športu.

Čiastkovými cieľmi vyučovania telesnej a športovej výchovy sú:

- poskytnúť žiakom čo najviac pohybových podnetov a rozvíjať ich prirodzenú pohyblivosť,
- pasívne osvojiť základné povely a poradové cviky,
- rozvíjať obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu v kondičných cvičeniach,
- upevňovať základné hygienické návyky a dodržiavanie zásad bezpečnosti pri cvičení.

Obsah predmetu:

Okruhy:	Obsah:	Očakávaný výstup:
Poradové cvičenia	Základný postoj - Pozor! -Pohov! Nástupy do radu. Rozchod. Nástup družstva do radu a zástupu.	Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu).
Kondičné cvičenia	Beh Rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok. Beh na vytrvalosť. Beh striedavý až do 12 minút (i v teréne).	Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu). Uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním.

	Cvičenia s krátkym švihadlom	Preskoky jednoožmo, striedaním nôh, znožmo.	Osvojiť si správnu techniku chôdze v rôznom teréne, na rôznom povrchu.
	Cvičenia s dlhým švihadlom	Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla. Podbiehanie krúžiaceho švihadla.	
	Cvičenie s využitím lana	Pret'ahovanie družstiev približne rovnakej výkonnosti.	
	Cvičenia s plnou loptou 1-1,5 kg	Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.	
	Cvičenie s využitím lavičky	Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti. Chôdza, beh, lezenie so sprievodnými pohybmi rúk a nôh, so zmenami postojov a polôh i s nosením ľahkého predmetu. Výskoky, zoskoky jednoožmo i znožmo. Vystupovanie, vyliezanie a vybiehanie na šikmo zavesenú lavičku (sklon asi 30°) s obmenami.	
	Cvičenia na rebrinách	Vystupovanie a zostupovanie, vyliezanie a zliezanie. Výskoky a zoskoky.	
	Cvičenia s použitím debny ako prekážky	Preliezanie, prebiehanie a preskakovanie jednotlivých dielov debny. Vystupovanie a výskoky na debnu z 3 až 4 dielov a zoskoky na pružnú podložku.	
	Prípravné cvičenia	Prostné cvičenia zamerané na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a kĺboch.	Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu).
	Rytmická gymnastika a tanec	Rytmizovaná chôdza a beh. Rytmizácia jednoduchých pohybov rúk, nôh i trupu podľa riekaniiek, piesní a hudobného sprievodu. Jednoduché pohybové vyjadrenie hudobných pojmov: ticho-silno, pomaly - rýchlo, nízko-vysoko.	Zladiť pohyby s rytmom, ktorý je navodený slovom, hudbou.
	Akrobacie	Zo sedu pádom vzad, ľah vznesmo,	Rozvíjať pohybovú

	<p>stoj na lopatkách s oporou v bokoch - ľah vznesmo, pádom do sedu. Z drepu spojného predpažit' – kotúl vpred do drepu spojného, predpažit'. Kotúl vpred a výskok prehnuto do stoja. Kotúl vpred na zvýšenej podložke. Kotúl vzad na mierne šikmej podložke.</p>	<p>gramotnosť (pohybovú kompetenciu).</p>
Atletika	<p>Rýchly beh na 30 – 50 m. Skok do diaľky z miesta s odrazom znožmo a z rozbehu. Hod loptičkou horným oblúkom na diaľku a na cieľ.</p>	<p>Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu).</p>
Základné činnosti športových hier	<p>Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi. Dribling na mieste. Podávanie lopty. Prihrávka obojruč trčením. Vrchná prihrávka jednoručne. Vrchné chytenie obojručne.</p>	<p>Rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu).</p>

Metódy a formy:

Pre plnenie optimálneho cieľa a úloh telesnej a športovej výchovy s ohľadom na druh a stupeň postihnutia budeme na hodinách využívať tieto metódy:

- všeobecné vyučovacie metódy,
- metódy oboznámenia s cvičením (slovného opisu, ukážky demonštrácie),
- metódy nácviku (komplexný postup, analyticko-syntetický postup, zmiešaný postup),
- metódy výcviku (opakovania, štandardného zaťaženia, intervalového tréningu, súťaženia),
- metódy kontroly, hodnotenia a klasifikácie,
- špecifické vyučovacie metódy,
- reedukačné, kompenzačné, rehabilitačné, metódu kontrastu, zapojenia viacerých kanálov,
- motivačné metódy, ktorými sa budeme snažiť žiakov dostať do štádia, že cvičia s presvedčením osobného prínosu a uspokojenia.

V jednotlivých tematických celkoch je poskytnutý dostatočný priestor na tvorivú aplikáciu obsahu učiva vzhľadom k možnostiam školy i konkrétnych žiakov. Pri výbere cvičení a hier bude každý učiteľ pristupovať citlivo tak, aby bolo možné u každého žiaka dosiahnuť postupný rozvoj kompetencií. V primárnej edukácii je úlohou školy zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov danej školy.

Budeme realizovať tieto organizačné formy:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť) s využitím riekaniiek a motivovaných pohybov,
- rekreačné využívanie prestávok (denne, predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu

okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,

- vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy (hlavná organizačná forma),
- vyučovacia hodina integrovanej telesnej a športovej výchovy so spoluúčasťou intaktných žiakov,

- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),

- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,

- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení je dôležitý citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov, kde podriadime tieto výkony ako cieľové kategórie emocionalite – radosť z pohybu, spolupatričnosti. Hodnotenie má byť motivačné, výchovné a didaktické. Učebný predmet sa hodnotí podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre žiakov mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016 – 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

6. Učebný školský plán II. stupňa

Vzdelávacia oblasť:	Predmety:	Počet hodín V. ročník	Poznámky:
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	6 + 2	Pridané 2 vyučovacie hodiny bez rozšírenia obsahu učiva
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
	Informatika	1	
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	2 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Človek a hodnoty	Etická výchova/Náboženská výchova/Náboženstvo	1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	4	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	
	Hudobná výchova	1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	
Spolu:		22 + 4	

7. Učebné osnovy pre II. stupeň – V. ročník

7.1 Slovenský jazyk a literatúra

Slovenský jazyk a literatúra pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	V. ročník
Štátny vzdelávací program	6
Školský vzdelávací program	2
Spolu	8

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v V. ročníku 6 vyučovacích hodín týždenne. Školský vzdelávací program sme posilnili o 1 hodinu týždenne, ktorá bude zameraná na precvičovanie, upevňovanie a prehĺbovanie obsahu vzdelávania.

Charakteristika predmetu:

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je prioritou celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov. Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko zložiek, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Ciele predmetu:

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, primeranou ich rozumovým schopnostiam a zručnosť rozumieť takýmto prejavom po obsahovej stránke. Utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania s porozumením, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Čiastkovými cieľmi vyučovania slovenského jazyka a literatúry v V ročníku špeciálnej základnej školy je:

- správne písať „i“ po mäkkých spoluhláskach a „y“ po tvrdých spoluhláskach,
- osvojiť si obojaké spoluhlásky a pravopis vybraných slov po b, p, m,
- poznať podstatné mená, učiť sa určovať ich rod a číslo,
- rozlišovať všeobecné a vlastné podstatné mená, učiť sa ich správne písať,
- ústne tvoriť vety s danými slovami,
- písomne dopĺňať a obmieňať vety,
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých krátkych textov a rozprávania,

Obsah predmetu:

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry je v V. ročníku rozdelený do troch oblastí. Pri vyučovaní sa vzdelávací obsah jednotlivých zložiek navzájom prelína.

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA:

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- písanie
- významová rovina

- tvarová rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH:

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA:

- technika čítania – čítanie textu, základy čítania s porozumením
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA - obsah tvorí:

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

- obojaké spoluhlásky, správne písanie „y“ vo vybraných slovách po b, p, m,
- podstatné mená - rod a číslo,
- poznávanie vlastných mien osôb, zvierat, miest, obcí, hôr, riek (všeobecne známych z najbližšieho okolia),
- rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien,
- nacvičovanie správneho písania vlastných podstatných mien,

Písanie

V spojení s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú rukopis so zreteľom na svoje individuálne potreby, zvyšuje sa dôraz na plynulé písanie slov (bez zbytočného prerušovania písacieho ťahu) so zameraním na automatizáciu písacieho pohybu, dbá sa na dodržiavanie všetkých kvalitatívnych znakov písma, najmä na tvaropis, jednotný sklon a na úpravu písaných celkov, postupne sa zvyšuje rýchlosť písania, priemerná veľkosť písmen strednej výšky je 3 – 4 mm, hornej a dolnej dĺžky 6 – 8 mm.

KOMUNIKÁCIA A SLOH - obsah tvorí:

- tvorenie viet s danými slovami (ústne), výber vhodných výrazov, dopĺňanie viet a obmieňanie slovami zvládnutými z pravopisnej stránky,
- pomenúvanie pozorovaných predmetov, javov a vlastnej činnosti (vyjadriť sa o nich),
 - Odpovede na otázky
 - odpovedanie na otázky podľa obrázkov, na základe vlastných skúseností a čítankových textov, odpovede postupne tvoria súvislejší celok tvorenie otázok k jednoduchému textu,
 - Reprodukcia,
 - reprodukcia kratších textov,
 - Rozprávanie
 - rozprávanie podľa obrázkov alebo podľa série obrázkov a na základe vlastných zážitkov,
 - rozprávanie podľa jednoduchej osnovy, ktorú najprv zostavil učiteľ, neskôr za spolupráce všetkých žiakov,
 - Opis
 - opis spolužiaka, skutočných predmetov alebo obrázkov s dejovými prvkami (ústne),
 - Formy spoločenského styku
 - požiadanie o informáciu a vedieť podať stručnú informáciu, privítať návštevu a rozlúčiť sa s ňou,
- písanie pozdravu a blahoželania na pohľadnici (úprava – adresa, dátum, oslovenie, pozdrav, podpis).

ČÍTANIE A LITERATÚRA - obsah tvorí:

Čítanie:

Technika čítania

- čítanie primeraných textov správne a s porozumením, postupné plynulé, vhodne členené a prirodzene intonované čítanie súvetí (sústredovanie sa na významovú stránku viet a odsekov a na porozumenie obsahu textu),
- upevňovanie správneho slovného prízvuku, správne kladenie vetného prízvuku,
- rozvíjanie a uplatňovanie návykov správneho a ekonomického dýchania, správneho znenia, hlasu, starostlivosti artikulácie a spisovnej výslovnosti,
- rozširovanie slovnej zásoby žiakov, presnejšie rozlišovanie významu slov, vyberať vhodný výraz a správne tvoriť vety, odpovedať na otázky z prečítaného textu a s pomocou učiteľa jednoducho reprodukovat obsah.

Literárna výchova:

- oboznamovanie sa s literárnymi textami - hlasným čítaním, počúvaním predčítaného alebo hraného textu,
- spájanie obsahu čítaného textu s príslušnou ilustráciou k literárnemu textu, vnímať ju, rozumieť jej,
- oboznámenie sa s niektorými ďalšími literárnymi pojmami a výrazmi (bez ich definovania) v súvislosti so skutočnosťou, ktorú tieto pojmy a výrazy označujú, napr. rozhlasové a televízne relácie, povesť, hádanka, báseň, spisovateľ, časopis,
- reprodukcia, prípadne dramatizácia deja rozprávky alebo poviedky s pomocou učiteľa,
- rozprávanie príbehu hlavnej postavy a hodnotenie jej povahových vlastností, určovanie času a miesta deja,
- rozlišovanie reálneho a nereálneho (rozprávkového) prostredia,
- poézia od detských autorov (napr. K. Bendová, J. Turan, Š. Žáry, F. Hrubín),
- rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. O. Sekora, A. Tolstoj, J. C. Hronský, J a W. Grimmovci)
- povesti a balady (napr. M. Ďuričková, M. Rázusová-Martáková),
- povesti zo života detí (napr. M. Haľamová, J. Šrámková, M. Jančová),
- rozprávky, bájky a poviedky o prírode a zvieratkách (napr. R. Móric, Ezopove bájky, V. Bednár).

Proces

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylistické cvičenia.

- Literatúra odporúčaná na čítanie v 5.ročníku ukazuje krásu sveta, prírody a ľudí. V slovenských rozprávkach sa žiaci oboznamujú s typom národného rozprávkového hrdinu, čítaním moderných rozprávok o zvieratkách si rozvíjajú vzťah k prírode, pri čítaní poviedok o deťoch získavajú poznatky o živote detí v minulosti a v súčasnosti. Pri čítaní poviedok zo súčasnosti poznávajú vzťahy k rodine, v detskom a školskom kolektíve a prebúdzajú sa ich city priateľstva k osobám vo svojom okolí, k deťom vo všetkých krajinách a k dospelým ľuďom na celom svete.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo slovenského jazyka sa prelína s učivom z vlastivedy, matematiky, pracovného vyučovania. Piesne naučené na hudobnej výchove sa využívajú na motiváciu a oddýchnutie a spestrenie hodín. Pri dodržiavaní hygienických požiadaviek využívame prvky telesnej a športovej výchovy v relaxačných cvičeniach.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva budú učitelia využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách či návštevu školskej knižnice.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platných Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách.

Učebné zdroje:

1. Slovenský jazyk pre V. ročník špeciálnych základných škôl -Mgr. Eva Brestenská, Mgr. Mária Dobeková, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 354/99- 42 zo dňa 08.03. 1999 ako učebnicu pre V. ročník osobitnej školy.
2. Pracovný zošit zo slovenského jazyka pre V. ročník špeciálnych základných škôl - Mgr. Eva Brestenská, Mgr. Mária Dobeková, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 354/99- 42 zo dňa 08.03. 1999 ako pracovný zošit pre V. ročník osobitnej školy.
3. Čítanka pre V. ročník špeciálnej základnej školy – Maňková, Demianičová, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 354/99- 42 zo dňa 08.03. 1999 ako učebnicu pre V. ročník osobitnej školy.
4. Pracovné listy k čítanke pre V. ročník špeciálnej základnej školy Maňkova, Demianičova, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 354/99- 42 zo dňa 08.03. 1999 ako učebnicu pre V. ročník osobitnej školy.

Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

7.2 Matematika

Matematika pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	V. ročník
Štátny vzdelávací program	4
Školský vzdelávací program	1
Spolu	5

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v V. ročníku 4 vyučovacie hodiny týždenne na matematiku. V školskom vzdelávacom programe sme posilnili predmet matematika o 1 vyučovaciu hodinu. Táto hodina bude zameraná na utvrdenie a precvičenie učiva.

Charakteristika predmetu:

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole. Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru. Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka a systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch. Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie. Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu:

Ciele predmetu matematiky sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Ciele vyplývajúce z obsahu učiva matematiky:

- opakovať a prehľbovať učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčítavať a odčítavať prirodzené čísla písomne v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel v obore do 1000,
- vedieť sčítavať a odčítavať prirodzené čísla v obore do 1000 spamäti a písomne,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore násobiliek do 60,
- vedieť merať a rýsovať úsečky danej dĺžky,
- vedieť používať jednotky dĺžky: m, dm, cm,
- pracovať s kružidlom.

Obsah predmetu:

I. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel písomne v obore do 100

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):
Chápať sčítanie a odčítanie. Osvojiť si matematickú symboliku. Určiť správne postupy pri riešení slovných úloh.	Sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ. Sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ. Riešenie slovných úloh. Nový typ o n viac a o n menej.	Sčítať a odčítať dvojciferné čísla bez prechodu cez základ s využitím rozkladu. Sčítať a odčítať dvojciferné čísla s prechodom cez základ s využitím rozkladu. Objasniť jednoduché slovné úlohy činnosťou, voľbou vhodného modelu. Zaznamenať textové súvislosti číslami a počtovými operáciami.

II. Prirodzené čísla v obore do 1000

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):
Rozvíjať logické myslenie. Využívať matematické poznatky v praktických činnostiach.	Počítanie po stovkách, desiatkach, jednotkách, násobky čísel 10, 100. Čítanie a písanie číslíc. Rád čísel tisícky, stovky, desiatky, jednotky. Usporiadanie čísel, číselná os. Porovnávanie čísel, zápis pomocou znakov =, <, >. Riešenie jednoduchých nerovnic postupným dosadzovaním. Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.	Poznať jednociferné, dvojciferné, párne a nepárne čísla. Vedieť počítať po jednotkách, desiatkach, po stovkách. Orientovať sa na číselnej osi, poznať vzťahy: pred, za, prvý, posledný. Porovnať dve čísla a výsledok porovnávanie zapísať znakmi. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie dvoch čísel.

III. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 1000 spamäti a písomne

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):
Rozvíjať matematické myslenie. Získavať nové vedomosti, zručnosti	Sčítanie a odčítanie násobkov 100. Príklady typu: $300 + 400$, $700 - 400$. Pričítanie jednociferných a dvojciferných čísel k násobkom 100.	Vedieť spamäti sčítavať a odčítavať prirodzené čísla v obore do 1000. Vedieť písomne sčítavať a odčítavať prirodzené

a matematické postupy. Získavať schopnosti používať matematiku v živote.	Príklady typu: $300 + 4$, $300 + 34$. Odčítanie jednociferných a dvojciferných čísel od násobkov 100. Príklady typu: $304 - 4$, $334 - 34$. Ostatné príklady sčítovania a odčítovania v obore do 1000 bez prechodu cez základ. Príklady typu: $532 + 4$, $648 - 40$ Precvičovanie a upevňovanie sčítovania a odčítovania v obore do 1000. Vzťah: o n viac, o n menej, Riešenie slovných úloh.	čísla v obore do 1000. Dbať na správne podpisovanie čísel. Získať zručnosť pri sčítovaní a odčítovaní v obore do 1000.
---	---	--

IV. Násobenie a delenie v obore násobiliek

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):
Rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť. Pracovať v dvojici a v tíme.	Opakovanie a prehĺbenie násobenia a delenia v obore násobiliek do 30. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 60. Tvorenie a zápis príkladov násobenia a delenia v obore násobiliek do 60. Násobilka číslom 4, 5, 6 – pamäťový nácvik.	Vedieť násobiť a deliť v obore do 60. Tvoriť a zapisovať príklady násobenia a delenia v obore do 60. Zvládnuť s názorom násobky čísiel 4,5,6.

V. Geometria

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):
Dbať na presnosť pri meraniach, úhl'adnosť pri rysovaniach a na rozvíjanie jemnej motoriky rúk. Pochopiť súvislosti geometrie s praxou.	Dĺžka úsečky Jednotka dĺžky, meradlo, dĺžka úsečky. Jednotka dĺžky dm, m. Meradlo s decimetrovou stupnicou. Meradlo s metrovou stupnicou. Premieňanie jednotiek (m – dm, m – cm, dm – cm). Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky, meranie dĺžky úsečky s presnosťou na cm, dm. Rysovanie úsečiek danej dĺžky. Vytyčovanie úsečky v teréne a meranie dĺžky úsečky v m. Súčet dĺžok úsečiek – numericky. Rozdiel dĺžok úsečiek – numericky. Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice (stred, polomer). Súčet dĺžok úsečiek – numericky. Rozdiel dĺžok úsečiek – numericky.	Vedieť odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na cm a dm. Odmerať približne vzdialenosť na metre. Narysovať úsečku danej dĺžky. Vedieť premieňať jednotky dĺžky. Vedieť sčítať a odčítať dĺžky úsečiek. Osvojiť si základnú manipuláciu s kružidlom. Vedieť narysovať kružnicu. Rysovať kružnicu s daným stredom a polomerom.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo z matematiky sa prelína s učivom vlastivedy, jazyka slovenského a literatúry, pracovného vyučovania. Piesne naučené na hudobnej výchove sa využívajú na motiváciu, oddýchnutie a spestrenie hodín. Pri dodržiavaní hygienických požiadaviek využívame prvky telesnej výchovy v relaxačných cvičeniach.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Najúčinnjšími metódami sú didaktické hry, hrové aktivity, práca s obrázkami, grafmi, samostatná práca žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Metódy, ktoré sa blížia objaviteľskému postupu a rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platných Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách.

Učebné zdroje:

- 1.** Matematika pre V. ročník špeciálnych základných škôl
- 2.** Matematika pre V. ročník špeciálnych základných škôl, pracovný zošit – I. a II. časť - Mgr. Lumír Krejza, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 132/2002-44 dňa 20. 02. 2002 ako pracovný zošit k učebnici matematika pre V. ročník špeciálnej základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím.
- 3.** Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

7.3 Informatika

Informatická výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	V. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v V. ročníku 0,5 hodiny týždenne na informatickú výchovu. V školskom vzdelávacom programe sme predmet informatika posilnili o 0,5 hodiny, pretože na I. stupni sa tento predmet nevyučoval. Žiaci nemajú žiadne skúsenosti s IKT a doma nemajú prístup k počítaču a k internetu.

Charakteristika predmetu:

Predmet informatická výchova má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako prostriedok komunikácie.

Ciele predmetu:

Cieľom informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a tokom informácií v počítačových systémoch. Cieľom predmetu je zoznámiť sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

Ciele vyplývajúce z obsahu:

- samostatne/s pomocou zapnúť a vypnúť počítač,
- samostatne/s pomocou pracovať s myšou,
- samostatne/s pomocou pracovať s klávesnicou,
- samostatne/s pomocou správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- spustiť CD, DVD cez počítač,
- e-maily posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné, oboznámiť sa s negatívnym vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači.

Obsah predmetu:

Tematický okruh:	Téma, obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):	Metódy:
Informácie okolo nás	Oboznámenie sa s počítačom.	Vedieť z akých základných častí sa skladá počítačová	Priebežná demonštrácia postupov učiteľom

	<p>Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty.</p>	<p>zostava (PC, monitor, klávesnica, myš). Ovládať klávesnicu, myš. Pracovať s textovým editorom, vytvárať jednoduchý text, odstraňovať a ukladať dokument. Ukladať rôzne informácie do súborov (text). Používať jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka). Dodržiavať základné zásady písania textu. Ovládať jednoduché počítačové didaktické hry.</p>	<p>cez dataprojektor, samostatná práca žiakov s jednoduchým grafickým editorom. Priebežná demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, samostatná práca žiakov s textovým editorom.</p>
<p>Komunikácia prostredníctvom IKT</p>	<p>E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár.</p> <p>Webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe.</p>	<p>Oboznámiť sa s pojmami – e-mail, poštový program, e-mailová adresa. Správne posielat' a prijímať jednoduché listy (rodičom, kamarátom, spolužiakom). Bezpečne a eticky sa správať v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov). E-mailové adresy rodičov a kamarátov (uložiť si adresy a využívať adresár). Oboznámiť sa s pojmami – www, webový prehliadač, webová stránka. Ovládať zásady bezpečnosti a zásady správania sa v prostredí internetu. Vedieť nájsť detské webové stránky (rozprávky, obrázky).</p>	<p>Rozhovor, priebežná demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, samostatná práca žiakov pri registrácii, prijímaní a posielaní správ.</p> <p>Priebežná demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, samostatná práca žiakov s internetovým prehliadačom, samostatná práca s webovými stránkami.</p>

Postupy, riešenie problémov	Oboznámenie sa s pojmi – detský programovací jazyk, elementárne príkazy.	Riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov) a osvojiť si elementárne príkazy.	Výklad učiteľa, rozhovor, samostatná práca žiakov.
Princípy fungovania IKT	Popis a pochopenie mechanizmov IKT	Zoznámenie sa s možnosťou vstupných a výstupných zariadení.	Výklad učiteľa, samostatná práca žiakov.
Informačná spoločnosť	Oboznámenie sa s ukázkami využitia IKT	Pochopenie žiakov o kritickom a zvažujúcom postoji s dostupnými informáciami. Rozumieť rizikám.	Výklad učiteľa.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo z informatickej výchovy sa prelína s učivom z vlastivedy, jazyka slovenského a literatúry, matematiky, hudobnej výchovy, výtvarnej výchovy. Pri dodržiavaní hygienických požiadaviek využívame prvky telesnej výchovy v relaxačných cvičeniach. V predmete informatická výchova sa buduje informatická kultúra.

Na informatickej výchove v rámci dopravnej výchovy žiaci získavajú informácie o bezpečnosti v cestnej premávke. Hravou formou sa oboznamujú s dopravnými značkami (prostredníctvom grafického editoru), simulovaním rôznych dopravných situácií si osvojujú zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke.

Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. V predmete informatická výchova žiaci majú možnosť získať prostredníctvom siete internet informácie o rôznych globálnych problémoch a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese, kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platných Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov základných školách.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách

Učebné zdroje:

Pre žiakov neexistuje zatiaľ oficiálne schválená učebnica, s ktorou by mohli pracovať.

Učebnicové zdroje pre učiteľa:

1. Informatika okolo nás
2. Informatika – učebnica pre ZŠ
3. Práca so skicárom

4. Internetové zdroje : www.infovek.sk,

www.modernyucitel.sk,

www.bezpecnenainternete.sk

www.alik.cz

www.infovekacik.sk

5. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

7.4 Vlastiveda

Vlastiveda pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	V. ročník
Štátny vzdelávací program	2
Školský vzdelávací program	1
Spolu	3

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v V .ročníku 2 hodiny týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme posilnili predmet vlastiveda o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá bude zameraná na precvičenie a upevňovanie učiva.

Charakteristika predmetu:

Vlastiveda je integrovaný predmet v IV. až VI. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, prostredníctvom ktorého žiaci získavajú základné poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov. Nadväzuje na poznatky o prírode a spoločnosti, ktoré žiaci získali vo vecnom učive v prípravnom, I. až III. ročníku, a utvára základy pre vyučovanie spoločensko-vedných a prírodovedných predmetov. Dôležitou súčasťou vyučovania vlastivedy sú vychádzky a exkurzie, pri ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky o predmetoch, javoch a živočíchoch v ich prirodzenom prostredí. Sviatky, pamätné dni a významné výročia žiakom pripomínáme priebežne. Využívame predovšetkým miestne a regionálne kultúrne podujatia a slávnosti.

Dôležitým zdrojom poznania pri vyučovaní vlastivedy je pozorovanie prírodných a spoločenských javov. Získané poznatky môžu žiaci zovšeobecňovať a tak napomáhať vytváraniu poznatkov o vzájomnej súvislosti javov a procesov.

Ciele predmetu:

Na hodinách vlastivedy získavajú žiaci základné poznatky o živej a neživej prírode z prostredia miestnej krajiny. Ciele predmetu:

- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v rodine,
- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v najbližšom príbuzenstve,
- orientovať sa vo veku osôb,
- starať sa primeraným spôsobom o domácnosť,
- orientovať sa na mape v miestnej krajine,
- vedieť najdôležitejšie údaje o obci v ktorej žiak žije,
- oboznámiť sa so životom ľudí v dávnej minulosti,
- získať základné poznatky o živej a neživej prírode.

Obsah predmetu:

Obsah predmetu vlastivedy vytvára vzťah k miestu, kde žiaci žijú. Na základe bezprostredného poznania miestnej krajiny si žiaci osvojujú základné poznatky o Slovenskej republike. Vedie ich k úcte k dospelým, priateľskému vzťahu k spolužiakom. Vychováva ich k ochrane životného prostredia.

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):
Život v rodine	Vzťahy v rodine Deľba práce Rodičia a deti Úcta k starobe Povinnosti a práva členov rodiny Rodisko a bydlisko Vybavenie domácnosti	Domov. Členovia rodiny. Postavenie muža a ženy v rodine. Zabezpečenie rodiny. Výchova detí. Práva a povinnosti rodičov, práva a povinnosti detí. Úcta a tolerancia. Manželstvo. Adresa bydliska. Miesto narodenia. Skrášľovanie prostredia.	Vymenovať členov rodiny. Opísať prácu členov rodiny. Pochopiť význam rodiny pre jedinca a pre spoločnosť. Poznať svoj rodokmeň, získať hrdosť na svoju rodinu. Poznať pozitíva a negatíva v rodinných vzťahoch. Poznať adresu svojho bydliska. Miesto narodenia. Poznať zariadenie bytu a jeho funkcie.
Orientácia na mape a v regióne	Orientácia v obci Charakteristika miestnej krajiny na základe pozorovaní Orientácia na mape	Ulice, ich názvy, orientačné tabule. Doprava, cestná premávka, križovatka. Obec a okolitá krajina. Jednoduchý opis krajiny – rovina, vrchovina, pohorie. Chránené krajinné oblasti. Priemysel. Poľnohospodárstvo. Dopravné spojenie. Mapa, farby na mape. Turistická mapa, automapa. Mapa regiónu. Určovanie hlavných svetových strán.	Vedieť sa orientovať v obci podľa plánu, poznať pravidlá cestnej premávky. Poznať objekty a inštitúcie v obci a ich účel. Pozorovať krajinu v blízkom okolí a vedieť ju opísať. Poznať poľnohospodársku a priemyselnú krajinu. Poznať rôzne druhy dopravného spojenia. Vedieť sa správať v národnom parku. Vedieť sa orientovať v jednoduchej mape.
	Slovenská republika	Mapa SR. Poloha. Hlavné mesto. Hranice štátu. Susedné štáty. Naše mesto na mape, poloha.	Poznať názov vlasti. Poznať mapu SR. Určovať aké farby prevládajú na mape. Vyznačiť na mape štátne hranice, susedné štáty, hlavné mesto. Vyhľadať v encyklopédii zaujímavosti o Slovensku a o našom meste.
Život ľudí v dávnej minulosti	Život ľudí v najstaršej minulosti	Tlupa. Sťahovanie. Získavanie ohňa. Mamuty.	Charakterizovať život ľudí v minulosti. Vedieť porovnať život v minulosti a dnes.

	Spôsob ich života Zberači a lovci Lovci mamutov Prví roľníci	Rod. Deľba práce. Remeselníci, roľníci.	Vysvetliť rozdiely. Rozprávať o love mamuta. Poznať jednoduché zbrane a nástroje. Vedieť vysvetliť ako vznikli prvé remeslá. Pokúsiť sa zhotoviť jednoduchý nástroj, šperk.
Živá príroda	Živočíchy Cicavce Vtáky Plazy Obojživelníky Ryby	Rozdelenie živočíchov. Životné prostredie. Charakteristické znaky. Hlavní predstavitelia živočíšnych skupín. Význam a ochrana živočíchov.	Vedieť vymenovať hlavných predstaviteľov živočíšnych skupín, spôsob ich života a charakteristické znaky. Zaradiť ich podľa druhu. Zistiť v encyklopédii, ktoré živočíchy sú chránené. Vedieť, aký ošoh máme z niektorých živočíchov.
Živá príroda	Rastliny Dreviny Byliny	Spoločné znaky rastlín a živočíchov. Charakteristické znaky rastlín. Rozdelenie rastlín. Význam a ochrana rastlín.	Vysvetliť pojem rovnováha v prírode. Poznať spoločné znaky rastlín. Vedieť priradiť rastliny podľa druhu. Zistiť v encyklopédii, ktoré rastlinky sú zákonom chránené. Pozorovať život byliny.
Neživá príroda	Voda Vzduch Pôda	Voda v prírode a v živote človeka. Význam vzduchu pre život. Prúdenie vzduchu, znečisťovanie. Význam pôdy. Typy pôdy.	Osvojiť si pojmy kolobeh vody, povrchová a spodná voda, minerálna voda, kúpele. Vysvetliť pojem vietor, prievan., kyslík. Vysvetliť pojem kyprenie, zavlažovanie, odvodňovanie. Zisťovať, čo znečisťuje vzduch, vodu a pôdu.

Medzipredmetové vzťahy:

Medzi vlastivedou a ostatnými výchovno-vzdelávacími predmetmi existuje mnoho medzipredmetových vzťahov. Na základe komunikačných zručností získaných v slovenskom jazyku si žiaci osvojujú vedomosti a zručnosti o prírodných a spoločenských javoch. Zručnosti získané v matematike, triedenie a porovnávanie sú žiakom východiskom na osvojovanie nových vedomostí pri manipulácii s rozličným materiálom. Využívaním ukážok z hudobnej tvorby a ilustrácií z literatúry zameriavame žiakov na umenie okolo seba, na históriu kultúry zvykov a ľudových tradícií. Osvojovaním základov dopravnej disciplíny vedieme žiakov k bezpečnému správaniu sa na komunikáciách. Aplikovaním učiva ochrana života a zdravia sa integrujú postoje, vedomosti, postoje a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách a pri pobyte a v pohybe v prírode. Environmentálnou výchovou vstúpujeme vedomosti, zručnosti a schopnosti žiakom vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí a vnímať životné prostredie a jeho ohrozenie na celom svete.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učitelia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách či návštevu školskej knižnice.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platných Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách.

Učebné zdroje:

- 1.** Vlastiveda pre 5. ročník špeciálnych základných škôl, pracovný zošit - Mgr. Silvia Škultétyová, Mgr. Jarmila Žiškova, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 284/99- 44 dňa 16. 09. 1999 ako pracovný zošit k učebnici vlastiveda pre 5. ročník osobitnej školy.
- 2.** Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

7.5 Pracovné vyučovanie

Pracovné vyučovanie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	V. ročník
Štátny vzdelávací program	4
Školský vzdelávací program	0
Spolu	4

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v V. ročníku 4 hodiny týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Charakteristika predmetu:

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne.

Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť.

Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce.

Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpal, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnička.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú

to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke **pestovateľské práce** sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

Počet hodín pre jednotlivé zložky pracovného vyučovania si škola upravuje podľa podmienok školy a regionálnych možností.

Od 5. ročníka sa pracovné vyučovanie spravidla delí podľa pohlavia. Odporúčame pre dievčatá vyšší počet hodín praktických činností v zložke *práce v domácnosti* a pre chlapcov vyšší počet hodín praktických činností v zložke *práce v dielni*.

Počet hodín praktických činností v zložke *pestovateľské práce* je rovnaký u oboch pohlaví.

Ciele predmetu:

Hlavné ciele pracovného vyučovania, ktoré budeme aplikovať vo výchovno-vzdelávacom procese:

- upevňovať zručnosti získané v nižších ročníkoch,
- rozvíjať estetické cítenie,
- aktívne využívať voľný čas,
- vytvárať stereotyp pri základných hygienických návykoch a samoobslužných zručnostiach,
- upevňovať pravidlá správneho stolovania,
- rozlišovať rôzne materiály, spoznávať ich vlastnosti, rozširovať a prehľbovať základné manuálne zručnosti pri práci s nimi,
- utvárať základné pracovné zručnosti a návyky
- osvojiť si základné vedomosti a pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach.

Obsah predmetu:

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke **pestovateľské práce** sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny. Vzhľadom na to, že naša škola nemá vlastný školský pozemok, práce na školskom pozemku nahradíme inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):
Sebaobslužné činnosti	Osobná hygiena	Umývanie, kúpanie. Prípravky a pomôcky pre osobnú hygienu. Čistota bielizne. Ošetrovanie rán pri krvácaní.	Pravidelne si čistiť zuby. Dodržiavať osobnú hygienu. Dbať na čistotu bielizne. Poznať obväzový materiál a techniku obväzovania. Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri drobných úrazoch a popálení. Vyhýbať sa úrazom.
	Obviazať poranenie na ruke alebo na nohe	Prvá pomoc pri popáleninách.	
Práce v dielni	Práce s papierom a kartónom	Výroba papiera. Kartonážne práce. Zhotovovanie skladačiek. Zošívanie listov. Vlepovanie vložky.	Poučiť sa o výrobe papiera. Merať, strihať, rezať kartón. Narezávať podľa pravítka. Ohýbať a prebíjať kartón. Zošívať listy dvojslučkovým a osmičkovým stehom. Vlepovať vložky do mäkkých obalov.
	Modelovanie	Modelovanie drobných predmetov. Vlastnosti modelovacích materiálov.	Používať formičky a profilové šablóny. Farbiť a lakovať výrobky. Pracovať s pilinovou kašou.
	Montážne	Konštrukcie z plastovej	Oboznamovať sa s vlastnosťami modelovacích materiálov. Porovnávať rozdiely medzi nimi.

	a demontážne práce	stavebnice. Konštrukcie z kovovej stavebnice. Priestorové modely.	Zhotovovať zložitejšie modely z konštrukčnej stavebnice z plastu aj z kovovej stavebnice. Zostavovať priestorové modely z kartónových vystrihovačiek. Poznať názvy pracovných nástrojov a ich funkciu. Oboznámiť sa so štruktúrou dreva. Rozoznať mäkké a tvrdé drevo. Merať, upínať, rezať, orezávať, hladiť, vŕtať, spájať klincami, moriť mäkké drevo. Oboznámiť sa s rezaním a opracúvaním tvrdého dreva. Zdokonaľiť sa v technikách z predchádzajúceho ročníka - vyrovnávať, ohýbať, strihať, píliť a začisťovať konce mäkkého drôtu. Vyrovnávať klince. Vytvárať meandre z drôtu podľa nákresu v skutočnej veľkosti. Zhotovovať figúrky z drôtu a nastrihaných plechových pásikov.
	Práca s drevom	Pracovné nástroje. Štruktúra dreva Mäkké drevo. Tvrdé drevo.	
	Práca s kovom	Techniky z predchádzajúcich ročníkov. Meandre z drôtu. Figúrky z drôtu.	Vystrihovať, vysekávať, rezať materiál podľa kovového pravítka, zošívať. Rozoznať prírodný materiál od odpadového. Vtláčať, maľovať, vytvárať mozaiku. Obrazce z prírodného materiálu. Strihať, lepiť, vytvárať priestorové obrázky z odpadového materiálu.
	Práca s kože alebo koženky	Jednoduché práce z kože alebo koženky.	
	Práca s rozličným materiálom	Prírodný materiál. Odpadový materiál.	
Pestovateľské práce	Izbové rastliny	Ošetrovanie izbových rastlín.	Umývať rastlinu, čistiť črepník. Odstraňovať pleseň a mach. Oboznámiť sa so zásadami správneho zalievania. Pracovať s klíčidlom. Pozorovať klíčenie obilnín.
	Klíčidlá	Niektoré druhy klíčidiel. Zásady klíčenia.	Osvojiť si vedomosti o pestovaní zemiakov. Založiť pokus.
	Okopaniny	Význam okopanín. Druhy okopanín. Založenie pokusu na klíčenie zemiakov.	Osvojiť si vedomosti

	<p>Strukoviny</p> <p>Buriny</p> <p>Herbár</p> <p>Okrasné kvetiny a kry.</p>	<p>Základné podmienky a postup pri pestovaní strukovín- založenie pokusu.</p> <p>Hlavné druhy burín.</p> <p>Poznávanie kvetov a listov rastlín.</p> <p>Rastlinky a kvetiny v okolí školy.</p> <p>Trvalky a okrasné kry.</p>	<p>o pestovaní strukovín.</p> <p>Založiť pokus.</p> <p>Oboznámiť sa s hlavnými druhmi burín. Poznať ich škodlivosť a zásady boja proti nim.</p> <p>Založiť herbár. Ukladať kvety a listy poznávaných rastlín.</p> <p>Siať semená kvetín do debničiek. Presádzať kvetiny.</p> <p>Starostlivosť o okrasné kry.</p>
<p>Práce v domácnosti</p>	<p>Hygiena domácnosti</p> <p>Príprava pokrmov</p> <p>Šitie</p>	<p>Kuchynka –orientácia, účelové a praktické vybavenie.</p> <p>Elektrické spotrebiče, kuchynské nástroje.</p> <p>Udržiavanie podlahových krytín.</p> <p>Príprava zoznamu na nákup.</p> <p>Ekonomické nakupovanie.</p> <p>Dôležité potraviny v kuchyni.</p> <p>Uskladnenie potravín.</p> <p>Práca s kuchárskou knihou.</p> <p>Zdravá výživa.</p> <p>Príprava raňajok.</p> <p>Čistenie zeleniny a zemiakov.</p> <p>Príprava polievky.</p> <p>Základné stehy – predný zadný, obnitkovací , slučkovací a jednoslučkový steh.</p>	<p>Vzbudiť záujem o práce v domácnosti.</p> <p>Dodržiavať jednoduché postupy pri domácich prácach – žehlenie, práca s rýchlou kanvicou, pranie.</p> <p>Umývať rôzne druhy podlahových krytín.</p> <p>Vedieť postup pri vysávaní.</p> <p>Urobiť jednoduchý nákup.</p> <p>Poznať trvanlivosť potravín a spôsoby ich správneho uskladnenia.</p> <p>Vedieť pracovať s kuchárskou knihou, vyhľadávať recepty</p> <p>Poznať a dodržiavať zásady zdravej výživy.</p> <p>Vedieť pripraviť raňajky: vajíčko na mäkko, na tvrdo, miešané.</p> <p>Poznať rôzne druhy zeleniny a jej využitie v kuchyni. Vedieť čistiť zeleninu a zemiaky a následné spracovanie surovín.</p> <p>Vedieť pripraviť zeleninovú a zemiakovú polievku.</p> <p>Ušit' vrecko na prezuvky, na príbory, handrovú loptu, zvieratko z plsti.</p> <p>Urobiť výstavku materiálov na ktoré sa dá šit'.</p> <p>Prišívateľ gombíky rôznymi</p>

		Prišívanie. Plátanie a opravy odevov. Háčkovanie	spôsobmi. Prišívať rozličné spínačky a háčiky. Vyrobiť farebnú mozaiku z gombíkov. Vyrobiť rôzne zvieratká, postavy, veci použitím gombíkov, spínačiek, háčikov. Vybrať vhodnú textíliu na záplatu. Vedieť štopkať odev. Vyrobiť ozdobnú záplatu. Háčkovať krátky stĺpik, dlhý stĺpik. Uháčkovať podložku pod pohár. Pokúsiť sa háčkovať rukavice, čiapku.
--	--	--	---

Medzipredmetové vzťahy:

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Proces

Upevňovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci. Pozor na zranenie pri práci s pílkou, nebožiecom a plechovými pásmi.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektívnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platných Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávacie program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

7.6 Výtvarná výchova

Výtvarná výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	V. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	
Spolu	1

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v V. ročníku ŠZŠ 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Vzhľadom na charakter a zameranie predmetu - rozvoj jemnej motoriky, grafomotorických zručností sme posilnili školský vzdelávací program o 1 vyučovaciu hodinu.

Charakteristika predmetu:

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka. Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Ciele predmetu:

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím

ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia. Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života. Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností.

Prioritné ciele sú:

- získané poznatky a výtvarné zručnosti z predchádzajúcich ročníkov ďalej zdokonaľovať, rozvíjať a dopĺňať,
- rozširovať používanie farebnej škály miešaním základných farieb a učiť žiakov paletu farieb v jednotlivých oblastiach obsahu výtvarnej výchovy a vhodne ju používať,
- zdokonaľovať schopnosť kresby postavy a naučiť žiakov uplatniť ju v kompozíciách tematických prác (dynamická, statická kompozícia).

Obsah predmetu:

Tematický okruh:	Edukačná téma:	Odporúčané námety a techniky:	Kompetencia (spôsobilosť):
Výtvarné osvojovanie skutočnosti	Tematické práce	Zo života detí - prázdniny, ročné obdobia a deti, hra a deti, zvieratka a deti a iné. Zo života dospelých a spoločnosti – moji rodičia,	Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť. Vyjadriť farebný kontrast.

		súrodenci, moje mesto, na stavbe , na poli, zamestnanie, v obchode, dopravné prostriedky a iné. Ilustrácie - rozprávka , pieseň, film, fantastické témy. Rôzne - vesmír, na morskom dne a iné.	Zachytiť dej a priestorové vzťahy. Rozvíjať zobrazovanie figúr. Používať zámerne teplé a studené farby.
	Zobrazovanie prírodných foriem	Jesenné ovocie a zelenina. Krajina v rôznych ročných obdobiach. Strom a jeho premeny v ročných obdobiach. Ovocie, zelenina. Motýle, chrobáky, zvieratá.	Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť. Pozorovať, výtvarne vnímať tvar a rast prírodnín. Zobrazovať zaujímavé prírodné formy.
	Zobrazovanie umelých foriem	Výtvarné osvojovanie predmetov – náradie v školskej dielni, vybavenie domácnosti, dopravné prostriedky a iné.	Rozvíjať výtvarné vnímanie a predstavy pri pozorovaní a porovnávaní tvaru užitočných predmetov.
Plošné a priestorové úžitkové práce	Dekoratívne práce	Návrh na tapetu. Návrh na plagát. Textilný návrh. Pozdravy k rôznym príležitostiam. Kraslice.	Dekoratívne riešiť plochu radením geometrických prvkov. Dekoratívne vyzdobiť predmet.
Práca s výtvarnými prostriedkami	Maľba	Kresba pastelom – vyplňanie celej plochy. Maľba krycími farbami (temperové) – správne miešanie farieb. Maľba akvarelovými farbami – zapúšťanie farieb do mokrej plochy.	Rozvíjať technickú zručnosť a chápať úlohy farby. Zoznamovať sa s vlastnosťami a funkciou farieb.
	Kombinované techniky	Kresba – maľba. Maľba – tlačidlá. Maľba – vystrihovanie, nalepovanie. Koláž – domal'ovaná koláž. Kombinované techniky s voskovou rezervou.	Rozvíjať tvorivosť pri práci. Vyjadriť vzájomný vzťah a rozmiestnenie prvkov.
	Batika	Vytváranie rôznych línií na textílii prostredníctvom techniky batikovania.	Osvojiť si techniku batikovania.
	Modelovanie	Modelovanie z hliny. Miesenie, valkanie,	Poznávať vlastnosti modelovacieho

		vyťahovanie (modelovanie osôb, zvierat a vecí). Modelovanie zo sadry – odlievanie sadry (darčeky, ozdoby).	materiálu. Osvojiť si základy proporcionality tvarov. Modelovať z pevne spájaných častí. Rozvíjať hmat, zmysel pre priestor.
	Kaširovanie	Kaširovanie – noviny, papierová buničina, škrob, voda. Výroba karnevalových masiek, pokladničky.	Osvojiť si nový pracovný postup. Dodržiavať proporcionality výroby.
	Plastiky z rôznych materiálov	Drevo – vytváranie rozmanitých priestorových foriem a ich maľovanie temperovými farbami. Prírodniny – vytváranie figúr z gaštanov, šišiek, konárikov. Textil – koláž, bábiky. Papier – formovanie rôznych figúr, objektov. Práce s rôznym druhom papiera-baliaci, novinový, kartónové škatule.	Uplatňovať cit pre materiál, pre jeho technické a výrazové možnosti. Rozvíjať fantáziu a tvorivosť.
Výtvarné umenie	Návštevy výstav výtvarných prác detí, umelcov, remeselníkov. Miestna architektúra	Besedy o výtvarnom umení. Známe osobnosti slovenského výtvarného umenia. Vychádzky zamerané na okolitú architektúru.	Aktuálne prezentovať žiacke práce. Zoznámiť sa s detskými ilustrátormi a okolitou architektúrou.
Kreslenie na počítači	Kreslenie na PC	Vytvorenie jednoduchého obrázku na počítači.	Využívať PC vo výtvarnom umení.

Medzipredmetové vzťahy:

Výtvarná výchova ako všeobecno-vzdelávací predmet sa výrazne podieľa na rozvoji a utváraní osobností človeka. Svojím cieľom a obsahom sa orientuje na estetickú výchovu vo vzťahu s etickou výchovou ako aj ďalšími zložkami výchovy. Pripravuje žiakov pre kultúrne formy života v spoločnosti. Medzi výtvarnou výchovou a ostatnými výchovno-vzdelávacími predmetmi existuje mnoho medzipredmetových vzťahov. Zo slovenského jazyka je to rozvoj jemnej motoriky žiakov. Podľa potreby sa do vyučovania zaraďujú prvky telesnej výchovy – detské pohybové hry. Využívaním ukážok z výtvarnej tvorby a ilustrácií z literatúry zameriavame žiakov na umenie okolo seba, na históriu kultúry zvykov a ľudových tradícií.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov učiteľa budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé

činnosti žiakov. Najúčinnjšími metódami sú didaktické hry, hrové aktivity, práca s obrázkami a s učebnými pomôckami, pozorovanie, porovnávanie, triedenie materiálu. Okrem základnej vyučovacej hodiny výtvarnú výchovu budeme realizovať aj formou vychádzok, návštev galérií, knižníc.

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie každého predmetu je špecifické, pretože musí zohľadniť špecifický prínos predmetu k vzdelanostnému rastu a osobnostnej formácii žiaka. Hodnotenie má pozitívne motivovať žiaka, usmerniť jeho osobnostný vývin. Učiteľ musí brať ohľad na jeho schopnosti. Nehodnotíme len výsledok činností, ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu. Učebný predmet sa bude hodnotiť podľa platných Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách.

Učebné zdroje:

- 1.** Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

7.7 Hudobná výchova

Hudobná výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	V. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v V. ročníku 1 hodinu týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Charakteristika predmetu:

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu. Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Ciele predmetu:

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia. Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti. Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Prioritné ciele ktoré sme si stanovili:

- prehlbovať záujem o hudbu,
- rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova,
- rozlišovať sluchom jednotlivé hudobné nástroje v skladbe,

Obsah predmetu:

Téma:	Obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):
Učenie sa piesní	Hry so spevom, jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne. Ľudová pieseň, umelá pieseň a rozdiel medzi nimi.	Utvrdzovať správne spevácke návyky spievať ľahko, bez námahy. Vedieť správne rytmicky a melodicky zaspievať pieseň.

	Vojenská pieseň, uspávanky, koledy, pastierske piesne. Takt, rátanie taktov v piesni. Opakovacie znamienko a pomlčky. Pojem melódia, notový zápis. Rómska pieseň jej charakteristické črty.	Utvárať rytmický sprievod s využitím prvkov hry na telo a melodických nástrojov. Určiť charakter piesne – veselá, smutná, rýchla, pomalá. Poznať a zaspievať rómsku pieseň.
Počúvanie piesní zamerané na rôzne žánre	Uvedomovanie výrazových prostriedkov. Charakteristické črty pochodu, uspávanky a koledy. Osobitosti úpravy ľudových piesní. Krása rómskych piesní a možnosti ich spracovania.	Vymenovať nástroje použité v skladbe. Nájsť v skladbe opakujúcu sa melódiu. Vypočúť a vnímať uspávanku. Nacvičiť jednoduchý tanec k piesni. Prehľbiť si poznatky o sólovom a zborovom speve.
Počúvanie skladieb	Význam hudby v spoločenskom živote. Hudobno – vyjadrovacie prostriedky. Hudobné nástroje v skladbe ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Inštrumentálna hudba a orchester.	Sluchovo analyzovať jednotlivé zvuky hudobných nástrojov. Oboznámiť sa s hudobnou formou opera. Poznávať nástroje v skladbe – dychové, strunové, sláčikové, bicie. Poznať dychový nástroj - klarinet. Výtvarne vyjadriť pocit z hudby.
Hudobno – pohybové hry a tance	Tanečné kroky na rôzne taktové doby. Koordinácia pohybov s hudbou. Nácvič jednoduchých tanečných krokov (krok v bok, dopredu). Prežívanie rytmu a melódie. Kultivovaným pohybom sprevádzať spev.	Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Pohybom správne reagovať na hudbu. Vedieť spojiť pohyb s melódiou. Osvojiť si tanec odzemok. Nacvičiť jednoduché hudobno-pohybové predstavenie.

Medzipredmetové vzťahy:

Medzi hudobnou výchovou a ostatnými výchovno-vzdelávacími predmetmi existuje mnoho medzipredmetových vzťahov. Hudobné činnosti chápeme ako integráciu so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi, prostredníctvom hier a tvorivej dramatizácie. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ich ku kultivovanému pohybu, zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Proces

V 5. ročníku žiaci spevom a nástrojovou hrou uskutočňujú rytmickú a melodickú hru na ozvenu a hudobný dialóg. Hru na rytmickú ozvenu sprevádzajú pohybom a hrou na telo. Rytmizujú texty rečovaniiek a vyčítaniiek, spievajú ich ako popevky na 2 - 3 tónoch.

Žiaci vnímajú 4-taktovú inštrumentálnu a vokálnu melódiu. Zrakom a sluchom sledujú jej pohyb v jednoduchom notovom zápise. Všimajú si, či sledovaná melódia je smutná, veselá, žartovná, rázna, slávnostná a pod. V inštrumentálnych skladbách rozlišujú hru rozličných hudobných nástrojov.

Žiakov usmerňujeme k intonačne čistému spevu piesní interpretovaných rytmicky správne, v ucelených speváckych frázach, s mäkkým nasadením tónu a jednoduchým odstupňovaním dynamiky (slabo - silno). Spev žiakov zjednocujeme podľa taktovacích pohybov učiteľa, najmä na nástup a ukončenie. K piesňam vytvárajú žiaci jednoduché nástrojové a pohybové sprievody.

V skladbách na počúvanie žiaci sluchom rozoznávajú hru rozličných hudobných nástrojov (napr. flauty, klarinetu, lesného rohu), hru dychového orchestra a cimbalovej hudby. Pohybom stvárajú najznámejšie ľudové tance (napr. karička, čardáš, odzemok).

Ľudové hudobno-pohybové hry žiaci nacvičujú v súlade so základným charakterom hudby

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno - vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platných Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách.

Učebné zdroje:

- 1. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.**
2. Hudobná výchova pre 5. ročník špeciálnej základnej školy – PhDr. M. Žikavská, PhDr. O. Pavlovská - Dindová., schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 1594/96-153 zo dňa 10. 7. 1966 ako učebnicu Hudobnej výchovy pre 5. ročník špeciálnych základných škôl.

7.8 Telesná a športová výchova

Telesná a športová výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie	V. ročník
Štátny vzdelávací program	2
Školský vzdelávací program	0
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v V. ročníku 2 hodiny týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Charakteristika predmetu:

Zameranie telesnej výchovy je dominantné na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej výchovy zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu.

Ciele predmetu:

Hlavným cieľom predmetu telesná výchova je dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

Všeobecné ciele predmetu:

- osvojiť si telesné cvičenia, základné pravidlá a organizáciu športových hier,
- upevniť zmysel pre kolektív, spoluprácu a vzájomnú pomoc,
- osvojiť si základy techniky a taktiky používaných cvičení,
- osvojiť si znalosť pravidiel, pasívnu znalosť základov odbornej terminológie,
- získať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchrany a pomoci, pri cvičení a k osvojovaniu zásad dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky.

Ciele vyplývajúce z obsahu:

- zvládať zmeny formy vykonávanej aktivity,
- generalizovať už ovládané zručnosti v zmenenom vonkajšom prostredí,
- dodržiavať pravidlá hrových a pohybových aktivít,
- dodržiavať určené pravidlá,
- prispôbiť sa požiadavkám skupiny,
- napodobňovať pohybové aktivity,
- rozvíjať kreativitu a improvizáčne schopnosti.

Obsah predmetu:

PORADOVÉ CVIČENIA:

- Postoje.
- Obraty na mieste.

- Nástupové tvary družstva.
- Pochodové tvary družstva.

PRÍPRAVNÉ, KONDIČNÉ, KOORDINAČNÉ A KOMPENZAČNÉ CVIČENIA:

- Zásady správneho držania tela.
- Zásady správnej techniky pohybov švihových, vodených kmitov a výdrží.
- Cvičenia bez náčinia, s krátkou tyčou, s plnou loptou a malými činkami (500 g), s krátkym švihadlom, so švédskou lavičkou, cvičenia na rebrinách, šplh na tyči, šplhanie s prírazom, šplh na lane (dĺžka max. 5 m).
- Rýchly beh na vzdialenosť 60 m.
- Beh na vytrvalosť, beh striedavý až do 12 min. prekážková dráha.

DROBNÉ A PRÍPRAVNÉ POHYBOVÉ HRY:

- Základné pravidlá pohybových hier.
- Zásady úrazovej zábrany.
- Drobné pohybové hry - bežecké, skokanské, loptové, štafetové, hry s náčiním, bez náčinia, prekážkové hry.
- Prípravné pohybové hry - gymnastické, atletické, hravé.

ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA:

- Zásady organizácie práce a bezpečného cvičenia.
- Zásady pre poskytovanie pomoci a záchranu.

Akrobacia.

- Kotúľ vpred, vzad.
- Kolíska vzad z rôznych postojov a polôh.
- Stoj na lopatkách.
- Stoj na rukách pri opore.
- Premet stranou (vľavo, vpravo).
- Skoky na mieste.
- Skoky z miesta.
- Preskoky (s použitím pružného mostíka alebo trampolíny).
- Nácvik odrazu.
- Skok jednoduchý.
- Roznožka.
- Výskok do vzporu drepno na debne.

Trampolína

- Cvičenie obratnosti a rovnováhy.
- Výskoky.
- Zoskoky.

Kladina - výška 1 m

- Chôdza.
- So sprievodným pohybom paží, s obratmi.
- Rovnovážne polohy v postojoch.
- Zoskoky - priamy a prehnutý.

Rytmická gymnastika:

- Technika cvičenia základných pohybov.
- Chôdza, poklus, tanečné kroky, skoky, obraty, ktoré sú primerané pohybovej vyspelosti žiakov.
- Technika cvičenia z hľadiska princípov správneho držania tela.
- Osvojenie tanečného kroku polky, valčíka.

Atletika

- Bežecká technika.
- Nízky a polovysoký štart.
- Beh na 60 m.
- Skok do diaľky, do výšky.
- Hod loptičkou 150 g (do diaľky, na cieľ).
- Hod granátom 350 g (do diaľky a na cieľ).

Športové hry:

Futbal:

- pasívna znalosť pravidiel a terminológie, pohybové činnosti,
- prihrávky vnútornou stranou nohy, vnútorným členkom a priehlavkom aj v pohybe vo dvojiciach, ľavou aj pravou nohou,
- vhadzovanie lopty,
- strelba z miesta a po vedení lopty - ľavou aj pravou nohou,
- vedenie lopty priamym smerom, zastavenie lopty zašliapnutím,
- chytanie lopty v základnom postoji.

Pohybové činnosti:

- prihrávka - vrchná, jednoruč, obojruč, trčením z miesta, na stojaceho alebo bežiaceho spoluhráča,
- strelba z krátkej vzdialenosti jednoruč, obojruč z miesta.

Prehadzovaná, vybíjaná.

Cvičenia v prírode:

Špecifické poznatky

- Ochrana a tvorba životného prostredia.
- Zásady bezpečnosti pri turistike.

Pohybové činnosti

- Chôdza a beh v teréne.
- Dĺžka trasy 4 km.
- S prekonávaním nízkych terénnych prekážok.
- Lezenie, podliezanie, preliezanie.
- Zdolávanie prírodných a umelých prekážok šplhaním, rúčkovaním, preliezaním, preskakovaním.
- Cvičenie rovnováhy na prírodných a umelých prekážkach zmenou polohy tela, chôdzou s obratmi, vyhábaním vo dvojiciach, nosením (hádzaním a chytaním predmetov).
- Dvíhanie a nosenie predmetov (využívať kamene, polená).
- Hádzanie a vrhanie predmetov do diaľky, do výšky, na cieľ.
- Preťahovanie a pretláčanie v dvojiciach, trojiciach, skupinách

Praktické precvičovanie odbornotechnických vedomostí a zručností z turistiky

- Odhad vzdialenosti (do 100 m) a výšok do 10 m.
- Ochrana životného prostredia.

Praktické precvičovanie prvej pomoci:

- Ošetrovanie povrchového zranenia.

Praktické precvičovanie vedomostí a zručností z dopravnej výchovy.

- Dopravné značky, riešenie dopravných situácií pri presune a na stanovištiach.

Medzipredmetové vzťahy:

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč.

Proces:

Žiakov vedieme k pestovaniu vôle a cieľavedomosti, k získavaniu elementárnych zručností k poskytovaniu prvej pomoci a k osvojovaniu zásad dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky. Podľa podmienok školy odporúčame plávanie.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platných Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

7. 9 Etická výchova

Etická výchova	5. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Charakteristika predmetu:

Etická výchova predstavuje overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote.

Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učí pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Vďaka týmto cieľom etická výchova účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti.

Etická výchova sa neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka. Podporuje pochopenie a interiozáciu mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáhať im nadobudnúť zdravé sebadôveru, učí ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

CIELE

- získať pozitívne skúsenosti podporujúce sebadôveru a iniciatívu,
- osvojiť si základné komunikačné zručnosti,
- osvojiť si základy spoločenského správania,
- učí sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých,
- učí sa riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch,
- oboznámiť sa so základnými pojmami súvisiacimi s ochranou prírody a životného prostredia.

Kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

(a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať,

(b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,

(c) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy,

(d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,

(e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- je schopný počúvať, diskutovať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,

(g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

OBSAH

I. Verbálna a neverbálna komunikácia

Spolupráca

Zoznámenie sa medzi sebou. Hry a aktivity podporujúce spoluprácu.

Zrakový kontakt

Uvedomiť si význam zrakového kontaktu. Hovoríme nielen slovami, ale aj očami, mimikou, výrazom tváre a pod. Snažíme sa odstrániť ľahostajný výraz tváre.

Úsmev

Uvedomiť si význam úsmevu. Urobiť rôzne úkony s úsmevom, tie isté bez úsmevu (poprosiť, poďakovať, prikázať, upozorniť niekoho a pod.).

Pozdrav

Pozdrav je prejavom úcty, priateľstva. Pozdravom nadväzujeme kontakt. K pozdravu patrí aj zrkový kontakt a úsmev.

Podanie ruky – správny stisk ruky, trvanie stisku ruky. Oboznámenie sa so spoločenskými pravidlami pri podaní ruky – kto prvý podáva ruku, v pri akých príležitostiach sa podáva ruka a pod.

Otázka a prosba

Osvojiť si základné prvky komunikácie.

Otázka – môže byť výzvou k priateľstvu, posolstvom druhého, že nás zaujíma on sám, to čo robí, čo si myslí.

Prosba – vedieť milo, skromne poprosiť, ale bez zbytočného ponižovania seba samého.

Poďakovanie a ospravedlnenie

Osvojiť si základné prvky komunikácie. Poďakovať a ospravedlniť sa, sú základné podmienky ľudského spolunažívania. Ospravedlniť sa ak sme sa dopustili chyby.

Rozhovor

Vedieť začať, udržiavať a ukončiť rozhovor. Zreteľný zrakový kontakt, primeraný výraz tváre, postoj prijímania a vysielania – orientácia tela k partnerovi, primeraná vzdialenosť, pokoj, zdržiavanie sa nedočkavých pohybov, neskákať druhému do reči.

Počúvanie

Precvičiť pozorné počúvanie. Poukázať na komunikačné chyby. Pri rozhovore udržiavať zrakový kontakt s partnerom. Pri rozhovore s viacerými ľuďmi pozeráť striedavo na všetkých členov skupiny (modelové situácie).

Pravda a lož

Rozlíšiť pravdu od lži. Zážitkovým spôsobom si uvedomiť negatívne dôsledky lži. Prečo je lož nesprávna, prečo ľudia klamú (modelové situácie).

II. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba

Hodnota a veľkosť človeka, úcta k ľudskej osobe

Úcta k človeku. Ujasniť nereálnosť a absurdnosť obrazu „hrdina“ vo vedecko-fantastických filmoch.

Pozitívne sebahodnotenie

Žiaci si uvedomujú a vážia vlastné pozitívne stránky. Sebaovládanie. Modelové situácie na sebaovládanie. Hry a aktivity podporujúce pozitívne sebahodnotenie.

Poznať svoje slabé a silné stránky

Vedieť spracovať svoje zlyhania a chyby. „Aký som“ – sebapoznávanie, ochota nechať sa poznať.

III. Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých

Pozitívne hodnotiť druhých v bežných podmienkach

Pozitívne hodnotenie druhých vyjadriť prejavmi pozornosti. Vyjadriť uznanie a sympatie. Konkrétne vyjadriť vlastnosti dobrého priateľa. Uvedomiť si účinnosť pochvaly na sebe a iných. Vyslovovať a prijímať pochvaly druhých.

Pozitívne hodnotenie druhých v „sťažených podmienkach“

Vedieť odpustiť, prekonať antipatiu. Zbavovať sa predsudkov (rasizmus, xenofóbia). Komunikovať otvorene, adresne. Vedieť vyjadriť a aj prijať kritiku a pochvalu. Dokázať vidieť na druhých pozitívne aj negatívne vlastnosti. Pozitívne hodnotiť udalosti aj ľudí.

IV. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva

Tvorivé myslenie žiakov

Rozvíjanie predstavivosti a obrazotvornosti. Pozorovanie. Hry a úlohy rozvíjajúce tvorivosť.

Riešenie problémov

Tvorivé riešenie každodenných situácií zo života žiakov.

V. Etické aspekty ochrany prírody

Životné prostredie

Úcta ku všetkým formám života. Ekologická etika z pohľadu žiaka (ochrana prírody, zber odpadu, čistota ovzdušia a pod.).

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo etickej výchovy sa prelína s učivom slovenského jazyka, výchovných predmetov. Čítanie s porozumením je základom zvládnutia učiva v ostatných vyučovacích predmetoch, je predpokladom dobrých vyučovacích výsledkov žiaka.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Z foriem sa zameriame na diferencované vyučovanie, prácu v skupinách, didaktické hry, hrové aktivity.

Prierezové témy:

V etickej výchove budeme používať tieto prierezové témy: výchova k manželstvu a rodičovstvu, osobnostný a sociálny rozvoj, multikulturálna výchova.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platných Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách. Kritériá hodnotenie sú schválené predmetovou komisiou.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Použitá a odporúčaná literatúra:

BRATSKÁ, M.: *Metódy aktívneho sociálneho učenia a ich aplikácia*. Bratislava: Univerzita Komenského, 1994.

KOŠČ, M.: *Základy psychológie*. Bratislava: SPN, 1994.

LENCZ, L.: *Pedagogika etickej výchovy*. Bratislava: MC, 1992.

LENCZ, L. - KRÍŽOVÁ, O.: *Metodický materiál k predmetu etická výchova*. Bratislava: MC, 1993.

LENCZ, L. a kol.: *Metodický materiál k predmetu etická výchova II*. Bratislava: MC, 1994.
LENCZ, L., IVANOVÁ, E.: *Metodický materiál III. K predmetu etická výchova*. Bratislava: MC, 1995.
ROCHE – OLIVAR, R.: *Etická výchova*. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 1992.
JOYEUX, H.: *Přichází puberta*. Sexuální výchova od 10 do 13 let. Praha: Portál, 1994.
Učebné osnovy Etickej výchovy pre 5. až 9. ročník základnej školy. Bratislava: Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, 1997.

8 Školský učebný plán pre VI. ročník

Vzdelávacia oblasť:	Predmety:	Počet hodín VI. ročník:	Poznámky:
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	6 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
	Informatika	1	
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	3 + 1	Pridaná 1 vyučovacia hodina bez rozšírenia obsahu učiva
Človek a hodnoty	Etická výchova/Náboženská výchova/Náboženstvo	1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	4	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	
	Hudobná výchova	1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	
Spolu:		23 + 3	

9. Učebné osnovy pre VI. ročník

9.1 Slovenský jazyk a literatúra

Slovenský jazyk a literatúra pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	VI. ročník
Štátny vzdelávací program	6
Školský vzdelávací program	1
Spolu	7

Štátny vzdelávací program určuje na zvládnutie obsahu učiva v VI. ročníku 6 vyučovacích hodín týždenne. Školský vzdelávací program sme posilnili o 1 hodinu týždenne bez rozšírenia obsahu, ktorá bude zameraná na precvičovanie, upevňovanie a prehľbovanie obsahu učiva.

Charakteristika predmetu:

Prioritou vzdelávania a výchovy žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je osvojenie si základov slovenského jazyka a literatúry na úrovni ich možností. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov. Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu a spolupatričnosti k európskym národom. Zároveň mu uľahčujú zaradiť sa do spoločnosti a trhu práce.

Ciele predmetu:

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka primeranou ich rozumovým schopnostiam a porozumieť ich obsahovej stránke. Utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania s porozumením, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Ciele vyplývajú z obsahu učiva slovenského jazyka a literatúry v VI. ročníku:

- Osvojiť si vybrané slová a upevniť správne písanie vybraných a ich príbuzných slov,
- doplniť si svoje vedomosti o slovenskej abecede a vedieť ich používať v praxi,
- dokončiť výcvik v poznávaní a určovaní podstatných mien,
- rozlišovať životnosť podstatných mien mužského rodu,
- poznávať slovesá v prítomnom čase,
- určovať predložky a osobné zámená,
- upevňovať svoje zručnosti v oblasti štylizácie (napr. dopĺňovať vety, vyberať vhodné slová),
- tvoriť jednoduché ústne prejavy najmä formou reprodukcie krátkych textov, rozprávaním a opisom,
- poznávať a precvičovať formy spoločenského styku.

Kľúčové kompetencie:

Žiak VI. ročníka disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Obsah predmetu:

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry je v VI. ročníku rozdelený do troch oblastí. Pri vyučovaní sa vzdelávací obsah jednotlivých oblastí navzájom prelína.

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA:

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- písanie
- významová rovina
- tvarová rovina
- skladobná rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH:

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA:

- technika čítania – čítanie textu, čítanie s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA - obsah tvorí:

- **zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis**
- osvojenie ustálených radov vybraných slov,
- osvojenie zručnosti správne písať „y“ po obojakých spoluhláskach vo vybraných slovách a v ich najfrekvencovanejších príbuzných slovách,
- správne písanie „i“ po obojakých spoluhláskach vo vnútri ostatných slov a zdôvodnenie ich pravopisu,
- osvojenie slovenskej abecedy tak, aby žiak dokázal vyhľadávať slová v abecedných zoznamoch pri hľadaní informácií (v Príručkách slovenského jazyka, v telefónnom zozname, v PSC, v encyklopédiách, katalógoch, v knižniciach a pod.),
- zaraďovanie nových slov podľa prvého písmena abecedy a aj podľa ďalších písmen v slove,
- poznávanie podstatných mien, určovanie čísla a rodu, rozlišovanie podstatných mien mužského rodu podľa životnosti, zmena tvaru podstatných mien, ohýbanie – skloňovanie podstatných mien, poradie pádov a pádové otázky, základný tvar podstatného mena, výslovnosť predložky s podstatným menom a jej písanie,
- poznávanie slovíes, časovanie v prítomnom čase, určovanie gramatických kategórií slovíes – osoby, čísla a času, poznať neurčitok a precvičovať ich v tvorivých cvičeniach, pri časovaní slovíes v 3. osobe jednotného a množného čísla dodržiavať rytmické pravidlo, poznávať osobné zámená,
- písanie – v spojení s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú rukopis so zreteľom na

svoje individuálne potreby, zvyšuje sa dôraz na plynulé písanie slov (bez zbytočného prerušovania písacieho ťahu) so zameraním na automatizáciu písacieho pohybu, dbá sa na dodržiavanie všetkých kvalitatívnych znakov písma, najmä na tvaropis, jednotný sklon a na úpravu písaných celkov, postupne sa zvyšuje rýchlosť písania, priemerná veľkosť písmen strednej výšky je 3 – 4 mm, hornej a dolnej dĺžky 6 – 8 mm.

KOMUNIKÁCIA A SLOH - obsah tvorí:

- tvorenie viet obmieňaním slov a dopĺňovanie viet vhodnými výrazmi,
- pomenúvanie pozorovaných predmetov, javov a vlastnej činnosti (vyjadriť sa o nich),
- **odpovede na otázky,**
- odpovede na otázky podľa obrázkov, na základe vlastných skúseností, a čítankových textov, odpovede postupne tvoria súvislejší celok, tvorenie otázok k jednoduchému textu,
- **reprodukcia,**
- reprodukovanie kratších textov so synonymickými obmenami slov a viet,
- **rozprávanie,**
- rozprávanie podľa obrázkov a podľa série obrázkov, na základe vlastných zážitkov, rozprávanie podľa spoločne zostavenej osnovy,
- sústredenie sa na podstatné dejové udalosti a dodržiavanie časovej postupnosti dejov,
- vyjadrovanie sa bez opakovania rovnakých slov vo vete,
- **opis,**
- opis triedy, miestnosti, osoby, obrázka s dejovými prvkami, práce v domácnosti, činnosti v dielni, na pracovnom vyučovaní a pod. (aj ústnou formou),
- **formy spoločenského styku,**
- precvičovanie oslovenia známej i neznámej osoby, požiadanie o informáciu, vedieť podať stručnú informáciu, pozdravy,
- vedieť sa predstaviť, ospravedlniť, odovzdať krátky odkaz,
- vedieť napísať pozdrav, blahoželanie na pohľadnici, jednoduché oznámenie na korešpondenčnom lístku (úprava – adresa, dátum, oslovenie, pozdrav, podpis).

ČÍTANIE A LITERATÚRA - obsah tvorí:

- **technika čítania,**
- upevňovanie zručnosti čítať plynule, správne a s porozumením formou aj obsahom primerane náročné umelecké a náučné texty a orientovať sa v nich,
- upevňovanie správneho čítania viet s dôrazom na slovný a vetný prízvuk,
- rozvíjanie a uplatňovanie návykov správneho a ekonomického dýchania, správneho znenia hlasu, starostlivosti artikulácie a spisovnej výslovnosti,
- rozširovanie slovnej zásoby žiakov, presnejšie rozlišovanie významu slov, vyberať vhodný výraz a správne tvoriť vety, odpovedať na otázky z prečítaného textu a s pomocou učiteľa jednoducho reprodukovat obsah podľa jednoduchej osnovy.
- **literárna výchova:**
- osvojovanie si literárnych textov - hlasným čítaním, počúvaním predčítavaného slova alebo hraného textu, počúvaním zvukových nahrávok,
- spájanie obsahu čítaného textu s príslušnou ilustráciou k literárnemu textu- vnímať ju, prežívať ju a rozumieť jej, chápať ilustrácie ukážok v čítanke, v literatúre pre deti a mládež a v časopisoch pre deti,
- orientácia v deji rozprávok, poviedok, povestí a členenie ich deja na časti, pri rozprávaní spájanie jednotlivých častí do celkového deja,
- reprodukcia, prípadne dramatizácia deja rozprávky alebo poviedky s pomocou učiteľa,
- rozprávanie príbehu hlavnej postavy a hodnotenie jej povahových vlastností, určovanie hlavnej myšlienky, času a miesta deja,
- rozlišovať ľudovú a umelú rozprávku, baladu, povesť (bez ich definovania),

- sledovanie vhodných relácií rozhlasu a televízie, príležitostná návšteva filmového a divadelného predstavenia – rozprávanie o sledovaných programoch,
- poézia od detských autorov (napr. L. Podjavorinská, P. O. Hviezdoslav, J. Navrátil, T. Janovic a i.),
- rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. P. Dobšinský, B. Němcová, H. Ch. Andersen, J. a W. Grimmovci, K. Čukotskij, S. Maršak a i.),
- bájky a poviedky o prírode a zvieratkách (napr. R. Móric, L. Ondrejov, D. Štubňa-Zámostský, Ezopove bájky),
- povesti, balady, báje a historické poviedky (napr. K. J. Erben, M. Ďuríčková, J. Horák, S. Chalupka, A. Jirásek, M. Ferko),
- náučná literatúra (napr. J. Ponec, C. Valšík, L. Švihran, V. Ferko, M. Šurinová).

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo slovenského jazyka sa prelína s učivom vlastivedy, matematiky, pracovného vyučovania. Čítanie s porozumením je základom zvládnutia učiva v ostatných vyučovacích predmetoch, je predpokladom dobrých vyučovacích výsledkov žiaka. Piesne, ktoré si žiaci osvojili na hodinách hudobnej výchovy, sa využívajú na motiváciu, oddych a spestrenie vyučovacích hodín. Pri dodržiavaní hygienických požiadaviek využívame v relaxačných cvičeniach prvky telesnej výchovy.

Prierezové témy:

Na hodinách slovenského jazyka často uplatňujeme prvky prierezových tém. Vychádzame pritom z obsahu článkov a básní, prísloví a porekadiel, slohových tém, ale aj gramatických cvičení. Žiaci si prehlbujú svoje environmentálne cítenie, kladný postoj k ochrane života a zdravia a multikultúrny vzťah k európskym a iným národom tvorivými cvičeniami. Tvorbu projektu a prezentáciu zručností uplatníme v slohovej téme „Precestoval som celé Slovensko“.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva budú učitelia využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Budú posilňovať komunikatívnosť žiakov, čitateľskú gramotnosť, tvorivosť a interpretáciu. V praxi to pre učiteľa znamená oslabenie lingvistiky – menej gramatiky a viac aktivít, samostatnej práce a samostatnej komunikácie v rôznych situáciách. Najčastejšie budeme využívať metódy, ktoré budú najviac motivovať žiakov a sú pre nich najvhodnejšie: rozhovor, zážitkové učenie, didaktické hry, hrové aktivity, samostatná práca žiakov, práca s učebnicou, pracovným zošitom, učebnými pomôckami. Vyučovacie hodiny spestríme aj inými učebnými technikami, napr. dramatizáciou, situačnými dialógmi, reťazovými dialógmi, prezentáciou, diskusiou, interview, navodením životných situácií. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách či návštevu školskej knižnice.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol

vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých žiakov má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného metodického pokynu MŠ SR - " Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie“. Kritériá hodnotenia sú schválené predmetovou komisiou.

Učebné zdroje:

1. Slovenský jazyk pre VI. ročník špeciálnych základných škôl - Mgr. Jozef Belanský, Mgr. Milena Belanská, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 376/2000-44 zo dňa 22. júna 2000 ako učebnicu pre VI. ročník špeciálnej základnej školy s mentálnym postihnutím.
2. Pracovný zošit zo slovenského jazyka pre VI. ročník špeciálnych základných škôl - Mgr. Jozef Belanský, Mgr. Milena Belanská, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 376/2000 - 44 zo dňa 22. júna 2000 ako pracovný zošit pre VI. ročník špeciálnej základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím.
3. Čítanka pre VI. ročník špeciálnych základných škôl – PaedDr. Mária Barancová, PhDr. Peter Pavlis, CSc, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 466/2000 – 44 zo dňa 6. septembra 2000 ako učebnicu pre VI. ročník špeciálnej základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím.
4. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. mája 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. septembra 2016.

9.2 Matematika

Matematika pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	VI. ročník
Štátny vzdelávací program	4
Školský vzdelávací program	1
Spolu	5

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v VI. ročníku 4 vyučovacie hodiny týždenne na matematiku. V školskom vzdelávacom programe sme pridali jednu vyučovaciu hodinu týždenne bez rozšírenia obsahu, ktorá bude zameraná na upevnenie a precvičenie učiva.

Charakteristika predmetu:

Predmet matematika je založený na získavaní nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových schopností žiakov. Nové matematické vedomosti sa aplikujú do reálnych situácií. Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej triede je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole. Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru. Pri budovaní matematických schopností, zručností a návykov sa berú do úvahy individuálne schopnosti žiaka. Prostredníctvom matematiky a vďaka individuálnemu prístupu pedagóga získava žiak základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokáže s prihliadnutím na aktuálny stupeň vývinu aplikovať vo svojom živote.

Ciele predmetu:

Cieľom predmetu matematika v špeciálnych triedach je, aby žiak získal schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote, osobnom i pracovnom. Námety matematických úloh zodpovedajú skúsenostiam a mentálnej úrovni žiakov špeciálnych tried. Všeobecným cieľom matematiky je rozvíjať logické a kritické myslenie žiakov, schopnosť riešiť problém samostatne, ale i v skupinách. Ciele predmetu matematiky sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Ciele vyplývajúce z obsahu učiva matematiky v VI. ročníku :

- Opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčítať a odčítať v obore do 1 000,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel v obore do 10 000,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla do 10 000 spamäti a písomne,
- vedieť násobiť a deliť 10, 100 a 1 000,
- osvojiť si základné jednotky času,
- vedieť merať a rýsovať úsečky, rýsovať rôznobežky, rovnobežky a kolmice, štvorec a obdĺžnik,
- osvojiť si popis základných vlastností kocky a kvádra.

Kľúčové kompetencie:

Žiak VI. ročníka disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.
-

Obsah predmetu :

ARITMETIKA

I. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1000

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávané výstupy:
Rozvíjať matematické myslenie. Získavať nové vedomosti, zručnosti a matematické postupy. Získať schopnosť využiť matematické vedomosti. Čítať s porozumením. Rozvíjať slovnú zásobu.	Sčítavanie a odčítavanie násobkov 100 (200+500, 700-500). Pričítavanie a odčítavanie jednociferných a dvojciferných čísel k násobkom 100 (500+6, 500+26, 306-6, 485-85). Ďalšie príklady sčítavania a odčítavania spamäti i písomne v obore do 1 000 bez prechodu cez základ (320 + 126, 850 – 120). Písomné sčítanie, keď je súčet násobkom 10, písomné odčítanie od čísla, ktoré je násobkom 10. 134 620 <u>166</u> <u>- 318</u> Písomné sčítanie a odčítanie bez prechodu i s prechodom cez základ. 232 897 186 245 <u>145</u> <u>-125</u> <u>109</u> <u>- 128</u> Vzťah o viac, o menej. Riešenie slovných úloh.	Spamäti sčítavať a odčítavať prirodzené čísla bez prechodu cez základ s využitím rozkladu v obore do 1000. Písomne sčítavať aj odčítavať prirodzené čísla bez prechodu aj s prechodom cez základ v obore do 1 000. Správne podpisovať čísla pri písomnom sčítaní a odčítaní. Príklady na písomné odčítanie riešiť spôsobom : „Koľko mi chýba do ..“. Skontrolovať si výpočet skúškou správnosti. Zdokonaľovať matematické zručnosti. Objasniť jednoduché slovné úlohy. Používať správne úsudok.

II. Násobenie a delenie v obore do 100

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávané výstupy:
Rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť. Pracovať vo dvojiciach, v tíme. Veriť si vo vlastné schopnosti.	Opakovanie a upevnenie násobenia a delenia do 60. Zopakovanie násobkov 1 – 6. Precvičenie násobenia 0. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 100. Násobilka číslom 7, 8, 9, 10 – pamäťový zápis. Tvorenie, zápis a riešenie slovných príkladov na násobenie a delenie v obore násobiliek do 100.	Naučiť sa rady násobkov v obore do 100. Chápať podstatu násobenia a delenia. Správne použiť početový výkon pri riešení jednoduchých slovných úloh.

III. Prirodzené čísla v obore do 10 000. Sčítanie a odčítanie

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávané výstupy:
Rozvíjať logické myslenie. Využívať matematické poznatky v praktických činnostiach, rozvíjať matematické myslenie. Získať nové vedomosti, zručnosti. Získať schopnosť použiť matematiku v praktickom živote.	Počítanie po jednotkách, desiatkach, stovkách, tisíckach. Násobky čísel 10, 100, 1 000 a precvičovanie na jednotkách dĺžky, hmotnosti a objemu. Čítanie a písanie číslíc. Usporiadanie čísel, číselná os. Porovnávanie čísel a zápis pomocou znakov =, <, >. Riešenie jednoduchých nerovnic postupným dosadzovaním. Riešenie slovných úloh na porovnávanie čísel. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti. Príklady typu : $1\ 000 + 5\ 000$, $2\ 000 + 500$, $7\ 000 + 300 + 10$, $3\ 000 + 600 + 20 + 5$, $5\ 000 - 2\ 000$, $2\ 500 - 500$, $3\ 200 - 2\ 000$, $6\ 500 - 5\ 000$. Písomné sčítanie a odčítanie bez prechodu cez základ ($2\ 550 + 1\ 230$, $4\ 529 - 1\ 142$). Písomné sčítanie čísel v prípadoch, keď je súčet násobok čísel 10, 100, 1 000, písomné odčítanie od čísel, ktoré sú násobkom 10, 100, 1 000 ($1\ 325 + 1\ 675$, $6\ 955 - 1\ 415$), písomné sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ ($2\ 456 + 1289$, $6\ 128 - 3\ 129$).	Poznať a vedieť písať čísla v obore do 10 000. Orientovať sa na číselnej osi, v číselnom rade. Porovnávať čísla a použiť pri tom správne znaky. Správne zapisovať čísla pri písomnom počítaní. Poznať princíp sčítania a odčítania. Zdokonaľovať matematické zručnosti. Používať správne úsudok. Nezabúdať na zvyšky pri počítaní.

IV. Jednotky času

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávané výstupy:
Dokázať využiť získané vedomosti a zručnosti v praktickom	Základné jednotky sekunda, minúta, hodina. Určovanie času.	Orientovať sa v čase. Určovať čas podľa hodiniek. Poznať jednotky času. Poznať a vedieť správne použiť potrebné

živote. Chápať základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti.		pojmy.
---	--	--------

GEOMETRIA

Rozvíjajúce ciele:	Obsah:	Očakávané výstupy:
<p>Dbáť na presnosť pri meraní a úhl'adnosť pri rysovaní. Dbáť na rozvoj jemnej motoriky. Rozvíjať slovnú zásobu. Pochopiť súvislosti medzi geometriou a praxou.</p>	<p>I. Dĺžka úsečky Jednotky dĺžky mm a km. Premieňanie jednotiek. Meranie dĺžky, rysovanie úsečiek danej dĺžky (aj v mm).</p> <p>II. Rôznobežky, rovnobežky, kolmice Rysovanie priamok daným bodom a danými dvoma bodmi. Rysovanie rôznobežných a rovnobežných priamok, rysovanie kolmíc pomocou trojuholníka s ryskou. Pravý uhol.</p> <p>III. Rovinné obrazce Trojuholník, štvorec, obdĺžnik. Vyznačovanie, popis, vlastnosti strán. Rysovanie štvorca a obdĺžnika.</p> <p>IV. Geometrické telesá. Popis základných vlastností – kocka, kváder.</p>	<p>Rysovať úsečku danej dĺžky aj v mm. Rozumieť princípu súčtu a rozdielu dĺžok úsečiek. Napísať a prečítať matematický zápis. Poznať jednotky dĺžky- km, mm a ich praktický význam. Premieňať jednotky dĺžky cm – mm.</p> <p>Osvojiť si pojmy rovnobežky, rôznobežky a kolmice a vedieť ich aj . Určiť kolmosť pomocou pravítka.</p> <p>Poznať geometrické obrazce , ich vlastnosti a osvojiť si postup konštrukcií.</p> <p>Pomenovať telesá -kocka, kváder. Poznať ich vlastnosti a vedieť ich popísať na modeli.</p>

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo z matematiky sa prelína s učivom vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, pracovného vyučovania. Na oddych a spestrenie hodiny využívame piesne naučené na hodinách hudobnej výchovy. Na motiváciu sa využívajú básne a úryvky z detskej literatúry. Prvky telesnej výchovy využívame v relaxačných cvičeniach pri dodržiavaní hygienických požiadaviek.

Prierezové témy:

Na hodinách matematiky uplatňujeme aj prvky prierezových tém. Vychádzame pri tom z učebnice matematiky pre 6. ročník špeciálnych tried, ktorá má na každej strane v dolnej časti slovenské príslovia, porekadlá, úslovia a pranostiky, ktoré využijeme na environmentálnu výchovu, multikultúrnu výchovu, tému ochrany života a zdravia. Tvorbu projektu a prezentáciu zručnosti uplatníme primerane mentálnej úrovni žiakov v tematickom celku „Jednotky času“.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Budeme uplatňovať metódy, ktoré rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov pri samostatnej práci s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Využívať metódy, ktoré vyplývajú z obsahu učiva, cieľov, zloženia triedy. Najúčinnjšími metódami je vysvetľovací rozhovor, motivačný rozhovor, zážitkové učenie, didaktické hry, hrové aktivity, práca s obrázkami, grafmi, samostatná práca žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Metódy, ktoré sa blížia objaviteľskému postupu a rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách. Budeme dbať na to, aby sa správne používala zásada názornosti v závislosti od intelektovej úrovne žiakov, aby sa nebrzdil rozvoj ich abstraktného myslenia, čo je jedným z dôležitých cieľov matematiky.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých žiakov má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného metodického pokynu MŠ SR - " Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie“. Kritériá hodnotenia sú schválené predmetovou komisiou.

Učebné zdroje:

1. Matematika pre VI. ročník špeciálnych základných škôl – Mgr.Lýdia Melišková, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 81/2003 – 065 zo dňa 17.6.2003 ako učebnicu pre 6. ročník špeciálnej základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím.
2. Matematika pre VI. ročník špeciálnych základných škôl , pracovný zošit I. a II. časť – Mgr. Lumír Krejza, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 335/2003 – 095 dňa 28.11.2003 ako pracovný zošit pre VI. ročník špeciálnej základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím.
3. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. mája 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. septembra 2016.

9.3 Informatika

Informatika pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	VI. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v VI. ročníku 1 vyučovaciu hodinu týždenne na informatiku. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu bez rozšírenia obsahu.

Charakteristika predmetu:

Predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika, rozvíja ich myslenie žiakov. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Dôležitý význam informatiky je pri hľadaní informácií na internete pre ostatné vyučovacie predmety. Počítačová zručnosť je nevyhnutná pri vzdelávaní žiakov a ich zaradení na trhu práce.

Ciele predmetu:

Cieľom informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Cieľom vyučovacieho predmetu je zdokonaľiť sa v práci s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

Ciele vyplývajúce z obsahu:

- Zopakovať a rozšíriť poznatky a zručnosti z piateho ročníka,
- rozšíriť poznatky a zručnosti pri práci s myšou a klávesnicou,
- oboznámiť sa s prostredím jednoduchého textového editora,
- písať a upraviť text, doplniť text o obrázok,
- získať základy algoritmického myslenia,
- vedieť pracovať v programe Skicár,
- spustiť CD, DVD, hru cez Internet,
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt.

Kľúčové kompetencie:

Žiak VI. ročníka disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,

- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

Obsah predmetu:

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard:
Informácie okolo nás	<p>Oboznámenie sa s počítačom Pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy. Samostatné ovládanie klávesnice a myši.</p> <p>Textový dokument, čísla a znaky, slová vety, jednoduché formátovanie, textové efekty. Práca v textovom editore, písanie a upravovanie textu, jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka, kurzíva). Mazanie a ukladanie dokumentu. Dopĺňanie textu o obrázok, ilustráciu. Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov.</p>
Komunikácia prostredníctvom IKT	<p>E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár. Posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, učiteľke, spolužiakom). Samostatne alebo s pomocou otvoriť schránku, prečítať, napísať a poslať e-mail. Ochrana osobných údajov v e-mailovej komunikácii. Využitie adresára, zisťovanie e-mailových adries spolužiakov, rodičov.</p> <p>www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe Osvojenie pojmov - www, webový prehliadač, webová stránka. Uvedomenie si bezpečnostných rizík pri práci s Internetom. Vyhľadávanie informácií na Internete a ich správne použitie. Detské webové stránky, on-line hry – výber.</p>
Postupy, riešenie problémov	<p>Oboznámenie sa s pojmami - detský programovací jazyk, elementárne príkazy Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí. Práca s programom Skicár - otvorenie programu, popis panela nástrojov, osvojenie si práce s nástrojmi: pero, štetec, čiara, paleta, práca s farebnou výplňou. Uloženie súboru, dokončenie existujúceho súboru, úpravy.</p>
Princípy fungovania IKT	<p>Funkcie vybraných klávesov Práca s klávesnicou: používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock.</p> <p>Tlačiareň Funkcia tlačiarne. Zapínanie a vypínanie, vkladanie papiera, poznávanie funkcie jednotlivých tlačidiel.</p> <p>CD mechanika Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD a DVD cez „tento počítač“. Spúšťanie hry a hudby z CD.</p> <p>Ukladanie informácií, súbor Uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie.</p>

Informačná spoločnosť	<p>Informačné technológie v škole Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety (napr. Encyklopédia prírody, Vedomosti v hrsti, Oskar na farme, Oskar pri jazere, Oskar v lese).</p> <p>Voľný čas a IKT Počítačové hry, hudba, filmy. Ovládanie jednoduchých hier.</p>
------------------------------	--

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo z informatiky sa prelína s učivom z vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, matematiky, hudobnej výchovy, výtvarnej výchovy. Pri dodržiavaní hygienických požiadaviek využívame prvky telesnej výchovy v relaxačných cvičeniach. V predmete informatika sa buduje informatická kultúra.

Na informatike v rámci dopravnej výchovy žiaci získavajú informácie o bezpečnosti v cestnej premávke. Hravou formou sa oboznamujú s dopravnými značkami (prostredníctvom grafického editora), simulovaním rôznych dopravných situácií si osvojujú zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke.

Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. V predmete informatika žiaci majú možnosť získať prostredníctvom siete Internet informácie o rôznych globálnych problémoch a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíjajú u žiakov kompetencie vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Najčastejšie používanými metódami sú: rozhovor riadený rozhovor, demonštrácia učiteľom, priebežná demonštrácia, samostatná práca žiakov, skupinová práca žiakov, hra.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektívnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých žiakov má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného metodického pokynu MŠ SR - " Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie“. Kritériá hodnotenia sú schválené predmetovou komisiou.

Učebné zdroje:

Pre žiakov neexistuje zatiaľ oficiálne schválená učebnica, s ktorou by mohli pracovať.

Učebnicové zdroje pre učiteľa:

1. Informatika okolo nás
2. Informatika – učebnica pre ZŠ
3. Práca so Skicárom
4. Informatika s Tomíkom, Marek Tomusko, Pavol Lauko, prvá slovenská interak. Učebnica
5. Internetové zdroje: www.infovek.sk,
www.modernyucitel.sk, www.bezpecnenainternete.sk, www.alik.cz,
www.infovekacik.sk
6. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. mája 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. septembra 2016.

9.4 Vlastiveda

Vlastiveda pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	VI. ročník
Štátny vzdelávací program	3
Školský vzdelávací program	0
Spolu	3

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v VI. ročníku 3 hodiny týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu bez rozšírenia obsahu.

Charakteristika predmetu:

Predmet vlastiveda v IV. – VI. ročníku špeciálnych tried pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia integruje základné poznatky o prírodných, spoločenských, technických a historických javoch a procesoch. Základné vedomosti a poznatky poskytuje žiakom primeraným spôsobom a adekvátnymi formami a metódami. Žiakov vedie k láske k svojej vlasti, k úcte, k histórii Slovenska, vychováva ich k ochrane životného prostredia, ochrane svojho zdravia. Má podporiť a upevniť kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Ciele predmetu:

Cieľom predmetu vlastiveda v VI. ročníku špeciálnej triedy je primeranými metódami a formami oboznámiť žiakov so základnými poznatkami o Zemi, osvojiť si základné poznatky o svojej vlasti a jej histórii. Osvojiť si základné vedomosti o človeku a živej a neživej prírode.

Ciele vyplývajúce z obsahu:

- Oboznámiť sa so začiatkom našich národných dejín,
- orientovať sa na mape Slovenskej republiky,
- prehĺbiť si poznatky o človeku,
- získať poznatky o niektorých nerastoch a horninách,
- oboznámiť sa s praktickým meraním a vážením materiálov,
- získať praktické poznatky z chémie a fyziky.
-

Kľúčové kompetencie:

Žiak VI. ročníka disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,

- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

Obsah predmetu:

Obsah predmetu tvorí 8 tematických celkov

Tematický celok	Téma	Obsah	Očakávané výstupy:
Zem a jej zobrazenie	Glóbus Orientácia na mape	Zmenšená napodobenina Zeme - glóbus. Mapa sveta. Svetadiely. Oceány. Zmenšený obraz územia – mapa. Značky na mape. Vysvetlivky na mape. Svetové strany.	Pracovať s mapou. Utvoriť si základné návyky a zručnosti pri práci s mapou. Orientovať sa na mape. Poznať farebné značenie na mape. Chápať striedanie dňa a noci, ročných období.
Slovenská republika	Slovenská republika	Vznik SR. Poloha SR. Podnebie. Povrch – nížiny, pohoria, rieky, jazerá, umelé vodné nádrže. Priemysel. Poľnohospodárstvo. Obyvateľstvo. Štátne symboly – štátny znak, štátna vlajka, štátna pečať, štátna hymna.	Zaujímať sa o svoju vlasť, kladný vzťah ku vlasti. Orientovať sa na mape pomocou farieb, vyhľadať a poznať povrch, vodstvo, mestá. Oboznámiť sa so štátnymi symbolmi SR.
	Bratislava	Bratislava – hlavné mesto SR, sídlo republikových orgánov a inštitúcií. Historické a kultúrne pamiatky v Bratislave. Priemysel a doprava v Bratislave. Vzdelávanie v Bratislave.	Ovládať základné vedomosti o hlavnom meste SR.
	Juhozápadné Slovensko	Povrch – pohoria, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Nerastné bohatstvo. Poľnohospodárska výroba. Významné mestá (Nitra, Modra, Trnava, Komárno, Šahy, Piešťany, Trenčín, Prievidza, Bojnice, Považská Bystrica) a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.	Osvojiť si základné vedomosti o svojej vlasti. Využiť získané vedomosti v praxi. Orientovať sa na mape Slovenska. Poznať významné mesta v jednotlivých oblastiach

	<p>Severné Slovensko</p> <p>Stredné Slovensko</p> <p>Východné Slovensko</p>	<p>Povrch – pohoria, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Nerastné bohatstvo. Poľnohospodárska výroba. Lesy. Významné mestá (Žilina, Ružomberok, Smokovce, Poprad, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Svit, Kežmarok) a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.</p> <p>Povrch – pohorie, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá (Banská Bystrica, Zvolen, Sliač, Žiar nad Hronom, Martin, Kremnica, Banská Štiavnica, Brezno) a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.</p> <p>Povrch – pohorie, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá (Košice, Trebišov, Bardejov, Humenné, Rožňava, Michalovce, Levoča, Prešov, Spišská Nová Ves) a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.</p>	<p>Slovenska.</p> <p>Vymenovať najväčšie rieky Slovenska.</p> <p>Poznať pohoria Slovenska.</p> <p>Poznať chránené prírodné oblasti – ich význam, správanie sa v týchto oblastiach.</p> <p>Chápať význam poľnohospodárskej a priemyselnej výroby.</p> <p>Zaujímať sa o mesto v ktorom žijeme – o Košice.</p> <p>Poznať históriu Košíc, historické i kultúrne pamiatky mesta. Členenie Košíc, príroda okolia mesta . Zaujímavosti Košíc a ich okolia.</p>
<p>Začiatky našich národných dejín (5. – 15. storočie)</p>	<p>Príchod Slovanov na naše územie</p> <p>Samova ríša</p> <p>Veľkomoravská ríša</p>	<p>Starí Slovania. Rod , kmeň. Život Slovanov, zvyky, bohovia. Hradiská.</p> <p>Avari. Franský kupec Samo. Samova ríša – prvý pokus o vytvorenie štátu.</p> <p>Nitrianske kniežatstvo – Pribina. Moravské kniežatstvo - Mojmír I. Vznik Veľkomoravskej ríše – 1. Slovanského štátu.</p>	<p>Zaujímať sa o históriu našej krajiny. Rozvíjať vlastenecké cítenie.</p> <p>Oboznámiť sa so životom našich predkov.</p> <p>Osvojiť si základné poznatky o národných dejinách, významných osobnostiach</p>

	<p>Cyril a Metod</p> <p>Rozkvet a pád veľkomoravskej ríše</p> <p>Slovensko súčasťou uhorského štátu</p> <p>Románska kultúra</p> <p>Slovensko v 12. – 14. st.</p> <p>Slovensko v 14.-15.st.</p> <p>Gotická kultúra a jej pamiatky na Slovensku.</p> <p>Husitské hnutie</p> <p>Matej Korvín</p>	<p>Knieža Rastislav. Cyril a Metod. Písmo hlaholika.</p> <p>Knieža Svätopluk. Príčiny rozpadu Veľkomoravskej ríše/906/</p> <p>Začlenenie územia dnešného Slovenska do Uhorska, kráľ Štefan I. Život vo feudálnom Uhorsku. Rozdelenie na župy – župan.</p> <p>Románsky umelecký sloh v architektúre. Románske prvky na Spišskom hrade.</p> <p>Vznik, rozvoj a správa miest, architektúra, obyvatelia miest. Vpády Tatarov.</p> <p>Rozvoj remesiel, zakladanie cechov. Slovensko – najrozvinutejšia časť Uhorska. Matúš Čák Trenčiansky.</p> <p>Gotický sloh. Chrám sv. Alžbety v Košiciach.</p> <p>Majster Ján Hus. Vznik husitského hnutia. Ján Žižka. Husiti na Slovensku.</p> <p>Uhorský kráľ Matej Korvín. Vznik univerzity Academia Istropolitana v r. 1467</p>	<p>a historických pamiatkach.</p> <p>Uvedomiť si význam pôsobenia Cyrila a Metoda na našom území.</p> <p>Vážiť si schopnosti Slovákov žijúcich v minulosti.</p> <p>Vážiť si histický i kultúrny odkaz našich predkov.</p>
<p>Živá príroda</p>	<p>Človek a starostlivosť o jeho zdravie.</p> <p>Vývojové etapy v živote človeka.</p> <p>Stavba ľudského tela.</p> <p>Zdravie a choroba, infekčné choroby.</p>	<p>Človek. Vývin človeka a obdobia ľudského života – detstvo, dospievanie, dospelosť, stredný vek, staroba.</p> <p>Stavba ľudského tela – telo človeka, kostra trupu, hornej a dolnej končatiny.</p> <p>Zdravie a choroba. Infekčné ochorenia – chrípka, žltáčka, šarlach, osýpky, infekčná</p>	<p>Získať nové a prehĺbiť už získané poznatky o človeku, o jednotlivých obdobiach človeka a ochrane jeho zdravia, o stavbe ľudského tela. Rozšíriť si poznatky o hygiene a správnej výžive.</p>

	<p>Základné hygienické pravidlá.</p> <p>Zásady správnej výživy.</p> <p>Prvá pomoc pri úrazoch a zlomeninách.</p>	<p>hnačka, AIDS, tuberkulóza, mumps, svrab.</p> <p>Základné hygienické pravidlá – zuby, ruky, vlasy, telo, odev, obuv.</p> <p>Zásady správneho stravovania.</p> <p>Silné krvácanie, krvácanie z nosa, rezná rana, zlomenina, 5T.</p>	
Neživá príroda	<p>Uhlie, ropa, zemný plyn, kamenná soľ, železná ruda.</p> <p>Piesok, žula, hlina, vápenec – stavebný materiál.</p> <p>Výroba malty – laboratórna práca.</p>	<p>Vznik, ťažba, výskyt, využitie uhlia, ropy, zemného plynu, kamennej soli a železnej rudy.</p> <p>Vznik, ťažba, výskyt využitie piesku, žuly, hlíny, vápenca..</p> <p>Postup na výrobu malty.</p>	<p>Získať a prehĺbiť si poznatky o neživej prírode. Rozvíjať vzťah a uvedomiť si potrebu chrániť prírodu.</p>
Poznávanie látok	<p>Veci a látky</p> <p>Vlastnosti látok</p> <p>Zmeny látok</p>	<p>Veci zhotovené z rôznych látok</p> <p>Tuhé látky</p> <p>Kvapalné látky</p> <p>Plynné látky</p> <p>Topenie, tavenie, tuhnutie, rozpustnosť, korózia kovov</p>	<p>Záujem o veci a látky, ktoré nás obklopujú.</p> <p>Osvojené základné poznatky prenášať do praxe.</p> <p>Poznať vlastnosti vybratých látok.</p> <p>Vedieť sa orientovať v rôznych publikáciách, napr. encyklopédiách.</p>
Porovnávanie a meranie	<p>Dĺžka</p> <p>Hmotnosť</p> <p>Objem</p>	<p>Jednotky dĺžky</p> <p>Postup pri meraní</p> <p>Jednotky hmotnosti</p> <p>Druhy váh</p> <p>Jednotky objemu</p> <p>Postup pri meraní objemu</p>	<p>Merat' a vážiť vecí, spolužiakov.</p> <p>Poznať rôzne druhy váh.</p> <p>Vzbudiť záujem o praktické činnosti.</p>

	<p>Teplota</p> <p>Čas</p>	<p>kvapalín</p> <p>Jednotky teploty</p> <p>Druhy teplomerov</p> <p>Jednotky času</p> <p>Druhy hodín</p> <p>Striedanie dňa a noci</p> <p>Striedanie ročných období</p>	<p>Merat' objem, teplotu, čas.</p> <p>Poznať rôzne druhy teplomerov, hodín.</p> <p>Utvoriť si základné návyky a zručnosti pri praktickom meraní a vážení.</p> <p>Pozorovať striedanie dňa a noci, ročných období.</p>
<p>Elektrická energia</p>	<p>Energia</p> <p>Výroba elektrickej energie</p> <p>Šírenie elektrickej energie</p> <p>Využitie elektrickej energie</p> <p>Elektrospotrebiče</p> <p>Požiar</p>	<p>Forma energie – elektrina</p> <p>Elektrárne – ich rozdelenie</p> <p>Elektrické vedenie, vodiče, nevodiče – izolanty</p> <p>Premena elektrickej energie na svetelnú, pohybovú a tepelnú energiu. Šetrenie energie.</p> <p>Zásady pri používaní el. spotrebičov.</p> <p>Možnosti vzniku požiaru</p> <p>Spôsoby hasenia požiaru</p> <p>Číslo 150 a 112</p>	<p>Poznať využitie el. energie.</p> <p>Poznať druhy elektrární.</p> <p>Osvojiť si základné poznatky z električky.</p> <p>Chápať význam šetrenia el. energie.</p> <p>Utvoriť si základné návyky a zručnosti pri manipulácii s el. spotrebičmi.</p> <p>Ovládať zásady prevencie požiaru.</p> <p>Osvojiť si postup pri vypuknutí požiaru</p>

Medzipredmetové vzťahy:

Medzi vlastivedou a ostatnými výchovno-vzdelávacími predmetmi existuje mnoho medzipredmetových vzťahov. Na základe komunikačných zručností získaných v slovenskom jazyku si žiaci osvojujú vedomosti a zručnosti o prírodných a spoločenských javoch. Zručnosti získané v matematike - porovnávanie a meranie - sú žiakom východiskom na osvojovanie nových vedomostí pri manipulácii s rozličným materiálom. Využívaním ukážok z hudobnej tvorby a ilustrácií z literatúry zameriavame žiakov na umenie okolo seba,

na históriu kultúry zvykov a ľudových tradícií. Na predmete vlastivedy využijú žiaci aj získané výtvarné zručnosti.

Prierezové témy :

Aplikovaním prvkov prierezovej témy ochrana života a zdravia sa integrujú postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách a pri pobyte a v pohybe v prírode. Žiaci si uvedomia dôležitosť dodržiavania hygienických návykov a správnej výživy pre ochranu a zdravie človeka. Environmentálnou výchovou vstúpime žiakom vedomosti, zručnosti a schopnosti vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí a vnímať životné prostredie a jeho ohrozenie na celom svete. Na hodinách vlastivedy majú svoje využitie aj multikultúrna výchova, ktorá sa dotýka medziludských vzťahov. Tvorbu projektu a prezentácii zručnosti uplatníme s prihliadnutím na mentálne postihnutie žiakov v tematickom celku Slovenská republika.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Vo vlastivede je to motivačný rozhovor, vysvetľovací rozhovor, zážitkové učenie, práca s obrázkami, mapou a rôznymi publikáciami, tvorba jednoduchého projektu. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách a návštevu školskej knižnice.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých žiakov má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného metodického pokynu MŠ SR - " Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospěchu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie“. Kritériá hodnotenia sú schválené predmetovou komisiou.

Učebné zdroje:

1. Vlastiveda pre VI. ročník špeciálnych ZŠ – Mgr. Silvia Škultétyová, Mgr. Jarmila Žišková, schválilo Ministerstvo školstva SR pod č. 601/2000 – 44 zo dňa 24. novembra 2000 ako učebnicu pre 6. ročník špeciálnej základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím.
2. Pracovný zošit - Mgr. Silvia Škultétyová, Mgr. Jarmila Žišková, 2001, schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom 227/2001 – 44 dňa 2.5.2001 ako pracovný zošit k učebnici Vlastiveda pre 6. ročník špeciálnej ZŠ pre žiakov s mentálnym postihnutím.
3. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. mája 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. septembra 2016.

9.5 Pracovné vyučovanie

Pracovné vyučovanie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	VI. ročník
Štátny vzdelávací program	4
Školský vzdelávací program	0
Spolu	4

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v VI. ročníku 4 hodiny týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Charakteristika predmetu:

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne. Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov. V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

Ciele predmetu:

Hlavné ciele pracovného vyučovania, ktoré budeme aplikovať vo výchovno-vzdelávacom procese:

- Upevňovať zručnosti získané v nižších ročníkoch,
- osvojiť si základné vedomosti a zručnosti v spracovaní pôdy, siatí semien, sadení priesad a zbere plodín,
- upevniť poznatky o základných druhoch dreva a prehliť manuálne zručnosti pri práci s ním,
- oboznámiť sa s vlastnosťami organického skla a novoduru, s ich použitím v praxi,
- zdokonaľovať osvojené rozličné spôsoby montáže a demontáže,
- osvojiť si manuálne zručnosti pri práci so strojčkami na mletie mäsa, maku, strúhanky,
- osvojiť si názvoslovie pracovných nástrojov a postupov.
-

Kľúčové kompetencie:

Žiak VI. ročníka disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

Obsah predmetu:

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke **pestovateľské práce** sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny. Vzhľadom na to, že naša škola nemá vlastný školský pozemok, práce na školskom pozemku nahradíme inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

Tematický celok:	Téma:	Obsah:	Kompetencia (spôsobilosť):
Sebaobslužné činnosti	Osobná hygiena Obviazať poranenie na ruke alebo na nohe	Umývanie, kúpanie. Prípravky a pomôcky pre osobnú hygienu. Čistota bielizne. Ošetrovanie rán pri krvácaní. Prvá pomoc pri popáleninách.	Pravidelne si čistiť zuby. Dodržiavať osobnú hygienu. Dbať na čistotu bielizne. Poznať obväzový materiál a techniku obväzovania. Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri drobných úrazoch a popálení. Vyhýbať sa úrazom.

Práce v dielni	Práce s papierom a kartónom	Výroba papiera. Kartonážne práce. Zhotovovanie skladačiek. Zošívanie listov. Vlepovanie vložky.	Poučiť sa o výrobe papiera. Merat', strihať, rezať kartón. Narezávať podľa pravítka. Ohýbať a prebijať kartón. Zošívať listy dvojslučkovým a osmičkovým stehom. Vlepovať vložky do mäkkých obalov. Používať formičky a profilové šablóny. Farbiť a lakovať výrobky. Pracovať s pilinovou kašou.
	Modelovanie	Modelovanie drobných predmetov. Vlastnosti modelovacích materiálov.	Oboznamovať sa s vlastnosťami modelovacích materiálov. Porovnávať rozdiely medzi nimi. Zhotovovať zložitejšie modely z konštrukčnej stavebnice z plastu aj z kovovej stavebnice. Zostavovať priestorové modely z kartónových vystrihovačiek. Poznať názvy pracovných nástrojov a ich funkciu. Oboznámiť sa so štruktúrou dreva. Rozoznať mäkké a tvrdé drevo. Merat', upínať, rezať, orezávať, hladiť, vítať, spájať klincami, moriť mäkké drevo. Oboznámiť sa s rezaním a opracúvaním tvrdého dreva. Zdokonaľiť sa v technikách z predchádzajúceho ročníka - vyrovnávať, ohýbať, strihať, píliť a začisťovať konce mäkkého drôtu. Vyrovnávať klince. Vytvárať meandre z drôtu podľa nákresu v skutočnej veľkosti. Zhotovovať figúrky z drôtu a nastrihaných plechových pásikov. Vystrihovať, vysekávať, rezať materiál podľa kovového pravítka, zošívať. Rozoznať prírodný materiál od
	Montážne a demontážne práce	Konštrukcie z plastovej stavebnice. Konštrukcie z kovovej stavebnice. Priestorové modely.	
	Práca s drevom	Pracovné nástroje. Štruktúra dreva Mäkké drevo. Tvrdé drevo.	
	Práca s kovom	Techniky z predchádzajúcich ročníkov. Meandre z drôtu. Figúrky z drôtu.	
	Práca s kože alebo koženky	Jednoduché práce z kože alebo koženky.	
	Práca s rozličným materiálom	Prírodný materiál. Odpadový materiál.	

			<p>odpadového. Vtláčať, maľovať, vytvárať mozaiku. Obrazce z prírodného materiálu. Strihať, lepiť, vytvárať priestorové obrázky z odpadového materiálu.</p>
Pestovateľské práce	Izbové rastliny	Ošetrovanie izbových rastlín.	Umývať rastlinu, čistiť črepník. Odstraňovať pleseň a mach. Oboznámiť sa so zásadami správneho zalievania.
	Klíčidlá	Niektoré druhy klíčidiel. Zásady klíčenia.	Pracovať s klíčidlom.
	Okopaniny	Význam okopanín. Druhy okopanín. Založenie pokusu na klíčenie zemiakov.	Pozorovať klíčenie obilnín. Osvojiť si vedomosti o pestovaní zemiakov. Založiť pokus.
	Strukoviny	Základné podmienky a postup pri pestovaní strukovín- založenie pokusu.	Osvojiť si vedomosti o pestovaní strukovín. Založiť pokus.
	Buriny	Hlavné druhy burín.	
	Herbár	Poznávanie kvetov a listov rastlín. Rastlinky a kvetiny v okolí školy.	Oboznámiť sa s hlavnými druhmi burín. Poznať ich škodlivosť a zásady boja proti nim. Založiť herbár. Ukladať kvety a listy poznávaných rastlín.
	Okrasné kvetiny a kry.	Trvalky a okrasné kry.	Siat' semená kvetín do debničiek. Presádzať kvetiny. Starostlivosť o okrasné kry.
Práce v domácnosti	Hygiena domácnosti	Kuchynka –orientácia, účelové a praktické vybavenie. Elektrické spotrebiče, kuchynské nástroje. Udržiavanie podlahových krytín.	Vzbudiť záujem o práce v domácnosti. Dodržiavať jednoduché postupy pri domácich prácach – žehlenie, práca s rýchlovarnou kanvicou, pranie. Umývať rôzne druhy podlahových krytín.
	Príprava pokrmov	Príprava zoznamu na nákup. Ekonomické nakupovanie. Dôležité potraviny v kuchyni.	Vedieť postup pri vysávaní. Urobiť jednoduchý nákup. Poznať trvanlivosť potravín a spôsoby ich správneho uskladnenia.

	Šitie	<p>Uskladnenie potravín. Práca s kuchárskou knihou. Zdravá výživa.</p> <p>Príprava raňajok.</p> <p>Čistenie zeleniny a zemiakov.</p> <p>Príprava polievky.</p> <p>Základné stehy – predný zadný, obnitkovací, slučkovací a jednoslučkový steh.</p> <p>Prišívanie.</p> <p>Plátanie a opravy odevov.</p> <p>Háčkovanie</p>	<p>Vedieť pracovať s kuchárskou knihou, vyhľadávať recepty Poznať a dodržiavať zásady zdravej výživy. Vedieť pripraviť raňajky: vajíčko na mäkko, na tvrdo, miešané. Poznať rôzne druhy zeleniny a jej využitie v kuchyni. Vedieť čistiť zeleninu a zemiaky a následné spracovanie surovín. Vedieť pripraviť zeleninovú a zemiakovú polievku. Ušit' vrečko na prezuvky, na príbory, handrovú loptu, zvieratko z plsti. Urobiť výstavku materiálov na ktoré sa dá šiť. Prišívať gombíky rôznymi spôsobmi. Prišívať rozličné spínačky a háčiky. Vyrobiť farebnú mozaiku z gombíkov. Vyrobiť rôzne zvieratká, postavy, veci použitím gombíkov, spínačiek, háčikov. Vybrať vhodnú textíliu na záplatu. Vedieť štopkať odev. Vyrobiť ozdobnú záplatu. Háčkovať krátky stĺpik, dlhý stĺpik. Uháčkovať podložku pod pohár. Pokúsiť sa háčkovať rukavice, čiapku.</p>
--	-------	--	---

Medzipredmetové vzťahy:

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností žiakov s mentálnym postihnutím - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Metódy názornosti, konkrétosti, postupnosti a individuálneho prístupu budú vyučujúci uplatňovať na každej hodine pracovného vyučovania. Budú aplikovať metódy motivujúce prácu dieťaťa, aktivizujúce pracovný záujem, monologické metódy - prednáška, rozprávanie, vysvetľovanie, opis pracovných činností, demonštračné metódy, ktorými učiteľ sprostredkováva žiakovi mnohozmyslové zážitky, ktoré získava počúvaním opisu pracovných činností a prehliadkou, vyhmataním objektu. V pracovnej príprave ide o demonštráciu pracovných postupov, nástrojov, operácií, materiálov a podmienok práce.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých žiakov má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného metodického pokynu MŠ SR - " Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie“. Kritériá hodnotenia sú schválené predmetovou komisiou.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. mája 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. septembra 2016.

9.6 Výtvarná výchova

Výtvarná výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	VI. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	1
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v VI. ročníku 1 vyučovaciu hodinu týždenne. Vzhľadom na charakter a zameranie predmetu - rozvoj jemnej motoriky a grafomotorických zručností sme posilnili školský vzdelávací program o 1 vyučovaciu hodinu bez rozšírenia obsahu.

Charakteristika predmetu:

Výtvarná výchova umožňuje žiakom poznávať okolitý i svoj vnútorný svet prostredníctvom výtvarných činností a postupne sa formujúceho výtvarného myslenia. Rozvíja schopnosť žiakov citlivo vnímať svet okolo seba, prežívať ho, objavovať v ňom estetické hodnoty, tie chrániť. Osvojovaním výtvarných zručností a techník rozvíjajú žiaci svoju fantáziu, priestorovú predstavivosť, rozvíja sa ich prirodzená potreba vlastného výtvarného vyjadrenia. Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku i psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnych triedach nezastupiteľná. Má široký záber v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné brať do úvahy výtvarnú typológiu detí, no najmä druh a stupeň postihnutia a prihliadať na individuálne možnosti každého žiaka. Vhodné je tiež využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu výtvarná výchova.

Ciele predmetu:

Cieľom výtvarnej výchovy je rozvíjať manuálnu zručnosť, vedomosti i duševnú spôsobilosť žiaka s mentálnym postihnutím. Formovať vkus žiaka. Vytvárať správny vzťah k prírodnej i umeleckej krase. Viest' žiakov k výchove vkusu. Rozvíjať už osvojené výtvarné zručnosti. Estetickými a tvorivými zážitkami zlepšovať psychomotorický stav žiakov. Vyrovnať disharmonický rozvoj a tým umožniť úspešné zaradenie do praktického života.

Prioritné ciele sú:

- Získané poznatky a nadobudnuté zručnosti z predchádzajúcich ročníkov dopĺňať, rozvíjať, zdokonaľovať,
- rozvíjať vnímanie, predstavivosť, tvorivosť a fantáziu žiakov,
- učiť žiakov výtvarne vyjadriť dejový celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého sa námet čerpá,
- odhaľovať zákonitosti stavby prírodných a umelých foriem.

Kľúčové kompetencie:

Žiak VI. ročníka disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,

- chápe základné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

Obsah predmetu :

Obsah predmetu výtvarná výchova tvoria 3 tematické okruhy

Tematický okruh	Edukačná téma	Odporúčané námety a techniky	Očakávané výstupy
Výtvarné osvojenie skutočnosti	Tematické práce	Zo života detí – zážitky z prázdnin, ročné obdobia a deti, hra a deti, zážitky z vychádzky, ilustrácia rozprávky. Život rodiny – rodičia, súrodenci, zobrazovanie pracovných činnosti oddychových činnosti, športových činnosti. Výtvarné techniky – kolorovaná perokresba, kresba drevkom, maľba temperou, suchým a masným pastelom, grafika – tlač z kartónovej koláže, kombinované techniky.	Poznať základné farby, vedieť miešať základné farby. Poznať vlastnosti farieb. Správne pomenovať výtvarné techniky, materiály a pomôcky. Vyjadriť farebný kontrast. Uplatniť kresbu postavy v kompozícii. Rozvíjať zobrazovanie figúr. Zachytiť dej a priestorové vzťahy.
	Zobrazovanie prírodných foriem	Jesenné ovocie a zelenina, zátišie s ovocím, jesenné kvety, jesenné listie, zimná krajina, lesné zvieratá, kytica, krajina s potokom, portrét spolužiaka, ľudská figúra, lesné zvieratá. Výtvarné techniky – kresba rudkou, mäkkou ceruzou, fixkami. Maľba – temperou, gvašom. Materiálové techniky – mozaika z papiera, prírodnín, koláž. Kombinované techniky.	Vnímať krásu v každodennom živote. Vkusne pretvárať svoje okolie. Poznať jednotlivé oblasti výtvarného umenia, umelcov a ich tvorbu. Pozorovať svet okolo seba. Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť. Zámerné používať teplé a studené farby. Výtvarne vnímať tvar a rast prírodnín.

<p>Práca s výtvarnými prostriedkami</p>	<p>Zobrazovanie umelých foriem</p> <p>Dekoratívne práce plošné</p>	<p>Školské potreby, veci dennej potreby (džbán, pohár, váza), pracovné nástroje.</p> <p>Výtvarné techniky – kresba rudkou, perokresba. Maľba – tempera, gvaš. Mozaika z papiera, prírodnín.</p> <p>Vianočné, novoročné a veľkonočné pohľadnice, pozvánka na karneval, narodeninovú párty, hra a experimentovanie s farebnou škvnou, návrh na knižnú obálku.</p> <p>Výtvarné techniky – techniky spojené s experimentovaním – zapúšťanie do riedenej klovatiny, hra s akvarelovými škvrnami s preklápaním. Rozfukovanie tušových škvŕn s dotváraním, farebná výplň dekoratívnej plochy, vosková rezerva, radenie prvkov odtláčaním. Kombinované techniky maľba – tlačidlá, vystrihovanie, nalepovanie. Domaľovaná koláž.</p> <p>Výtvarné materiály – voskový pastel, parafín, tuš, akvarelové farby, klovatina.</p> <p>Karnevalová maska, veľkonočné dekorácie s kraslicami, darček mamičke.</p>	<p>Výtvarne vnímať tvary úžitkových predmetov. Dekoratívne riešiť plochu radením geometrických prvkov. Vedieť dekoratívne vyzdobiť predmet.</p> <p>Radosť z experimentovania a poznávania nového.</p> <p>Rozvíjať technickú zručnosť. Poznať vlastnosti modelovacieho materiálu. Osvojiť si základy proporcionality tvarov. Rozvíjať hmat, zmysel pre priestor. Pracovať s fantáziou a tvorivo.</p>
<p>Výtvarné umenie</p>	<p>Priestorové práce</p> <p>Výstavy výtvarných prác detí, umelcov,</p>	<p>Výtvarné techniky – priestorové vytváranie z papiera montážne práce z rôzneho materiálu, modelovanie,</p> <p>Výtvarné materiály – hlina, plastelína, modurit, slané cesto, odpadový materiál, kaširovací hmot /novinový papier, škrob, klovatina, buničina.</p> <p>Besedy o výtvarnom umení.</p>	<p>Poznať detských ilustrátorov. Pracovať</p>

	remeselníkov. Miestna architektúra. Práca s knihou.	Známe osobnosti slovenského výtvarného umenia. Návšteva knížnice – známi slovenskí ilustrátori. Vychádzka zameraná na okolitú architektúru.	s publikáciami o výtvarnom umení. Využiť výtvarné schopnosti a znalosti pri rôznych príležitostiach (Vianoce, Deň matiek a pod.).
--	--	--	--

Medzipredmetové vzťahy:

Výtvarná výchova ako všeobecnovzdelávací predmet sa výrazne podieľa na rozvoji a utváraní osobnosti človeka. Svojím cieľom a obsahom sa orientuje na estetickú výchovu vo vzťahu s etickou výchovou ako aj ďalšími zložkami výchovy. Pripravuje žiakov pre kultúrne formy života v spoločnosti. Medzi výtvarnou výchovou a ostatnými výchovno-vzdelávacími predmetmi existuje mnoho medzipredmetových vzťahov. Zo slovenského jazyka je to rozvoj jemnej motoriky žiakov. Podľa potreby sa do vyučovania zaraďujú prvky telesnej výchovy – detské pohybové hry. Využívaním ukážok z výtvarnej tvorby a ilustrácií z literatúry zameriavame žiakov na umenie okolo seba, na históriu kultúry zvykov a ľudových tradícií.

Prierezové témy :

Obsah výtvarnej výchovy ponúka široké využitie prierezových tém. V tematickom okruhu – výtvarné osvojenie skutočnosti sú to najmä environmentálna výchova, multikultúrna výchova, dopravná výchova. V okruhu - práca s výtvarnými prostriedkami využijeme prvky prierezovej témy ochrana života a zdravia, environmentálnej výchovy. V okruhu výtvarné umenie začleníme prvky multikultúrnej výchovy.

Metódy a formy :

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov učiteľa budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Najúčinnjšími metódami sú didaktické hry, hrové aktivity, práca s obrázkami a s učebnými pomôckami, pozorovanie, porovnávanie, triedenie materiálu. Okrem základnej vyučovacej hodiny výtvarnú výchovu budeme realizovať aj formou vychádzok, návštev galérií, knižníc.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých žiakov má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného metodického pokynu MŠ SR - " Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie“. Kritériá hodnotenia sú schválené predmetovou komisiou.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. mája 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. septembra 2016.

9.7 Hudobná výchova

Hudobná výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	VI. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v VI. ročníku 1 hodinu týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Charakteristika predmetu:

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jednotlivca a je rozhodujúca pri odovzdávaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka. Dôraz sa kladie na výchovu hudbou s rešpektovaním výchovy k hudbe. Hudobná výchova umožňuje žiakovi tvorivo si osvojiť hudbu a spoznávať hudobné umenie. Základnými prostriedkami sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvýchovu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov.

Ciele predmetu:

Ciele hudobnej výchovy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia. Cieľom hudobnej výchovy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti. Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne. Podporovať spontánnu kreativitu žiakov, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu žiakov, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Prioritné ciele, ktoré sme si stanovili:

- prehlbovať záujem o hudbu,
- zdokonaľovať čistotu kolektívneho spevu,
- oboznámiť sa s notami, notovými čiarami a husľovým kľúčom,
- rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru,
- získať prvé poznatky o hudobných skladateľoch,

- orientovať žiaka k poznaniu regionálnej ľudovej tvorby.

Kľúčové kompetencie:

Žiak VI. ročníka disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné javy v ich vzájomnej súvislosti,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

Obsah predmetu:

Téma:	Obsah:
Piesne na spev	Hry so spevom, jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne. Ľudová pieseň, umelá pieseň a rozdiel medzi nimi. Vojenská pieseň, uspávanky, koledy, pastierske piesne. Takt, rátanie taktov v piesni. Opakovacie znamienko a pomlčky. Pojem melódia, notový zápis. Rómska pieseň jej charakteristické črty.
Piesne na počúvanie	Uvedomovanie výrazových prostriedkov. Charakteristické črty pochodu, uspávanky a koledy. Osobitosti úpravy ľudových piesní. Krása rómskych piesní a možnosti ich spracovania.
Skladby na počúvanie	Význam hudby v spoločenskom živote. Hudobno – vyjadrovacie prostriedky. Hudobné nástroje v skladbe ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Inštrumentálna hudba a orchester.
Hudobno – pohybové hry a tance	Tanečné kroky na rôzne taktové doby. Koordinácia pohybov s hudbou. Nácvič jednoduchých tanečných krokov (krok v bok, dopredu). Prežívanie rytmu a melódie. Kultivovaným pohybom sprevádzať spev.

Medzipredmetové vzťahy:

Medzi hudobnou výchovou a ostatnými výchovno-vzdelávacími predmetmi existuje mnoho medzipredmetových vzťahov. Hudobné činnosti chápeme ako integráciu so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi, prostredníctvom hier a tvorivej dramatizácie. Pohybové

vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ich ku kultivovanému pohybu, zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb. Hudobné činnosti využijeme ako relaxačné aktivity žiakov na vyučovacích hodinách slovenského jazyka, matematiky, vlastivedy, ale aj na spestrenie ostatných výchovných predmetov.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie a zapamätanie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Z foriem sa zameriame na diferencované a individuálne vyučovanie, prácu v skupinách a návštevu školskej knižnice.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých žiakov má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného metodického pokynu MŠ SR - " Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie“. Kritériá hodnotenia sú schválené predmetovou komisiou.

Učebné zdroje:

1. Hudobná výchova pre 6. ročník špeciálnej základnej školy.
2. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. mája 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. septembra 2016.

9.8 Telesná a športová výchova

Telesná a športová výchova pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia	VI. ročník
Štátny vzdelávací program	2
Školský vzdelávací program	0
Spolu	2

Štátny vzdelávací program predpisuje na zvládnutie obsahu učiva v VI. ročníku 2 hodiny týždenne. V školskom vzdelávacom programe sme zachovali týždennú hodinovú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Charakteristika predmetu:

Zameranie predmetu telesná a športová výchova je dominantné na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná a športová výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej výchovy zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu.

Ciele predmetu:

Hlavným cieľom predmetu telesná a športová výchova je dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

Všeobecné ciele predmetu:

- pozitívne ovplyvniť telesný vývoj a správne držanie tela,
- zvýšiť úroveň základných pohybových schopností (vytrvalostných, silových, rýchlostných, obratnostných, flexibilných), individuálnej výkonnosti, telesnej zdatnosti,
- a tým upevniť fyzické a duševné zdravie žiakov,
- rozšíriť a zdokonaľiť základné lokomočné pohybové zručnosti,
- osvojiť a upevniť špecifické pohybové zručnosti a návyky v rozsahu základného učiva,
- osvojiť a upevniť všeobecné i špecifické hygienické návyky,
- aktívne osvojiť elementárne poznatky a základnú terminológiu najfrekvencovanejších činností,
- vzbudiť a upevniť záujem, citový vzťah k telesnej výchove a k jej hodnotám,
- efektívne participovať na výchove k humanizmu, tolerantnosti, znášanlivosti, estetickému cíteniu, k zodpovednosti za konanie vo vzťahu k spolužiakom, učiteľom, rodičom,
- starším, ale tiež vo vzťahu k životnému prostrediu a prírode.

Ciele vyplývajúce z obsahu:

- rozvíjať aktivitu žiakov,
- osvojiť si pohybové zručnosti, základné športové disciplíny a základy telovýchovného názvoslovía,

- naučiť sa chápať význam pohybovej aktivity v živote človeka,
- rozvíjať pružnosť, ohybnosť, rovnováhu, priestorovú orientáciu,
- zvládať zmeny formy vykonávanej aktivity,
- generalizovať už ovládané zručnosti v zmenenom vonkajšom prostredí,
- dodržiavať pravidlá hrových a pohybových aktivít,
- dodržiavať určené pravidlá,
- prispôbiť sa požiadavkám skupiny,
- napodobňovať pohybové aktivity,
- rozvíjať kreativitu a improvizračné schopnosti.

Obsah predmetu:

PORADOVÉ CVIČENIA:

- Osvojenie si poradových povelov a povelovej techniky.
- Vytváranie nástupových a pochodových útvarov.
- Hlásenie žiaka.

PRÍPRAVNÉ, KONDIČNÉ, KOORDINAČNÉ A KOMPENZAČNÉ CVIČENIA:

- Cvičenie s náčiním i bez náčinia, relaxačné, zábavné cvičenia.
- Rozvíjanie brušného a hrudného dýchania.
- Rozvoj obratnosti, rovnováhy.
- Chôdza, beh, lezenie, plazenie, podliezanie, vystupovanie, zostupovanie, skákanie.
- Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín a trupu.

ŠPORTOVÁ GYMNASTIKA:

- Akrobacia.
- Viacnásobný kotúľ.
- Kotúľ vpred na vyvýšenej podložke, na vyvýšenú podložku, z vyvýšenej podložky.
- Kotúľ vzad s obmenami.
- Stoj na hlave.
- Prípravné cvičenia a stoj na rukách s dopomocou.
- Premet stranou (vľavo, vpravo).

Kladina – výška 1 m

- Obmeny chôdze, chôdza sprevádzaná pohybmi paží, obraty, zmeny polôh tela.

Šplh

- Šplh s prírazom.
- Súhrnné cvičenia, húpanie na lane.

Trampolínka

- Skoky s obratmi, skrčmo, prehnuto.

Jazda na bicykli

- Cvičenie rovnováhy a obratnosti.
- Nácvik pomalej a rýchlej jazdy.

RYTMICKÁ GYMNASTIKA A TANEC:

- Krok prísuný, cvalový a poskočný v ľudovom tanci.
- Chôdza, beh, poskoky, skoky a obraty na jednoduché hudobné rytmy.
- Jednoduchý krajový tanec v 2/4 takte.

ATLETIKA:

- Vysoký štart.

- Beh.
- Stupňovanie rovinky.
- Beh na 60 m.
- Nízky štart z blokov.
- Vytrvalostný beh (dievčatá – 400 m, chlapci – 600 m).

Skok do diaľky

- Skok do diaľky skrčmo so závesom zo skráteného rozbehu.

Skok do výšky

- Skok technikou „nožničky“.
- Prípravné techniky pre skok technikou obkročmo flop.

Hod loptičkou

- Hod z krátkeho rozbehu.
- Hod loptičkou na výkon.

Plná lopta

- Pohybové hry a súťaže s hádzaním plnej lopty.

Prekážkový beh

- Beh cez čiaru a nízke prekážky.

Štafetový beh

- Držanie kolíka, chôdza, beh s kolíkom.

ŠPORTOVÉ HRY:

Basketbal a hádzaná

- Prihrávky a chytanie lopty na mieste, v pohybe.
- Dribling na mieste v pohybe.
- Strelba z krátkej vzdialenosti, strelba trestných bodov.
- Hra s upravenými pravidlami minibasketbalu a minihádzanej.

Futbal

- Hra s upravenými pravidlami minifutbalu.

CVIČENIA V PRÍRODE:

- Orientácia v teréne.
- Plán obce, terénu.
- Mapa, turistické značky.
- Kompas.
- Orientácia v cestovnom poriadku.
- Prenášanie raneného, prvá pomoc.

Pešia turistika

- Chôdza podľa plánu.
- Terénne hry.

–

Medzipredmetové vzťahy:

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč.

Metódy a formy:

Pre plnenie optimálneho cieľa a úloh telesnej a športovej výchovy s ohľadom na druh a stupeň postihnutia budeme na hodinách využívať tieto metódy:

- Všeobecné vyučovacie metódy - metódy oboznámenia s cvičením (slovného opisu,

ukážky demonštrácie), metódy nácviku (komplexný postup, analyticko-syntetický postup, zmiešaný postup), metódy výcviku (opakovania, štandardného zaťaženia, intervalového tréningu, súťaženia) metódy kontroly, hodnotenia a klasifikácie.

- Špecifické vyučovacie metódy - reedukačné, kompenzačné, rehabilitačné, metódu kontrastu, zapojenia viacerých kanálov.
- Motivačné metódy, ktorými sa budeme snažiť žiakov dostať do štádia, že cvičia s presvedčením osobného prínosu a uspokojenia.

Pre splnenie všetkých cieľov telesnej výchovy budeme realizovať tieto organizačné formy:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť) s využitím riekaniak a motivovaných pohybov,
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap., v prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

V jednotlivých tematických celkoch je poskytnutý dostatočný priestor na tvorivú aplikáciu obsahu učiva učiteľom vzhľadom k možnostiam školy i konkrétnych žiakov. Pri výbere cvičení a hier bude každý učiteľ pristupovať citlivo tak, aby bolo možné u každého žiaka dosiahnuť postupný rozvoj kompetencií.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského roka budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých žiakov má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného metodického pokynu MŠ SR - " Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie“. Kritériá hodnotenia sú schválené predmetovou komisiou.

Učebné zdroje:

1. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. mája 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. septembra 2016.

9.9 Etická výchova

Etická výchova	6. ročník
Štátny vzdelávací program	1
Školský vzdelávací program	0
Spolu	1

Charakteristika predmetu:

Vyučovaci predmet etická výchova predstavuje overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote.

Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učí pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Vďaka týmto cieľom etická výchova účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti.

Etická výchova sa neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka. Podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáhať im nadobudnúť zdravé sebadomie, učí ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Ciele predmetu:

- Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- upevniť si základy spoločenského správania,
- učiť sa základné pravidlá vyjadrovania citov,
- učiť sa spolupracovať s druhými, nadobúdať sociálne zručnosti – asertivitu, empatiu.

Kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

(d) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať,

(e) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,

(f) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,

– vie používať vyučovacie programy,

(d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,

(e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- je schopný počúvať, diskutovať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,

(g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Obsah predmetu:

I. Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov

Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city

Mimické vyjadrenie citov a postojov. Vedieť vyjadriť radosť a vďačnosť. Identifikovať vlastné city. Relaxácia. Identifikácia negatívnych citov a ich zvládnutie.

Naučiť sa zvládnuť prudké emócie

Identifikovať negatívne city a ich zvládnutie. Depresia. Ovládať základné pravidlá vyjadrovania citov.

Vyššie emócie

Úloha vyšších emócií v rozvoji charakteru. Hľadať vhodné spôsoby ako ovládať negatívne city.

II. Empatia

Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie

Neverbálne vyjadrenie empatie. Pochopenie druhých. Vžiť sa do situácie druhých..

Empatia v každodennom živote.

III. Asertivita

Pasívne, agresívne a asertívne správanie

Aktivity zamerané na pochopenie významu asertivity. Príčiny a opodstatnenosť svojho rozhodovania. Odmietnutie. Sťažnosť. Vysvetliť svoje názory a práva. Mať odvahu vysloviť návrh. Poznať nevhodnosť pasívneho a agresívneho správania. Riešenie konfliktov.

IV. Reálne a zobrazené vzory

Pozitívne vzory správania a v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v literatúre.

V. Prosociálne správanie

Spolupráca

Vedieť spolupracovať s druhými. Výhody spolupráce.

Pomoc, darovanie, delenie sa

Prijímať a dávať – základné prvky v medziľudských vzťahoch, priateľstve a láske.

Motivácia k prosociálnemu správaniu.

Priateľstvo

Význam a hodnota priateľstva.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo etickej výchovy sa prelína s učivom slovenského jazyka, výchovných predmetov. Čítanie s porozumením je základom zvládnutia učiva v ostatných vyučovacích predmetoch, je predpokladom dobrých vyučovacích výsledkov žiaka.

Metódy a formy:

Na zvládnutie učiva, splnenie vyučovacích cieľov, uľahčenie si učiva učiteľia budú využívať rôzne moderné metódy a formy, ktoré sú veku primerané, podporujú motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Z foriem sa zameriame na diferencované vyučovanie, prácu v skupinách, didaktické hry, hrové aktivity.

Prierezové témy:

V etickej výchove budeme používať tieto prierezové témy: výchova k manželstvu a rodičovstvu, osobnostný a sociálny rozvoj, multikulturálna výchova.

Hodnotenie predmetu:

V priebehu školského budeme pri hodnotení žiakov uplatňovať objektívnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňovať druh a stupeň mentálneho postihnutia, jeho disponovania. Pri hodnotení sa budeme zameriavať na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie mentálne postihnutých má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu. Učebný predmet budeme hodnotiť podľa platného metodického pokynu MŠ SR - " Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie“. Kritériá hodnotenie sú schválené predmetovou komisiou.

Učebné zdroje:

2. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Použitá a odporúčaná literatúra:

BRATSKÁ, M.: *Metódy aktívneho sociálneho učenia a ich aplikácia*. Bratislava: Univerzita Komenského, 1994.

KOŠČ, M.: *Základy psychológie*. Bratislava: SPN, 1994.

LENCZ, L.: *Pedagogika etickej výchovy*. Bratislava: MC, 1992.

LENCZ, L. - KRÍŽOVÁ, O.: *Metodický materiál k predmetu etická výchova*. Bratislava: MC, 1993.

LENCZ, L. a kol.: *Metodický materiál k predmetu etická výchova II*. Bratislava: MC, 1994.
LENCZ, L., IVANOVÁ, E.: *Metodický materiál III. K predmetu etická výchova*. Bratislava: MC, 1995.
ROCHE – OLIVAR, R.: *Etická výchova*. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 1992.
JOYEUX, H.: *Přichází puberta*. Sexuální výchova od 10 do 13 let. Praha: Portál, 1994.
Učebné osnovy Etickej výchovy pre 5. až 9. ročník základnej školy. Bratislava: Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, 1997.